

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SPOR YÖNETİCİLİĞİ ANABİLİM DALI

DÜZCE BELEDİYESİNİN SPOR HİZMETLERİ İÇİN
ÖRNEK BİR YÖNETİM MODELİ

DOKTORA TEZİ

Hazırlayan :
Ömer SİVRİKAYA

Danışman :
Prof. Dr. Gazanfer DOĞU

Bolu – 2009

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Ömer SİVRİKAYA'ya ait “Düzce Belediyesi'nin Spor Hizmetleri İçin Örnek Bir Yönetim Modeli ” adlı çalışma, jürimiz tarafından Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı'nda DOKTORA tezi olarak kabul edilmiştir (2009).

Üye (Tez Danışmanı) Prof. Dr. Gazanfer DOĞU

Üye Yrd. Doç. Dr. Ümit KESİM

Üye Yrd. Doç. Dr. Nevzat MİRZEOĞLU

Üye Yrd. Doç. Dr. Müberra ÇELEBİ

Üye Yrd. Doç. Dr. Dilşad ÇOKNAZ

Prof. Dr. Uğur ESER
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ÖZET**DÜZCE BELEDİYESİNİN SPOR HİZMETLERİ İÇİN
ÖRNEK BİR YÖNETİM MODELİ****Ömer SİVRİKAYA****Doktora Tezi****Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı****Tez Danışmanı : Prof. Dr. Gazanfer DOĞU****Mayıs 2009, 168 sayfa**

Ülkemiz hızla şehirleşmektedir. Bugün ülkemizde nüfusun % 81'i kentlerde yaşamaktadır. Yerelleşme yolunda ciddi adımlar atma hazırlığındaki kamu yönetimi sistemimiz içinde belediyeler çok daha önemli hale gelecektir. Belediyeler, toplumun yaşam kalitesini yükseltmede önemli bir görev üstlenmiştir.

Spor, insanlık tarihinin başından beri, toplumların gelişmesinde önemli bir rol oynamış temel bir ihtiyaçtır. Bu sebeple spor, en önemli kamu hizmet alanlarından biridir.

Bu araştırmada, ülkemizde henüz akademik ve idari bir temele sahip olmayan belediye spor hizmetleri alanında, Düzce Belediyesi için örnek bir yönetim modeli oluşturmak amaçlanmıştır. Gelişmiş ülkelerdeki ve ülkemizdeki belediyelerin spor hizmetleri yönetim yapıları incelenmiştir.

Ülkemizin önde gelen spor otoriteleri ve Düzce'deki sivil toplum temsilcileriyle mülakatlar yapılmıştır. Elde edilen veriler çerçevesinde, Düzce Belediyesi'ne yaygın spora dönük bir örgütlenme yapısı oluşturulmuştur.

Düzce Belediyesi'nin, ülkemizde yaygın bir eğilim olan kulüpleşme yanlışından vazgeçerek, Kültür ve Soysal İşler Müdürlüğü bünyesinde Belediye Spor Komisyonu'na bağlı Spor Müdürlüğü adı altında bir birim kurulması öngörülmüştür.

Belediye Spor Müdürlüğü, mümkün olduğunca çok Düzcelinin spor yapması ve spor alışkanlığı kazanması için gerekli imkanları hazırlayıp organize eden bir örgütlenme olarak tasarlanmıştır. Katılımcılık ve bilimsellik en önemli ilkeler olarak belirlenmiştir. Nitelikli personele sahip, güçlü bütçe kaynakları olan bu birim küçük yaşta halkın sporla ilgili bilinç kazanmasını en önemli amaç olarak benimsemiştir.

Anahtar Kelimeler: Belediye, Spor, Yönetim Modeli

ABSTRACT**A SPECIMEN ADMINISTRATION MODEL FOR
SPORT DEPARTMENT OF DÜZCE MUNICIPALITY****Ömer SİVRİKAYA****PhD Degree****Department of Sport Administration****Supervisor : Prof. Dr. Gazanfer DOĞU****May 2009, 168 pages**

Our country has been getting urbanized rapidly. Today %81 of the population lives in the cities. Municipalities will become more important institutions in the future within our public system and are gaining considerable strength.

Municipalities which are the closest institutions to the public, always carried an important mission in improving the daily living quality of the public.

Sports is a basic need that has an important role in development of communities since the beginning of the human history. Therefore it is one of the most important public service areas of the municipalities.

The purpose of this study is to introduce a new model to the sports services in municipal governments which have had a strong basis of academic and administrative philosophy in our country. Furthermore, within the study, sports services management systems of municipalities in developed countries and in our country has been compared.

This study also includes the interviews with sports authorities in our country and non governmental organisation representatives. Using all these data, a more extensive organizational model has been formed in municipalities of Düzce, Turkey.

It has been stipulated that municipality of Düzce would change its policy of establishing a sports club in organising and carrying sports activities which is a common tendency in our country and to form a department called Sports Department under Municipality Sports Commission within the organizational structure of Cultural and Social Works Department.

Municipality Sports Department has been designed to establish the necessary facilities and organize the sports activities in providing people of Düzce to satisfy the needs of participating in exercise and sports activities of people of Düzce. Being contributive and scientific approach are most important principles of organising municipality sports services. Having qualified staff and strong budget resources, this department should always aim to guide the people in gaining consciousness of getting involved in sports activities beginning of their early lives.

Key words: Municipality, Sports, Management Model

sevdiklerime

TEŞEKKÜR

Lisansüstü eğitimimin son aşaması olan bu çalışmada ve bu eğitim sürecinin başından sonuna en büyük teşekkürü, danışmanım Prof. Dr. Gazanfer Doğu'ya borçluyum. Hiçbir derste verilemeyecek tecrübe ve bilgi birikimleriyle sadece akademik kimliğime değil, hayata bakışıma yaptığı katkılar sebebiyle ömür boyu kendisine müteşekkir kalacağım.

Bu çalışmaya ve lisansüstü eğitimime sundukları katkılardan dolayı Yrd. Doç. Dr. Nevzat Mirzeoglu, Yrd. Doç. Dr. Müberra Çelebi ve Yrd. Doç. Dr. Dilşad Çoknaz'a çok teşekkür ederim.

Bu çalışmaya verdikleri her türlü destekten ve esirgemedikleri dostluklarından dolayı, doktora arkadaşlarım Yrd. Doç. Dr. Yılmaz Uçan, Yrd. Doç. Dr. Selami Özsoy, Yrd. Doç. Dr. Rıdvan Ekmekçi'ye ve Arş. Gör. Yeşer Eskicioğlu'na teşekkür ederim.

Araştırma verilerinin toplanmasında destek olan Marmara Üniversitesi BESYO öğretim üyeleri Prof. Dr. Müslim Bakır ve Yrd. Doç. Dr. Ümit Kesim'e, TMOK Genel Sekreteri Prof. Dr. Neşe Gündoğan'a, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor A.Ş. eski genel müdürü Ayhan Bölükbaşı'na, Abant İzzet Baysal Üniversitesi BESYO öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Hasan Birol Yalçın'a ve Düzce'deki sivil toplum kuruluşu temsilcilerine ayrı ayrı teşekkür ederim.

Son olarak tezim sonuçlanıncaya kadar bana verdikleri moral destekten dolayı bütün arkadaşlarıma, yakınlarıma ve özellikle eşim Aslı Sivrikaya ve yeni doğan kızım Edanur Sivrikaya'ya teşekkür ederim

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

İÇİNDEKİLER DİZİNİ	ix
TABLOLAR	xii
ŞEKİLLER.....	xiii
BÖLÜM I	1
1.1. Giriş	1
1.2. Problem Cümlesi.....	5
1.3. Alt Problemler	5
1.4. Amaç.....	5
1.5. Önem	6
1.6. Varsayımlar	7
1.7. Sınırlılıklar	7
1.8. Tanımlar	7
BÖLÜM II	8
KURAMSAL TEMELLER VE İLGİLİ LİTERATÜR TARAMASI	8
BELEDİYELERDE SPOR YÖNETİMİ	8
2.1. Ülkemizde Belediyeler ve Spor	8
2.1.1. Avrupa Kentli Hakları Deklarasyonu.....	12
2.1.2. Avrupa Kentsel Şartı - Kentsel Alanlarda Spor ve Boş Zamanları Değerlendirme İlkeleri.....	14
2.2. Gelişmiş Ülkelerde Belediyelerin Spor Yönetimi Uygulamaları.....	16
2.3. Ülkemizde Belediyelerin Spor Yönetimi Uygulamaları.....	21
2.3.1. Ülkemizdeki Büyükşehir Belediyelerinin Spor Yönetimi Uygulamaları.....	22
2.3.2. Ülkemizdeki İl Belediyelerin Spor Yönetimi Uygulamaları.....	39
2.3.3. Ülkemizdeki İlçe Belediyelerinin Spor Yönetimi Uygulamaları.....	42
2.4. Ülkemizde Belediyelerin Spor Kulübü Faaliyetleri.....	47
2.5. Düzce Belediyesi'nin Spor Yönetimi Uygulamaları	57
BÖLÜM III	61
YÖNTEM	61

3.1. Araştırma Modeli	61
3.2. Evren ve Örneklem	61
3.3. Verilerin toplaması	62
3.4. Verilerin Çözümlemesi ve Analizi	64
3.5. Geçerlilik ve Güvenirlilik	65
BÖLÜM IV	67
BULGULAR VE TARTIŞMA	67
4.1. SPOR KÜLTÜRÜ.....	71
4.1.1. Spor yapma ihtiyacı.....	72
4.1.2. Halkın spora ilgisi.....	74
4.1.3. Spor Bilinci.....	77
4.1.4. Spor Alanları.....	79
4.1.5. Gençlik.....	82
4.1.6. Spor Eğitimi.....	84
4.1.7. G.S.G.M. Teşkilatı.....	92
4.1.8. Organizasyon Eksikliği.....	94
4.1.9. Medya	95
4.2. BELEDİYENİN ROLÜ.....	98
4.2.1. Planlı Şehirleşme.....	99
4.2.2. Spor Alanlarının Nitelik ve Niceliğinin Arttırılması.....	101
4.2.3. Kurum ve Kuruluşlarla Koordinasyonu Sağlamak.....	103
4.2.4. Seyirci Eğitimi.....	104
4.2.5. Yöneticilerin Kitlesele Spora Önderlik Etmesini Sağlamak.....	105
4.2.6. Popülist Yaklaşımlar Sergilememek.....	107
4.2.7. Amatör Sporun Desteklenmesi.....	108
4.2.8. Sporun Tanıtılıp Sevdirilmesi.....	109
4.2.9. Kulüpleşme.....	110
4.2.10. Sporla İlgili Birim Oluşturma.....	114
4.2.11. Özel Sektörün Teşviki ve Katılımı.....	116
4.2.12. Halkın Motivasyonu.....	117
4.3. ÖRGÜTLENME	118
4.3.1. İlkeli ve İstikrarlı Yönetim Anlayışı.....	118

4.3.2. Halkla İlişkiler ve Tanıtım.....	120
4.3.3. Yerelleşme.....	121
4.3.4. Uzmanlaşma.....	122
4.3.5. Öncelikli Hizmet Alanları Oluşturma.....	123
4.3.6. Bütçe.....	124
4.3.7. Gönüllülük.....	125
BÖLÜM V	127
5.1.SONUÇ.....	127
5.2. Düzce Belediyesi Spor Hizmetleri İçin Örnek Bir Yönetim Modeli.....	136
5.2.1. Gerekçe.....	136
5.2.2. Organizasyon Yapısı	142
5.2.3. Mali Yapı	147
5.2.4. Personel	148
5.2.5. Sonuç	150
5.2.6. Yönetmelik Taslağı	151
BÖLÜM VI	159
ÖNERİLER	159
6.1. Alana Yönelik Öneriler	159
6.2. Araştırmaya Yönelik öneriler	161
KAYNAKÇA	162
EKLER	169
ÖZGEÇMİŞ	174

TABLOLAR

Tablo 1 : Belediyelerin 5747 Sayılı Kanun Öncesi Durumu.....	9
Tablo 2 : Belediyelerin 5747 Sayılı Kanun Sonrası Durumu.....	9
Tablo 3: Belediyelerin Norm Kadro Birim Müdürlükleri.....	10
Tablo 4: Ankara Büyükşehir Belediyesi Çocuk Kulüpleri Üye Sayısı.....	32
Tablo 5 : Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezleri Üye Sayısı.....	33
Tablo 6: Ankara Büyükşehir Belediyesi Ankara Sokaklarında Çalışan Çocuklar Merkezi Üye Sayısı.....	36
Tablo 7: Kepez Belediyesi Organizasyon Şeması.....	44
Tablo 8: Düzce Belediyespor Kulübü Faaliyetleri.....	59
Tablo 9: Araştırmaya Katılan Spor Otoritelerinin Profilleri.....	62
Tablo 10: Araştırmaya Katılan Sivil Toplum Kuruluşu Temsilcilerinin Profilleri....	63
Tablo 11: “Spor Kültürü” teması altındaki kodlar ve ilgili katılımcılar.....	67
Tablo 12: “Belediyenin Rolü” teması altındaki kodlar ve ilgili katılımcılar.....	68
Tablo 13: “Örgütlenme” teması altındaki kodlar ve ilgili katılımcılar.....	69
Tablo 14: Kamu-Özel-Gönüllü ve Ticari Rekreasyon Hizmetleri.....	140
Tablo 15: B-3 Grubunda Yer Alan Belediyeler.....	143
Tablo 16: B3 Grubu Belediyelerin Birim ve Personel Tablosu.....	144

ŞEKİLLER

Şekil 1: Saanich Belediyesi Organizasyon Şeması.....	19
Şekil 2: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor Yönetimi Şeması.....	23
Şekil 3: İzmir Büyükşehir Belediyesi Spor Yönetimi Şeması.....	26
Şekil 4: Ankara Büyükşehir Belediyesi Spor Yönetimi Şeması.....	30
Şekil 5: Antalya Büyükşehir Belediyesi Spor Yönetimi Şeması.....	36
Şekil 6: Kodların Gruplandığı Temalar.....	70
Şekil 7: Düzce Belediyesi Spor Hizmetleri Yönetim Modeli.....	145

BÖLÜM I

1.1.Giriş

İnsan kendi başına yaşaması mümkün olmayan, toplumsal bir varlıktır. Devlet, insanların bir arada mutlu ve refah içinde yaşayabilmesi için oluşturulmuş en büyük örgütlenmedir. Toplumun huzurunu temin etmek amacıyla çalışan devlet teşkilatının, yanlış yönetim anlayışı ve yapılanması sebebiyle toplumu ve insanı huzursuz edip kendi kendini yok etmesinin tarihte pek çok örneği vardır.

Marksist ülkelerdeki çağdışı, baskıcı ve antidemokratik yapı bu ülkeleri iflasa sürüklemiştir. Bu yapı israfçıdır. Beşeri kaynakları ve zamanı israf eder. Aynı zamanda bu suretle ekonominin en önemli girdisi olan altyapıya ayrılacak kaynakları yok eder. Ülkemiz ve gelişme yolundaki tüm ülkeler aynı durumdadır (Yazıcıoğlu, 1998: 1182).

“İnsanı yaşat ki devlet yaşasın” anlayışı, Türk milletinin engin devlet tecrübesi ve güçlü yönetim geleneğinin vecizeleşmiş ifadesidir. Bugünkü kamu yönetimi tarafından kabul görmüş ve uygulanmaya çalışılan bu anlayışa rağmen, ülkemizde halkı mutlu ve huzurlu yaşatacak bir kamu yönetim anlayışı ve yapılanmasına sahip olduğumuzu söylemek henüz mümkün değildir.

Ülkemiz katı merkeziyetçi yönetim anlayışına göre şekillenmiş ağır işleyen bürokrasi, ve çözüm üretmekte zorlanan bir siyasi ve idari yapıya sahiptir. Bu durum, kaynaklarımızın israfına neden olmakta ve ülke insanın ihtiyaçlarına cevap verememektedir. Ülke meselelerine çözüm üretmesi gereken kamu yönetimi sistemimiz, mevcut yapılanması nedeniyle bu işlevini yerine getirememektedir.

Mahalli idarelere, kendi mevzuatlarıyla verilen görevlerin büyük bir kısmı, zaman içinde, çeşitli sebepler ileri sürülerek, merkezi idare tarafından yönetilmeye başlanmıştır. Böylelikle hizmetlerin halka en yakın yönetim birimleri tarafından yürütülmesiyle mümkün olan “kamu yönetiminde etkinlik ve verimlilik”, yerel

yönetimin temel unsuru olan yerel hizmetlerin seçilmiş karar organları tarafından yürütülmesi ve yerinden yönetim sayesinde gerçekleşebilen “halkın kamu işlerinin sevk ve idaresine katılımı” ilkelerinden uzaklaşmıştır.

Yerel hizmetlerin büyük ölçüde merkezi idare tarafından yerine getirilmesi, halkın önceliklerinin sağlıklı bir biçimde belirlenememesi ve buna bağlı olarak halkın tercihleri doğrultusunda etkin bir programlama yapılamaması gibi diğer bazı sonuçları da doğurmaktadır (Başesgioğlu, 1998: 1).

Kamu yönetiminin yeniden yapılandırılarak, yerinden ve katılımcı yönetim anlayışına dayalı yeni bir kamu yönetimi düzenine geçilmesi yönünde hazırlıklar devam etmektedir. Şüphesiz bu anlayışa uyumlu doğru bir kamu yönetimi modeli ülke ihtiyaçlarına daha hızlı cevap verecek ve halkı mutlu edecektir.

Devletlerin en önemli ulusal, bölgesel ve yerel sorumlulukları arasında, tüm vatandaşlarının genel refah ve sağlığını güvence altına almak önemli bir yer tutar (Mobley, 2006: 1).

Spor kişinin ruh ve beden sağlığını güvence altına alan, onun topluma uyumunu sağlayan, günlük hayatın gerginlik ve sürtüşmelerini masseden bir araçtır (Kasap, 2006: 2). Bu özellikleriyle spor çok önemli bir kamu hizmeti alanıdır.

Genel yönetimin bir parçası olan spor yönetimini, genel yönetimden ayırmak mümkün değildir. Bir başka ifade ile, genel yönetimde kullanılan kavram ve yöntemler spor yönetimi içinde aynen geçerlidir. Bu noktadan hareketle spor yönetimi, genel yönetimin ilke, yönetim ve kurallarının spor alanına uygulanması olarak da kabul edilebilir. Temel amacı da, spor faaliyetlerinin akılcı ve bilimsel bir biçimde yürütülmesinin yollarını araştırmak, bulmak ve bunları genel ilkelere dönüştürüp uygulamaktır. Başka bir ifade ile spor yönetimi, spor alanına ilişkin karar ve hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetlerle ilgilenir. Ayrıca, beden eğitimi ve spor programlarının geliştirilmesi, personel sağlanması ve yetiştirilmesi,

spor kurum ve tesislerinin sevk ve idare edilmesi, denetlenmesi gibi konuları kapsar (İşcan, 1988).

Ülkemizde spor yönetimi, mevcut yönetim yapısı nedeniyle millet ve devlet menfaatine gerekli katkıyı yapmaktan uzaktır. Büyük kaynaklar harcanmasına rağmen kazanımlar sınırlı olmaktadır. Küreselleşmenin ve Avrupa Birliği sürecinin hızlandırdığı değişim, dünyada örneği kalmayan, bu yönetim anlayışının zararlarının fark edilmesini ve kamu yönetimini yeniden yapılandırmasını acil hale getirmiştir.

Merkeziyetçi yönetim anlayışı nedeniyle halka ulaşamamış spor hizmetlerinin, yapılacak kamu yönetimi reformu çerçevesinde demokratik ve bilimsel yönetim modeline kavuşturulma zarureti varır. Çünkü spor, ülkelerin gelişmesine ve toplum refahına önemli katkı yapan ve gelişmişlik düzeyini ifade eden bir göstergedir.

Spor, insanlık tarihinin başından beri, toplumların gelişmesinde önemli bir rol oynamıştır. Sportif etkinlikler, dünya genelinde, çok sayıda insanın katıldığı ve çok ilgi gösterilen bir uğraş olmaya devam edecektir. Rekreasyon, park ve serbest zaman hizmetlerinin misyon ve hedefleri, toplumdaki tüm bireylerin yalnız çalışma yaşamlarında değil, aynı zamanda serbest zamanlarında ki aktiviteler sürecinde de yaşam kalitelerini geliştirmek olmalıdır. Bu anlayış, hem devletin hem de yerel yönetimlerin, bireylerin refah seviyelerini geliştirme sorumluluğunu taşımaktadır (Mobley, 2006: 1)

Belediyeler, halkın yaşadığı yerle ilgili bütün ihtiyaçlarını karşılamakla sorumlu kurumlardır. Belediyelerin spor alanında, yasalardan ve halkın medeni ihtiyaçlarından doğan sorumlulukları vardır.

Ancak, ülkemizdeki belediyelerin spor alanında çok büyük kaynaklar sarf ederek yaptıkları faaliyetlerin, halka ulaştığını veya umulan faydayı sağladığını ifade etmek mümkün değildir. Belediyelerin spor hizmetleriyle ilgili standart ve normları oluşturulmamıştır. Bu sebeple, belediyelerimiz hiçbir yasal ve bilimsel dayanağı

olmayan, sadece çevresel etkiler ve şahsi değerlendirmeler sonucu yapılan çalışmalara imza atmaktadır.

Türkiye’de yerel yönetimlerin yapılanması içerisinde yöre halkının spor istek ve ihtiyaçlarını karşılayacak bir sistem bulunmamaktadır. Yerel yönetimler kendi politik kaygıları doğrultusunda, performans sporuna hizmet edecek şekilde yapılanmakta ve yatırım yapmaktadırlar (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 53)

Ülkemizdeki belediyeler, spor yönetimi uygulamalarını yeniden yapılandırarak, kaynaklarını elit spora harcayan spor kulübü faaliyetlerinden vazgeçip, gelişmiş ülkelerde örneklerini gördüğümüz halka dönük spor hizmetleri uygulamalarını gerçekleştirebilir.

Kamu yönetiminde yapılacak yeni düzenlemeyle, belediyelerin yetki ve kaynaklarında bir artış olacaktır. Bu olumlu gelişme eğer doğru yönlendirilmezse, çok daha fazla kaynak harcanmasına rağmen, halka spor hizmetleri tam olarak ulaşmayacaktır. Nitekim, günümüzde maddi imkanları önceki dönemlere göre daha iyi olan belediyelerimiz, spor yönetimi alanında çok büyük kaynakları sarf etmelerine rağmen, yapılan çalışmaların amaca uygunluğu tartışma konusudur.

Bu sebeple, ülkemizde belediyelerin spor hizmetlerini en doğru ve etkili biçimde yürütmesini sağlayacak bir spor yönetimi modeli; felsefesi, hedefleri, standartları ve işleyiş kurallarıyla bir an önce oluşturulmalıdır. Bu model, baştan aşağıya yenilenecek kamu yönetimi ve spor yönetimi sistemleriyle uyumlu çalışacak biçimde tasarlanmalıdır. Bu yapılanmanın temelini teşkil edecek ilke, hedef ve stratejiler bilimsel araştırmalar, stratejik planlama çalışmaları ve arama konferansı toplantılarıyla belirlenmelidir.

Çalışmanın amacı, Düzce örneğinde yapacağımız bu çalışmayla, belediyelerimizin spor hizmetleri yönetimi yapılanmasına ve bu alanda yapacakları çalışmalara ışık tutmasını sağlamaktır.

1.2. Problem Cümlesi

Düzce Belediyesi için spor hizmetleri alanında bir yönetim ve örgütlenme modeli belirlenmesidir .

1.3. Alt Problemler

- 1- Düzce Belediyesi'nin mevcut spor hizmetleri yönetim yapılanması nedir?
- 2- Ülkemizde belediyelerin spor hizmetleri yönetim yapılanmaları nelerdir?
- 3- Gelişmiş ülkelerde belediyelerin spor hizmetleri yönetim yapılanmaları nelerdir?
- 4- Düzce halkının Düzce Belediyesinin spor hizmetleriyle ilgili beklentileri nelerdir?
- 5- Ülkemizdeki spor otoritelerinin belediyelerin spor hizmetleriyle ilgili beklentileri nelerdir ?
- 6- Düzce Belediyesinin spor hizmetlerini en etkili ve verimli biçimde gerçekleştireceği yönetim yapılanması nasıl olmalıdır?

1.4. Amaç

Ülkemizde belediyelerin spor hizmetleri akademik bir temelden yoksun ve yasal ve idari bir yönlendirme olmaması sebebiyle, belediyelerin sporla ilgili faaliyetlerinde, yaygın spor felsefesi ilkeleri ve kamu yararı bakımından yanlış uygulamalar görülmektedir.

Ülkemizde önemi giderek daha fazla anlaşılan ve merkezi idarenin yetkilerini devretmeye hazırlandığı yerel yönetim teşkilatı belediyelerin, halka en yakın kamu hizmeti veren kurumlar olarak, spor hizmetleri alanında yasal sorumluluklarını yerine getirecek ve halkın beklentilerine cevap verecek idari bir düzenleme yapılmamıştır.

Bu araştırma Düzce belediyesi ve Düzce Belediyesi ölçeğinde hizmet veren diğer belediyelere sporla ilgili hizmetlerin halka en etkili ve verimli biçimde ulaştırılacağı yönetim yapılanma modelini belirlemeyi amaçlamaktadır.

1.5. Önem

Gelişmiş ülkelerdeki belediyeler yüz yıl önce spor hizmetlerini kurumsallaştırmıştır. Oysa ülkemizdeki belediyelerin sporla ilgili yaptıkları çalışmalarda belirli bir felsefe, bir ilke ya da standarttan söz etmek mümkün değildir. Gerek mevzuat boşluğu gerekse kamuoyunun beklentilerinin yanlış yorumlanması, belediyelerimizin spor hizmetlerinin halka yeterince ulaşmasına engel olurken, zaten kıt olan kaynakların israfına neden olmaktadır.

Bugüne kadar belediyelerin spor yönetimi ile ilgili yeterli akademik çalışmanın yapıldığını söylemek mümkün değildir. Belediyelerin spor hizmetlerinin nasıl yürütülmesi gerektiğiyle ilgili akademik bir temel oluşmamıştır.

Ülkemizdeki belediyeler, genellikle spor kulüpleri kurarak veya profesyonel bir spor kulübüne maddi destek vererek spor alanında faaliyet göstermektedir. Çoğunlukla futbola ve profesyonel spora dönük çalışmalar yapılmaktadır. İdari yapılanması içinde sporla ilgili birimler olan belediyeler vardır. Üretilen güzel çalışmalar olsa da, planlı ve düzenli yürümektedir. Belediye başkanına endeksli, kurumsallaşamamış bu yönetim yapılanmalarında genel bir anlayış, ilke veya standart görmek mümkün olmamaktadır. Belediye spor hizmetleriyle ilgili genel bir yönetim anlayışı, yönetim ilkeleri, idari yapılanma modeli ve yönetim stratejileri oluşturulması, kamu yönetimi sistemimizin etkili ve verimli işlemesi için gerekli hususların başında gelmektedir.

Yapılacak çalışmanın bu ihtiyaca dikkat çekerek başka araştırmalar yapılmasını sağlaması ve konuyla ilgili norm ve kurallar içeren bir mevzuat düzenlemesine ışık tutması beklenmektedir.

1.6. Varsayımlar

Bu araştırma aşağıdaki varsayımlara dayandırılmıştır:

- 1- Araştırma çerçevesinde görüşülen kişilerin alanlarında en yetkin kişiler olduğu varsayılmıştır.
- 2- Araştırılan örneklerin araştırma amacına uygun ve yeterli olduğu varsayılmıştır.

1.7. Sınırlılıklar

Bu araştırma Düzce Belediyesiyle sınırlıdır. Görüşme yapılan spor otoritesi sayılan kişiler beş kişiyle, sivil toplum kuruluşu temsilcileri altı kişiyle sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

Spor : Yenme ve başarıya gibi insan içgüdüsünün tatminini amaç edinen, belirli kurallar içerisinde yapılan, rekabete dayalı, sosyalleştirici, fiziki, zihni ve ruhi faaliyetler bütünüdür (Seraslan, 1990: 14).

Belediye : Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisidir (Belediye Kanunu, 2005: 1).

Sivil Toplum Örgütü : Gönüllü kendi kendini oluşturan, kendi desteklerine sahip, devletten özerk, özel alan ile devlet arasında aracı niteliğinde, örgütlü bir sosyal yapılandırma (Kalaycıoğlu & Sarıbay, 2000: 448).

Spor Otoritesi : Ülkemizde spor alanında çalışmalarını kabul ettirmiş, başarılı kimse.

BÖLÜM II

KURAMSAL TEMELLER VE LİTEATÜR TARAMASI

BELEDİYELERDE SPOR YÖNETİMİ

2.1. Ülkemizde Belediyeler ve Spor

Ülkemizdeki belediyeler yakın zamana kadar 1930 yılında kabul edilen 1580 sayılı kanunla idare edilmiştir. 03.07.2005 tarihinde kabul edilen 5393 sayılı kanunla belediyelerin 75 yıllık yeni yasal düzenleme beklentisi sona ermiştir. Ancak bu kanunun belediyelerin ve halkın ihtiyaçlarına ne kadar cevap vereceği henüz net değildir.

Yeni kabul edilen 5393 sayılı Belediye Kanunu belediyeyi, belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi olarak tarif etmiştir (5393 sayılı kanun, 2005: 1).

Ülkemiz hızla şehirleşmektedir. Bugün ülkemizde nüfusun % 81'i kentlerde yaşamaktadır (Şentürk, 2008: 42). Bu hızlı şehirleşme, çoğu zaman hizmetlerin yeterince halka ulaşmasını engellerken, çarpık yapılaşma ve diğer sosyal problemleri beraberinde getirmektedir.

Kamu yönetimi sistemimiz, bu hızlı değişime ayak uydurmak amacıyla yerel yönetimlere daha fazla yetki devri için gerekli adımları atmaya hazırlanırken bir taraftan belediyelerle ilgili yasal eksikleri giderecek düzenlemeler yapmaktadır.

Ülkemizde belediyeler hizmet verdikleri nüfus sayısına göre farklı biçimlerde yapılandırılmıştır. Ancak özellikle hızlı şehirleşme sebebiyle belediyelerin sayıları etkili ve verimli hizmet üretemeyecek biçimde artmıştır. 2000 nüfusu aşan her belde belediye olmuş, bu durum hem kamu kaynaklarının israfına hem de nüfusa göre gelir elde eden belediyelerin hizmet edemez hale gelmesine

sebeple olmuştur. Bu sebeple, 06.03.2008 tarihinde kabul edilen 5747 sayılı kanunla belediye olma şartları yeniden düzenlenmiştir.

Tablo 1: Belediyelerin 5747 Sayılı Kanun Öncesi Durumu

5747 SAYILI KANUNDAN ÖNCE TÜRLERİNE GÖRE BELEDİYELER	
TÜRÜ	SAYISI
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	16
BÜYÜKŞEHİR İLÇE BELEDİYESİ	100
İLK KADEME BELEDİYESİ	283
İL BELEDİYESİ	65
İLÇE BELEDİYESİ	750
BELDE BELEDİYESİ	2.011
TOPLAM	3.225

Tablo 2: Belediyelerin 5747 Sayılı Kanun Sonrası Durumu

5747 SAYILI KANUNDAN SONRA TÜRLERİNE GÖRE BELEDİYELER	
TÜRÜ	SAYISI
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	16
BÜYÜKŞEHİR İLÇE BELEDİYESİ	142
İLK KADEME BELEDİYESİ	0
İL BELEDİYESİ	65
İLÇE BELEDİYESİ	750
BELDE BELEDİYESİ	1.132
TOPLAM	2.105

(http://www.mahalli-idareler.gov.tr/Home/Dokumanlar/5747_gore_bel_son_durumu.doc)

Bu kanunla ilk kademe belediyeleri lağvedilerek belediye türü 6'dan 5'e indirilmiş, bazı düzenlemeler yapılarak toplam 3.225 olan belediye sayısı 2.105'e indirilmiştir. Belediyeler hizmet verdikleri nüfusa göre tasnif edilerek gruplandırılmış ve her grubun hizmet vereceği birimler ve kadro sayısı belirlenmiştir.

Tablo 3: Belediyelerin Norm Kadro Birim Müdürlükleri

(B, C, D ve F1 GRUPLARI) KADRO UNVANLARI
DESTEK HİZMETLERİ MÜDÜRÜ
MALİ HİZMETLER MÜDÜRÜ
STRATEJİ GELİŞTİRME MÜDÜRÜ
BASIN YAYIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRÜ
BELEDİYE TİYATRO MÜDÜRÜ
BELEDİYE ORKESTRA MÜDÜRÜ
BİLGİ İŞLEM MÜDÜRÜ
ÇEVRE KORUMA VE KONTROL MÜDÜRÜ
DIŞ İLİŞKİLER MÜDÜRÜ
EMLAK VE İSTİMLAK MÜDÜRÜ
ETÜD PROJE MÜDÜRÜ
FEN İŞLERİ MÜDÜRÜ
GECEKONDU VE SOSYAL KONUTLAR MÜDÜRÜ
HAL MÜDÜRÜ
HASTANE MÜDÜRÜ
HUZUREVİ MÜDÜRÜ
İMAR VE ŞEHİRCİLİK MÜDÜRÜ
İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM MÜDÜRÜ
RUHSAT VE DENETİM MÜDÜRÜ
İŞLETME MÜDÜRÜ
İŞLETME VE İŞTİRAKLER MÜDÜRÜ
KREŞ MÜDÜRÜ
KÜTÜPHANE MÜDÜRÜ
KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER MÜDÜRÜ
MEZARLIKLAR MÜDÜRÜ
MEZBAHA MÜDÜRÜ
PARK VE BAHÇELER MÜDÜRÜ
PLAN VE PROJE MÜDÜRÜ
SAĞLIK İŞLERİ MÜDÜRÜ
SOSYAL YARDIM İŞLERİ MÜDÜRÜ
SU İŞLERİ MÜDÜRÜ
SU VE KANALİZASYON MÜDÜRÜ
TEMİZLİK İŞLERİ MÜDÜRÜ
ULAŞIM HİZMETLERİ MÜDÜRÜ
VETERİNER İŞLERİ MÜDÜRÜ
YAPI KONTROL MÜDÜRÜ

(<http://rega.basbakanlik.gov.tr/main.aspx?home>)

Yerel yönetimler ve her seviyedeki diğer devlet birimlerinin, tüm vatandaşların sağlık, huzur, güven, eğitim ve yaşam kalitelerinin gelişiminde önemli sorumluluklara sahip olduklarını vurgulamak gerekir. Bireyler; iş, okul ve yaşamlarını devam ettirmek için gerekli olan zamanın dışında, önemli süreleri içeren planlanmamış zamana sahiptirler. Tam anlamıyla dengeli ve verimli bir yaşam tarzı; zevkli, yaratıcı ve anlamlı rekreasyon ve serbest zaman deneyimlerini içermelidir. Diğer taraftan, geniş sayılabilecek bir kesim - yaş ve fiziksel yetersizlikler nedeniyle bu aktivitelerle ilgilenememekte veya bu aktivitelere katılamamaktadır. Dolayısıyla, çağdaş bir toplumda devleti yönetenler ve hepimiz, tüm bireylerin yaşam kalitelerini geliştirmek için gayret içinde olmalıyız. Rekreasyon, parklar ve serbest zaman hizmetleri - bu doğrultuda düşünersek- büyük önem arz etmektedir (Mobley, 2006: 4).

İnsanın en önemli ihtiyaçlarından ve toplumun en önemli dinamiklerinden biri olan spor, belediye kanununda yerini almıştır. 5393 sayılı belediye kanununun görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen üçüncü bölümü madde 14'te şöyle ifade edilmiştir.

Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, **gençlik ve spor**; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır.

b) Gerektiğinde, öğrencilere, amatör spor kulüplerine malzeme verir ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara belediye meclisi kararıyla ödül verebilir (5393 sayılı kanun, 2005:3).

Kanunun ifade etiği gibi spor, belediyelerin asli vazifelerindedir. Kanun, spor kulüplerine ve sporculara yardım etme, ödöl verme ve organizasyon düzenleyebilme imkanı vermiştir. Spor, insan olmanın ve insanca yaşamının en önemli belirleyicilerindedir. Spor, üyesi olmak için seferber olduğumuz Avrupa Birliği tarafından bir hak olarak belirlenmiştir.

Avrupa Kentsel Şartı, Avrupa Konseyi'nin kentsel politikalarından yola çıkılarak oluşturulmuştur. Bu politikalar 1980-1982 yılları arasında Konseyce düzenlenen "Kentsel Rönesans için Avrupa Kampanyası" kapsamında geliştirilmiştir. 1992 de Avrupa Konseyi'nce kabul edilen Avrupa Kentsel Şartı'nda Avrupa Kentli Hakları Deklarasyonuyla geliştirilmiştir.

2.1.1. Avrupa Kentli Hakları Deklarasyonu

Aşağıda belirtilen hakların gerçekleşmesi fertlerin, dayanışma ve sorumlu hemşeriliğe ilişkin eşit yükümlülükleri kabul etmesine bağlıdır. Avrupa yerleşimlerinde yaşayan kent sakinleri şu haklara sahiptir:

1. GÜVENLİK: Mümkün olduğunca suç, şiddet ve yasa dışı olaylardan arındırılmış emin ve güvenli bir kent;
2. KIRLETILMEMİŞ, SAĞLIKLI BİR ÇEVRE: Hava, gürültü, su ve toprak kirliliği olmayan, doğası ve doğal kaynakları korunan bir çevre;
3. İSTİHDAM: Yeterli istihdam olanaklarının yaratılarak, ekonomik kalkınmadan pay alabilme şansının ve kişisel ekonomik özgürlüklerin sağlanması;
4. KONUT: Mahremiyet ve dokunulmazlığının garanti edildiği, sağlıklı, satın alınabilir, yeterli konut stokunun sağlanması;

5. DOLAŞIM: Toplu taşıma, özel arabalar, yayalar ve bisikletliler gibi tüm yol kullanıcıları arasında, birbirinin hareket kabiliyetini ve dolaşım özgürlüğünü kısıtlamayan uyumlu bir düzenin sağlanması;
6. SAĞLIK: Beden ve ruh sağlığının korunmasına yardımcı çevrenin ve koşulların sağlanması;
7. **SPOR VE DİNLENCE**: Yaş, yetenek ve gelir durumu ne olursa olsun, her birey için, spor ve boş vakitlerini değerlendirebileceği olanakların sağlanması;
8. KÜLTÜRLER ARASI KAYNAŞMA: Geçmişten günümüze, farklı kültürel ve etnik yapıları barındıran toplulukların barış içinde yaşamalarının sağlanması;
10. KALİTELİ BİR MİMARİ VE FİZİKSEL ÇEVRE: Tarihi yapı mirasının duyarlı bir biçimde restorasyonu ve nitelikli çağdaş mimarinin uygulanmasıyla, uyumlu ve güzel fiziksel mekanların yaratılması;
11. İŞLEVLERİN UYUMU: Yaşama, çalışma, seyahat işlevleri ve sosyal aktivitelerin olabildiğince birbiriyle ilintili olmasının sağlanması;
12. KATILIM: Çoğulcu demokrasilerde; kurum ve kuruluşlar arasındaki dayanışmanın esas olduğu kent yönetimlerinde; gereksiz bürokrasiden arındırma, yardımlaşma ve bilgilendirme ilkelerinin sağlanması;
13. EKONOMİK KALKINMA: kararlı ve aydın yapıdaki tüm yerel yönetimlerin, doğrudan veya dolaylı olarak ekonomik kalkınmaya katkı konusunda sorumluluk sahibi olması;
14. SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA: Yerel yönetimlerce ekonomik kalkınma ile çevrenin korunması ilkeleri arasında uzlaşmanın sağlanması;
15. MAL VE HİZMETLER: Erişilebilir, kapsamlı, kaliteli mal ve hizmet sunumunun yerel yönetimi, özel sektör ya da her ikisinin ortaklığıyla sağlanması;
16. DOĞAL ZENGİNLİKLER VE KAYNAKLAR: Yerel doğal kaynak ve değerlerin; yerel yönetimlerce, akılcı, dikkatli, verimli ve adil bir biçimde, belde yaşayanların yararı gözetilerek, korunması ve idaresi;

17. KİŞİSEL BÜTÜNLÜK: Bireyin sosyal, kültürel, ahlaki ve ruhsal gelişimine, kişisel refahına yönelik kentsel koşulların oluşturulması;
18. BELEDİYELERARASI İŞBİRLİĞİ: Kişilerin yaşadıkları beldenin, beldeler arası ya da uluslararası ilişkilerine doğrudan katılma konusunda özgür olmaları ve özendirilmeleri;
19. FINANSAL YAPI VE MEKANİZMALAR: Bu deklarasyonda tanımlanan hakların sağlanması için, gerekli mali kaynakları bulma konusunda yerel yönetimlerin yetkili kılınması;
20. EŞİTLİK: Yerel yönetimlerin; tüm bu hakları bütün bireylere cinsiyet, yaş, köken, inanç, sosyal, ekonomik ve politik ayırım gözetmeden, fiziksel veya zihinsel özürlerine bakılmadan; eşit olarak sunulmasını sağlamakta yükümlü olması (Kaya, E. ve diğerleri, 2007, s. 323-324).

Görüldüğü üzere, Avrupa Kentli Hakları Deklarasyonu'nun 7. maddesi şehirde yaşayan insanların spor hakkını tescillemiştir. Ayrıca bu haklarla ilgili ilkeler geliştirilmiş ve uygulamaya esas sayılmıştır.

2.1.2. Avrupa Kentsel Şartı - Kentsel Alanlarda Spor ve Serbest Zamanları Değerlendirme İlkeleri

1. Tüm kent sakinlerinin, eğlence, dinlenme ve spor faaliyetlerinde yer alma hakkı,
2. Spor alanlarının sağlıklı ve güvenli olarak tasarlanması,
3. Her kent sakininin kişisel potansiyelleri doğrultusunda istediği sporu yapma hakkı (Kaya, E. ve diğerleri, 2007: 329).

Dünya sağlık örgütü bünyesindeki "Sağlıklı Şehirler Ağı" nın Beşinci Faz çalışmalarının ana temaları bilindiği gibi;

- A-) SAĞLIKLI YAŞLANMA,
- B-) SAĞLIKLI ŞEHİR PLANLAMASI,
- C-) SAĞLIK ETKİ DEĞERLENDİRMESİ,
- D-) FİZİKSEL AKTİVİTE & AKTİF YAŞAM'dır.

Bu nedenle gerek sağlıklı yaşlanma konusu, gerekse fiziksel aktivite ve aktif yaşam konusu yerel yönetimleri doğrudan ilgilendiren bir konudur. Yerel yönetimler gerek gelişme çağındaki çocuk ve gençlerin sağlıklı bireyler olma noktasında, gerekse yetişkin ve yaşlıların daha uzun, daha sağlıklı ve kaliteli bir yaşam sürmeleri noktasında önemli bir misyonu üstlenmişlerdir (Kuter, F.Ö., 2006, 4).

Yerel yönetimler ve devlete ait diğer kuruluşlar, geniş halk kesimlerinin ilgisini çeken rekreasyonel aktiviteleri desteklemeli ve halka sunmalıdırlar (Mobley, 2006: 2).

Belediyelerimiz, 1930 yılından beri yürürlükte olan 1580 sayılı kanun, 2005 yılında kabul edilen 5393 sayılı kanun ve Avrupa Birliği normları gereği spor hizmetleriyle yükümlüdürler. Ancak belediyelerimizin spor hizmetleriyle ilgili yapılanmasında standart bir anlayış ve yapılanma ortaya koyulamamıştır.

Belediyelerin spor hizmetleri ile ilgili ülkemizdeki spor kamuoyu ve kamu yönetimi sistemi örnek bir yönetim anlayışı ve modeli sunamamıştır. Konuyla ilgili yapılmış bilimsel çalışma sayısı çok azdır. YÖK'ün tez arşiv kayıtlarına göre bu alanda yapılan tez sayısı sadece on bir'dir (<http://tez2.yok.gov.tr/tez.htm>).

2.2. Gelişmiş Ülkelerde Belediyelerin Spor Yönetimi

Gelişmiş ülkeler, alt ve üst yapı meselelerini çözmüş ve vatandaşlarına belli standartlarda hayat şartları sunmuş, demokratik hayat nizamına sahip ülkelerdir. Bir gelişmişlik göstergesi olan spora, bu ülkelerde gerekli önem verilmiştir. Bu ülkelerdeki belediyeler sahip oldukları geniş yetkiler ve maddi imkanlarla halka verecekleri spor hizmetini, bilimsel bir yaklaşımla uzun yıllar önce kurumsallaştırmışlardır (Sivrikaya, 2000: 12-13)

Evrensel anlamda ülkeler arasında önemli sosyal ve kültürel farklılıklar mevcuttur. Devlet yönetimlerinin, vatandaşlarının tüm ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli olan yönetim yapılanmasını benimsemesi kaçınılmazdır. Sportif etkinlikler tüm dünyada birbirine benzemektedir, ancak daha önce bu sunumda belirtilen ve ileride vurgulanacak olan diğer birçok aktivite, farklı toplumların kültürlerine göre farklılıklar göstermektedir (Moblely, 2006: 2).

Bu farklılıklar yerel yönetimler düzeyinde çok daha fazladır. Gelişmiş ülkeler yönetimde yerellik ilkesi gereğince yerel yönetimlerine esneklik sağlamış, belli ilke ve standartlara bağlı kalmak şartıyla farklı yönetim yapılanmalarına izin vermişlerdir. Federatif yapıya sahip ülkelerde bu farklılıklar çok daha fazladır.

Gelişmiş ülkelerde belediye yönetim sistemleri farklı olduğu gibi, spor hizmetlerinde de doğal olarak farklılık görülebilmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nde federatif yapı gereği bu farklılıklar daha fazladır. Amerika Birleşik Devletleri'nde belediyeler, spor hizmetlerini Park ve Rekreasyon birimleriyle yürütmektedir.

Sanayileşme ve beraberinde gelen hızlı şehirleşmenin birey, toplum ve şehir üzerindeki olumsuz etkileriyle mücadelede sporun önemini fark etmişlerdir. Daha sonra yaşanan savaşlar ve ekonomik buhran dönemlerinde sporun tedavi edici ve canlandırıcı etkisinden yararlanılmıştır. Gelişmiş ülkelerde halka yönelik spor, rekreasyon kavramı içinde yer alır (Gökmen, 1985: 28)

Amerika Birleşik Devletleri'nde ilk belediye rekreasyon ve oyun alanları birimi 1904 yılında Los Angeles'ta kurulmuştur. 1947 yılında park ve rekreasyon birimleri birleştirilerek hem spor yapma imkanları hem de organizasyon faaliyetlerinin koordinasyonu sağlanmıştır. Bugün 390 ayrı rekreasyon merkezinde milyonlarca insana spor hizmeti verilmektedir.

Los Angeles Park ve Rekreasyon Birimi, belediye başkanı tarafından seçilen ve belediye meclisi tarafından onaylanan üyelerden oluşan, Park ve Rekreasyon Komisyonu tarafından yönetilir. Birim müdürünü komisyon atar ve yetkilendirir. Her rekreasyon merkezinin ayrı bir komisyonu ve idarecisi bulunur. Park ve rekreasyon birimi tarafından hazırlanan plan doğrultusunda her park ve rekreasyon merkezi ayrı planlar yapılarak çalışmalar yürütülür (<http://www.laparks.org/dos/sports/sports.htm>).

Şehrin spor ve rekreasyon ihtiyaçları, öncelik sıraları, şehrin bölgelerine göre ayrı ayrı planlama birimi tarafından bilimsel araştırmalarla tespit edilip komisyona sunulur. Şehirdeki parklar, çocuk bahçeleri, oyun alanları, rekreasyon merkezleri, havuzlar, tarihi ve kültürel bina ve alanlar, plajlar, doğal alanlar, çocuk bakım merkezleri, yemek, gençlik ve spor programları ve golf kursları bu birimin sorumluluk alanındadır. Yaptığı çalışmalarla özellikle çocuklara doğru alışkanlıklar kazandırarak eğitime ve halk sağlığına katkıda bulunmaktadır (<http://www.laparks.org/dos/sports/sports.htm>).

ABD'de devlet ve eyaletler, kendilerine ait geniş alan, arsa ve arazileri kapsayan görüntüsü, güzelliği ve tarihsel değerleri yüksek, doğal çevre ile bütünleşen açık mekanları halkın hizmetine açma yoluna gitmişlerdir. Yerel yönetimler ise, hizmet ve programlarını halkın yaşadıkları yerlere götürmüşlerdir (Mobley, 2006: 2).

3 milyon nüfuslu San Diego Belediyesi, park ve rekreasyon birimi ile spor hizmetlerini yürütmektedir. Park ve Rekreasyon Birimi, şehirde yaşayanların ve şehirde geçici sürede olsa bulunanların yaşam kalitesini arttırmayı amaçlar. Park ve

Rekreasyon Komisyonu şehirdeki yatırım ve faaliyetlerle ilgili politika ve stratejileri oluşturur (<http://www.sandiego.gov/park-and-recreation/general-info/mission.shtml>).

San Diego şehrinde, insanların yaş, meslek ve diğer sosyal özelliklerine göre düzenlenmiş rekreasyon programları ve her türlü spor imkanı sunan çok büyük parklar vardır. 200.000 m²'ye yakın açık alan, 13 yüzme havuzu ve 45 rekreasyon merkezinde çalışan yüzlerce profesyonel ve binlerce gönüllü ile hizmet verilmektedir. Verilecek hizmetlerle ilgili standartlar oluşturulmuştur. Örneğin, yüzme havuzları her 3 km çapında alana ve 50.000 kişinin oturduğu bölgelere göre planlanmaktadır (<http://www.sandiego.gov/park-and-recreation/general-info/mission.shtml>).

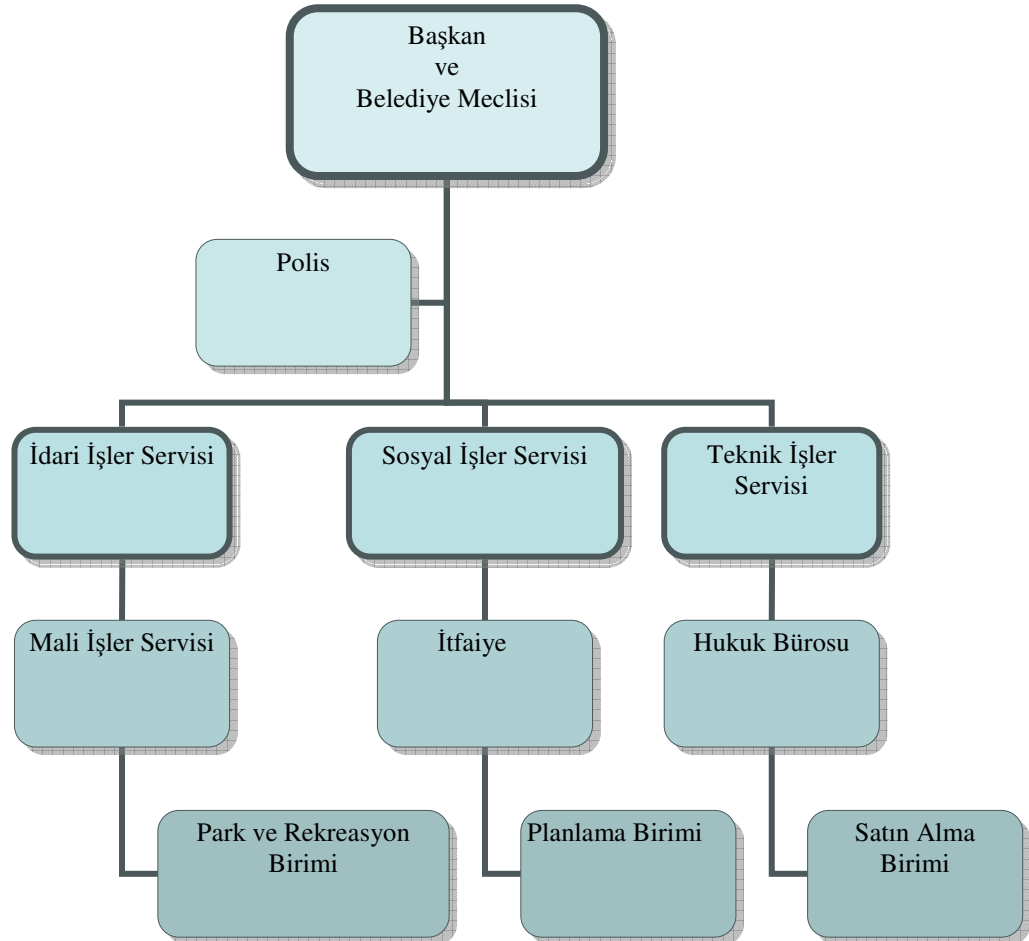
Bellingham Belediyesi Park ve Rekreasyon Birimi, şehirdeki park, oyun ve spor alanları, rekreasyon tesisleri ve mezarlıklar da dahil bütün yeşil ve açık alanların bakım ve işletmesinden sorumludur. Bu sorumluluk, en ince detaylarına kadar belediye kanunuyla belirlenmiştir. Ayrıca bu alanlarda yapılacak her türlü rekreasyon programı ve faaliyetinin, planlaması ve yürütülmesi bu birim tarafından yapılır. Rekreasyon alanlarını ve programları sürekli geliştirerek şehrin güzelleştirilmesine katkıda bulunmak, bu birimin temel hedefidir. Birim yöneticisini belediye başkanı belirler ve görevlendirir (<http://www.cob.org/documents/parks/development>).

Birimin çalışmalarını danışma kurulunun tavsiyeleri doğrultusunda yürütür. Danışma kurulu halkın ihtiyaçlarını belirleyerek, birimin politika ve stratejileri oluşturur. Halkın yapılan çalışmalara katılımını arttırmak temel hedefidir. Danışma kurulu, belediye başkanı tarafından seçilen 10 üye ve şehrin eğitim yöneticisinden oluşur. 3 yıllık süreyle ve en fazla iki dönem üst üste görev yaparlar. Kurul üyelerine hiçbir ücret ödenmez ve belediyede herhangi bir görevde çalışamaz (<http://www.cob.org/documents/parks/development>).

Kurul ayda en az bir kere toplanır. İlk toplantıda kurul başkan ve yardımcısı seçilir. Ayrıca belediye çalışanlarından bir personel sekreter olarak belirlenir. Kurul

en az 5 üyeye toplanabilir. Kurul ilk toplantısında ilke, öncelik ve hedeflerini belirler (<http://www.cob.org/documents/parks/development>).

Gelişmiş ülkelerdeki az nüfuslu belediyelerin bile Park ve Rekreasyon birimi vazgeçilmez müstakil birimler arasındadır. Kanada'daki yaklaşık 10.000 nüfuslu Saanich Belediyesi sadece dokuz hizmet birimi olmasına rağmen, bu birimler içinde spor hizmetlerinden sorumlu Park ve Rekreasyon birimi mevcuttur. (http://www.saanich.ca/municipal/orgchart/pdfs/saanich_orgchart.pdf)

(http://www.saanich.ca/municipal/orgchart/pdfs/saanich_orgchart.pdf)

Şekil 1: Saanich Belediyesi Organizasyon Şeması

Japonya'da azalan doğum oranı ve müreffeh hayat şartları sebebiyle nüfusun çoğunluğu yaşlılardan oluşmuştur. Bu yüzden özellikle toplumun ruh sağlığını korumak adına şehir içinde sportif, rekreatif, turistik ve kültürel faaliyetlerle zenginleştirilmiş parklara büyük önem verilmiştir (<http://www.city.osaka.jp/yutoritomidori/english/index.html>).

Osaka Belediyesi, şehri bir "spor cenneti" haline getirmeyi hedef edinmiştir. Osaka Belediyesi, spor hizmetlerini Rekreasyon ve Turizm Bürosu ile yürütür. Rekreasyon ve Turizm Bürosu şu birimlerden oluşur:

- a) Genel İdare İşleri
- b) Kültür-Turizm
- c) Spor
- d) Olimpik Hareket
- e) Yeşil Alanlar

Spor Birimi, proje bazlı çalışmalar yürütmektedir. Birimin yürüttüğü en önemli üç proje; Hayat Boyu Spor, Sporu Geliştirme ve Spor İmkanlarını Arttırma projeleridir. Projelerde Kendo ve Judo gibi geleneksel Japon sporlarına öncelik verilmiştir (<http://www.city.osaka.jp/yutoritomidori/english/index.html>).

Görüldüğü üzere, gelişmiş ülkelerdeki belediyeler, spor hizmetlerini belediyenin asli vazifesi ve şehrin vazgeçilmez bir unsuru olarak görmektedir. Spor hizmetlerini kendi idari sitemleri içine alarak kurumsallaştırmış, farklı modellerle de olsa, spor hizmetleri ayrı bir birim tarafından yürütülmektedir.

Hizmetlerin demokratik, bilimsel ve katılımcı bir yaklaşımla sunulması için, komisyonlar oluşturulmuştur. Komisyonun görüş ve kararları doğrultusunda hizmetler sunulmaktadır. Personelleşmede uzmanlık ve gönüllüğe önem verilmektedir. Geniş bütçe imkanları ve profesyonel işletmecilik sayesinde maddi konularda rahat hareket etmektedirler. Sporla ilgili planlama, tesis yatırımı, bakım onarım ve işletmesi ve her türlü sportif organizasyon bu birimin kontrolündedir.

2.3. Ülkemizde Belediyelerin Spor Yönetimi Uygulamaları

Ülkemizdeki belediyeler, hizmet vereceği nüfusa göre 5 farklı tipte yapılandırılmıştır. Bunlar Büyükşehir Belediyeleri, İl Belediyeleri, Büyükşehir İlçe Belediyeleri, İlçe Belediyeleri ve Belde Belediyeleri'dir (http://www.mahalli-idareler.gov.tr/Home/Dokumanlar/5747_gore_bel_son_durumu.doc).

Büyükölük farklarına rağmen ülkemizdeki belediyelerin sporla ilgili etkinliklerinin genellikle spor kulübü faaliyeti üzerine yoğunlaştığı görölmektedir. Mevzuat gereği spor hizmetleri için ayrı bir birim kuramayan belediyeler, bu ihtiyaca binaen başka bir birim altında, spor şube müdürlüğü gibi alt birimlerle hizmet sunmaktadırlar.

Ülkemizdeki 61 il ve Büyükşehir belediye başkanıyla yapılan araştırmaya göre belediyelerimizin % 34,43'ünün, sporla ilgili herhangi bir birimi olmadığı ifade edilmiştir (perweb.firat.edu.tr/personel/yayinlar/fua_9/9_31144.pdf).

Bu durum, kamu yönetiminde sistemimizde spor hizmetlerine gereken önemin yeterince verilmediği ve belediye yöneticilerimizin de spor hizmetlerinin öneminin yeterince farkında olmadığını göstermektedir.

Şahin'in 97 belediye başkanıyla yaptığı çalışmaya göre, belediye başkanlarının sadece % 39.1'i, spor hizmetlerinin belediyenin asli hizmetleri arasında yer alması gerektiğini ifade etmiştir (Şahin, 2002: 75)

Bununla beraber belediyeler sporla ilgili çalışmalarını, genellikle spor kulübü kurarak veya şehrin önde gelen spor kulüplerinin yönetimine belediye başkanı veya belediye başkanının uygun gördüğü birinin başkan olmasıyla kulübü belediyenin sahiplenmesi neticesinde, kulüp faaliyeti yaparak yürütmektedir.

2.3.1. Ülkemizdeki Büyükşehir Belediyelerinin Spor Yönetimi Uygulamaları

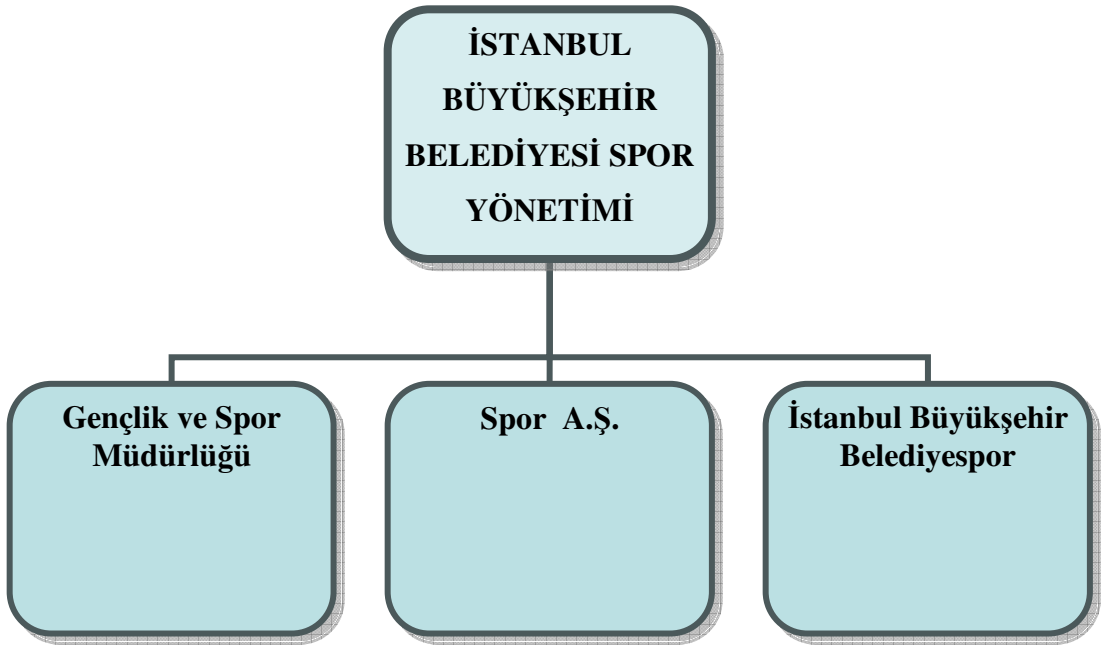
Diğer belediyelere göre daha çok sayıda şehirli nüfusa hizmet götürmekle yükümlü olan Büyükşehir belediyeleri, diğer belediyelere göre daha fazla kaynağa sahiptir. Büyükşehir belediyelerimiz spor hizmetleri ile ilgili standart bir yönetim yapılanmasına sahip değildir.

Bazı belediyelerin organizasyon şemasında sporla ilgili bir birim mevcutken, diğerlerinde böyle bir birim bulunmamaktadır. Bir kısım belediyeler ise sporla ilgili bir hizmet birimine sahipken, spor hizmeti vermek üzere başka yapılanmalar oluşturma gereği duymuşlardır. Özellikle spor kulüpleri kurmak pek çok büyükşehir belediyesinin tercih ettiği spor hizmeti verme yöntemi olmuştur.

Ülke nüfusunun en yoğun olarak yaşadığı büyükşehirlerde, belediyelerin maddi imkanlarının daha fazla olması, bu şehirlerde yaşayanların spor hizmetlerinden daha fazla yararlanabildiği anlamına gelmemektedir. Doğru yönlendirilmeyen kaynakların halka hizmet olarak dönmesi istenen seviyede olmamaktadır.

Ülkemizin en kalabalık şehrine hizmet veren İstanbul Büyükşehir Belediyesi, spor yönetimi alanında üç farklı hizmet yapılanmasına sahiptir. Bu özelliği ile ülkemizde tektir. Bu hizmet birimleri şunlardır :

- 1- Kaynak Geliştirme ve İştirakler Daire Başkanlığına bağlı İştirakler Koordinasyon Müdürlüğü bünyesindeki SPOR A.Ş. genel müdürlüğü,
- 2- Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı, Sosyal ve İdari İşler Müdürlüğü, Gençlik ve Spor Müdürlüğü
- 3- İstanbul Büyükşehir Belediyespor adında bir spor kulübü vardır.

Şekil 2: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor Yönetimi Şeması

Bu birimlerden Spor A.Ş. belediyelerin hizmet yapılanma modelleri içinde Anonim Şirket özelliği ile bir ilktir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi spor hizmetleri Spor A.Ş. merkezli yönetilmektedir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, spor hizmetlerinde kendi idari sitemi içerisinde yapamadığı faaliyetleri yapabilmek için, bu şirketi kurmuştur.

Spor A.Ş. İstanbul halkının karşılık beklemeden en uygun ve en sağlıklı koşullarda spor yapmasını sağlayan, bir “sosyal” kuruluş olarak tanımlanmıştır. Tüm spor organizasyonlarını bu konumlandırma çerçevesinde gerçekleştirmektedir ([http://www.sporas.com.tr/index.php?page=sub &f=m&s=1&href=1](http://www.sporas.com.tr/index.php?page=sub&f=m&s=1&href=1)).

Spor A.Ş.’nin misyonu profesyonel spor karşılaşmalarının yanı sıra tüm halkın yer alabileceği spor etkinliklerini teşvik etmek, tanıtımlarına katkıda bulunmak, yeni sporları İstanbul halkıyla tanıştırmak ve yeni sporcular yetiştirmek, Spor A.Ş.’nin spor organizasyonlarıyla ulaşmak istediği ana hedefler, uzun vadede, İstanbul halkının daha sağlıklı, aktif ve spor konusunda bilinçli olmasını sağlamak, İstanbul’un tanıtımına organizasyonlar yoluyla katkıda bulunmak şeklinde ifade edilmiştir. ([http://www.sporas.com.tr/index.php?page=sub &f=m&s=1&href=1](http://www.sporas.com.tr/index.php?page=sub&f=m&s=1&href=1)).

İstanbul'u olimpiyatlara hazırlamak, Her yaştaki insanımıza beden eğitimi ve spor imkanı sağlamak, Her ilçeye spor tesisi inşa etmek, Spor eğitim merkezleri açmak, Amatör kulüplere semt sahaları ve spor tesisleri yapmak, profesyonel ve amatör spor kulüplerinin başarılarına katkıda bulunmak, profesyonel kulüplerimizin altyapı ve tesis çalışmalarına yardım etmek, spor eğitim merkezleri açmak, başarılı sporcuları ödüllendirmek, sporu bırakan şampiyonları isimleriyle birlikte yaşatmak, Türk sporuna genç yetenekler kazandırmak, bedensel özürlüler için spor kompleksi yapmak, ve ulusal ve uluslar arası spor organizasyonları ve etkinlikleri düzenlemek diğer hedefleridir (<http://www.sporas.com.tr/index.php?page=sub&f=m&s=1&href=1>).

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, yaz aylarında 22 Spor Kompleksi ve 120 Okul Spor Salonu'nda binlerce gence hizmet vermektedir. Büyükşehir Belediyesi Yaz Spor Okulları, okulların tatil olmasıyla birlikte kapılarını 7- 16 yaş grubu çocuklara açarak 20 dalda, 400 akademisyen, 40 rehber öğretmen eşliğinde hizmet vermektedir (<http://www.sporas.com.tr/index.php?page=sub &f=m&s=1&href=1>).

Yedi farklı branşı kapsayan 'paket programda bütün çocuklara şapka, bone tişört, şort ve çantadan oluşan yaz spor okulları kıyafeti de verilmektedir. Yaz Spor Okulları on dört spor branşını kapsamaktadır. Katılımcılar, Basketbol, Voleybol, Hentbol, Yüzme, Tenis, Masa Tenisi, Satranç, Judo, Eğitsel Kollar, Futbol, Badminton, Karate, Kondisyon, Step ve Jimnastik branşlarından arzu ettikleri bir ya da ikisini seçebilmektedir (<http://www.sporas.com.tr/index.php?page=sub&f=m&s=1&href=1>).

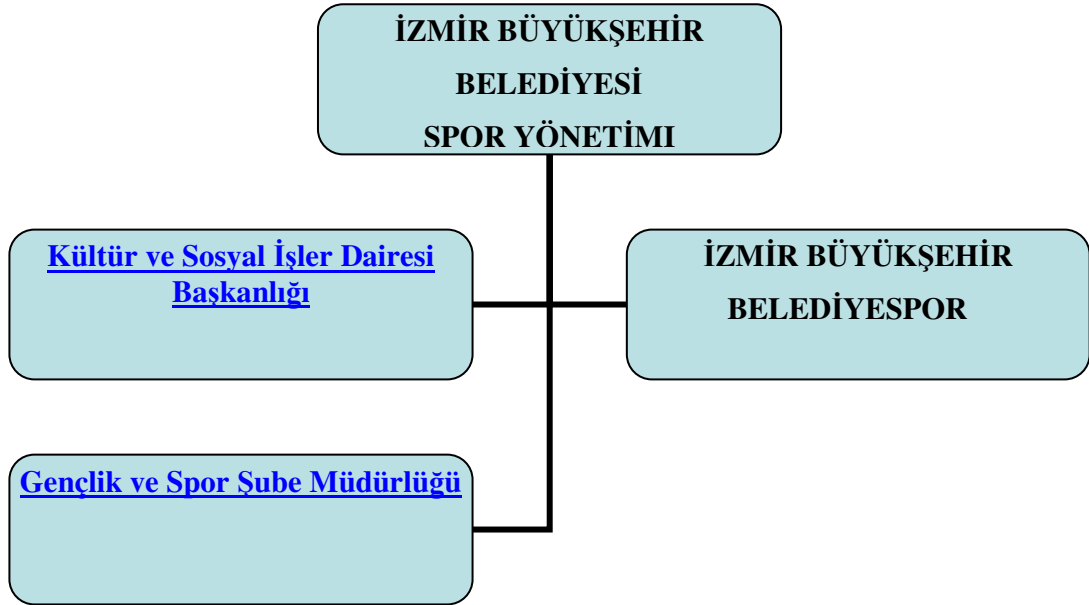
Ağırlıklı olarak yüzme, tenis, futbol, basketbol, voleybol, satranç, eğitsel kollar ve masa tenisini kapsayan paket programlarda uzman akademisyenlerin yanı sıra, psikologlar da görev yapmaktadır. Her geçen yıl Yaz Spor Okulları'nın programı, uzmanların önerileri doğrultusunda zenginleştirilmektedir. Örneğin bu yıl, el işi, sosyal aktiviteler, eğitim amaçlı geziler ve genel spor kültürü gibi konular programa eklenmiştir (<http://www.sporas.com.tr/index.php?page=sub&f=m&s=1 &href=1>).

Yaz Spor Okulları'nda eğitim gören genç ve çocuklara, branşlarını profesyonelce sürdürmeleri için de önemli imkanlar sağlanmaktadır. Türkiye'nin altyapı ve branş çeşitliliği yönlerinden en büyük kulübü olan Belediyespor çatısı altında toplanan başarılı gençler; voleyboldan güreşe, futboldan masa tenisine kadar 9 branşta kendilerine sunulan profesyonel sporculuk fırsatını değerlendirme şansı kazanmaktadır. Türkiye'nin gözde basketbol ve voleybol kulüplerine de genç sporcular veren Büyükşehir Belediyesi Yaz Spor Okulları, gerçek profesyonellere sayısız fırsat kapıları açmaktadır (<http://www.sporas.com.tr/index.php?page=sub&f=m&s=1&href=1>).

Görüldüğü üzere ülkemizin en büyük şehrine hizmet veren İstanbul Büyükşehir Belediyesi, spor hizmetlerini Spor A.Ş. merkezli yapılandırmıştır. Yaz spor okulları çok faydalı bir spor hizmeti sayılabilir. Gençlerin sağlıklı gelişmeleri ve vakitlerini iyi değerlendirmeleri açısından olumlu bir yaklaşımdır. Belediye spor tesisleri de ciddi bir açığı kapatmaktadır. Düzenlenen büyük organizasyonlar halka sporu sevdirmek ve şehrin tanıtımı adına güzeldir.

Ancak kulüp çalışmalarıyla profesyonel spora çok büyük kaynakları aktararak diğer etkinliklerini zayıflatması ve kendi idari sitemi içerisinde sporla ilgili bir hizmet birimi varken başka hizmet birimleri oluşturması, belediyenin spor hizmetini olumsuz etkilemektedir.

Ülkemizin en büyük üçüncü şehri İzmir'e hizmet veren İzmir Büyükşehir Belediyesi, spor hizmetlerini ayrı bir birimle yürütmektedir. Belediyenin ilgili genel sekreter yardımcılığına bağlı, Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı bünyesindeki, [Gençlik ve Spor Şube Müdürlüğü](#) ile spor hizmetlerini yürütmektedir. Ayrıca, İzmir Büyükşehir Belediyespor Kulübü adıyla bir spor kulübü kurmuştur.

Şekil 3: İzmir Büyükşehir Belediyesi Spor Yönetimi Şeması

İzmir Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Şube Müdürlüğü, belediye tarafından kurulan spor tesis ve sahaların işletilmesi, belediye birimlerinde çalışan memur ve işçilerin, belediye spor kulübü bünyesinde spor yapan sporcuların yetişme ve gelişmelerini sağlamak, kötü alışkanlıklardan korumak, ruh ve beden sağlıkları itibariyle gerekli tedbirleri alıp, sporun kitlelere yayılmasını teşvik etmek, sevdirmek, yaptırmak ve spor okulları açmakla yükümlü bir ünedir (<http://www.izmir.bel.tr/orgSemaDetail.asp?birimID=68&oID=50>).

Gençlik ve Spor Şube Müdürlüğü, belediye tarafından kurulan spor tesisi ve sahaların işletilmesini, tesislerin devamlı olarak bakımı ve hizmete hazır halde bulundurulmasını, tesislerde mevcut demirbaşlar, spora ait malzeme ve araçların temiz, bakımlı ve her zaman kullanılabilir şekilde bulundurulmasını, tesislerde yapılacak faaliyetin takviminin düzenlenmesini sağlamaktadır (<http://www.izmir.bel.tr/orgSemaDetail.asp?birimID=68&oID=50>).

Gençlik ve Spor Müdürlüğü ile koordineli bir şekilde çalışmalarını yürüten Gençlik ve Spor Kulübü, 20 branşta (Basketbol, Futbol, Badminton, Masa Tenisi, Hentbol, Voleybol, Taekwondo, Judo, Güreş, Halter, Sualtı, Yelken, Buz Pateni, Briç, Jimnastik, Tekerlekli Sandalye Basketbol, Okçuluk, Atletizm, Eskrim, Bedensel engelliler Halter) faaliyet göstermektedir. Ayrıca Spor Okulları yaz ve kış dönemi olarak 2 bölümde çalışmalarını sürdürmektedir (<http://www.izmir.bel.tr/orgSemaDetail.asp?birimID=68&oID=50>).

23. Dünya Üniversiteler Yaz Spor Oyunları (Universiade 2005, İzmir) 11 - 21 Ağustos 2005 tarihleri arasında İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde gerçekleşmiştir. Antrenmanlar için 29, müsabakalar için 30 tesisin kullanıldığı oyunlarda, 10 adet daha yeni tesisin yapımına ihtiyaç duyulmuş ve inşaatları gerçekleştirilmiştir. Uluslararası standartlarda artistik ve ritmik jimnastik ve voleybol müsabakalarına uygun Halkapınar spor Salonu İzmir'e kazandırılmıştır. Yeni yapılan bu tesislerin yanı sıra, İzmir ve ilçeleri ile Manisa ve Kuşadası'nda bulunan 49 adet spor tesisinde FISU standartlarına uygun olarak yenileme çalışmaları yapılmıştır (<http://www.izmir.bel.tr/orgSemaDetail.asp?birimID=68&oID=50>).

Universiade ile kente kazandırılan spor tesisleri sayesinde, İzmir pek çok uluslararası spor organizasyonuna ev sahipliği yapmıştır. Üniversite Oyunları'nın ardından basketbol, jimnastik, briç, güreş turnuvaları, Avrupa Bayanlar Hentbol Şampiyonası İzmir'de yapılmıştır. İzmir Büyükşehir Belediyesi, oyunların yapılacağı yeni tesisler, mevcut tesislerin bakım ve onarımı ile uluslararası standartlarda donanımı kavuşturulması için 100 milyon liranın üzerinde yatırım gerçekleştirilmiştir (<http://www.izmir.bel.tr/orgSemaDetail.asp?birimID=68&oID=50>).

İzmir Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü, 21 branşta toplam 1850 lisanslı kulüp sporcusuyla faaliyet göstermektedir. Kulüp sporcuları 2004-2007 arasındaki Türkiye şampiyonalarında çeşitli branşlarda toplam 280 birincilik; 174 ikincilik ve 218 üçüncülük elde etmişlerdir. Uluslar arası karşılaşmalarda ise ülkemize 74 birincilik, 42 ikincilik ve 54 üçüncülük kazandırmıştır. İzmir'de yaşayan engelli vatandaşlara da her branşta spor kurslarından ücretsiz olarak yararlanma imkanı sağlanmaktadır. Kulübün, toplam 16 branşta açtığı Yaz Spor Okulları'ndan 2007

yılında toplam 7.000 kişi yararlanmıştır (<http://www.izmir.bel.tr/orgSemaDetail.asp?birimID=68&oID=50>).

Spora erişimi kısıtlı olan 12 – 16 yaş grubu çocukları, sporun gücünü kullanarak topluma kazandırmak amacıyla 15 ilde yürütülen Sokak Ligi Projesi'ni , İzmir'de 2006 yılından bu yana Büyükşehir Belediyesi organize ve himaye etmektedir. Sokak Ligi'nin İzmir ayağında, 15 -16 yaş aralığında 4 takım, 12 – 13 yaş aralığında ise 3 takım olmak üzere toplam 7 takımda 105 çocuk ve 25 çalıştırıcı bulunmaktadır (<http://www.izmir.bel.tr/orgSemaDetail.asp?birimID=68&oID=50>).

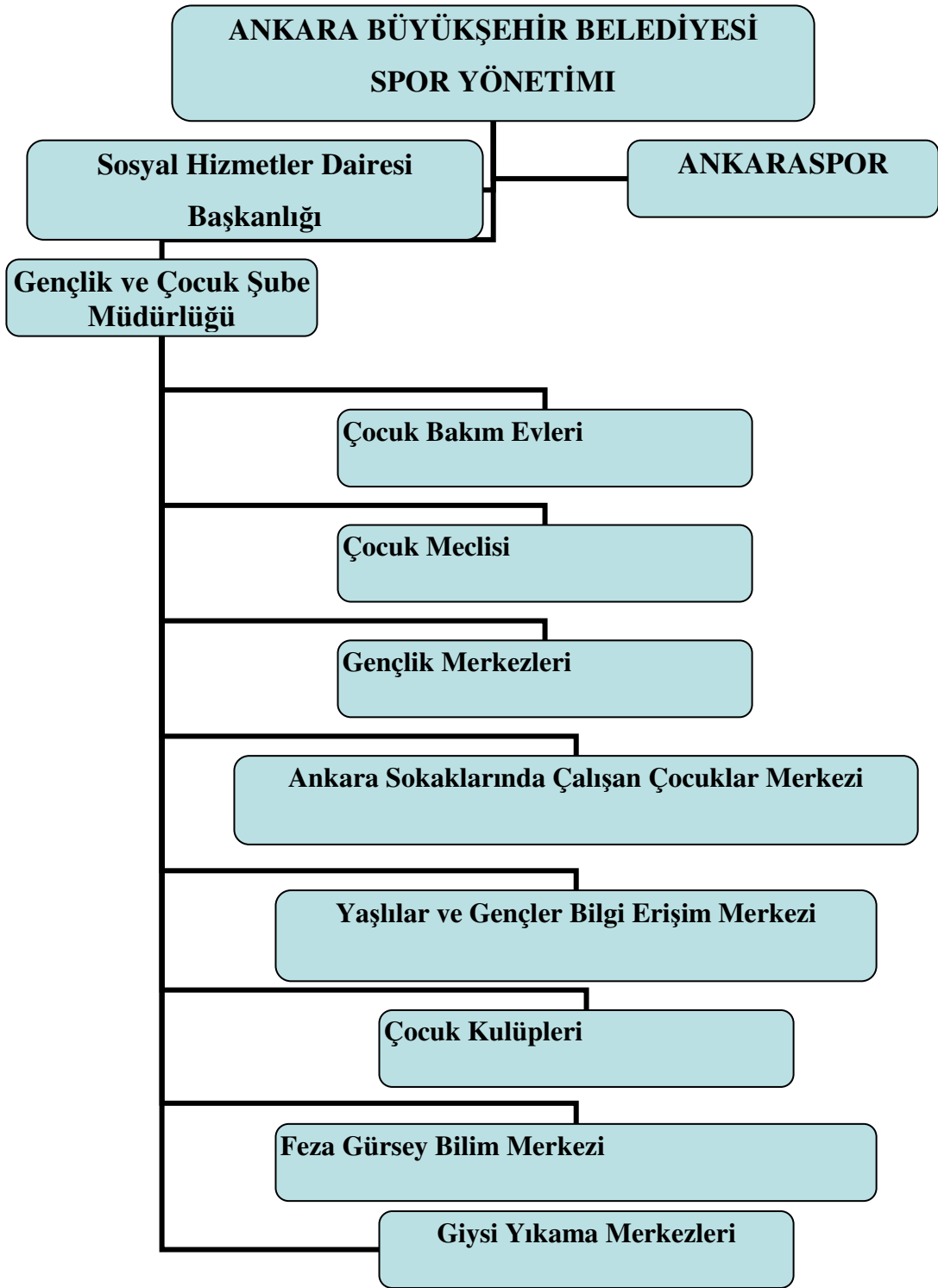
Okullara her türlü spor malzemesi desteği sağlanmaktadır. İzmir'i ulusal ve uluslararası şampiyonalarda temsil eden başarılı okul takımlarının da deplasman giderleri için destek veren Büyükşehir Belediyesi, spor akademisine hazırlanan gençleri de çalıştırarak sınavlara hazırlamayı planlamaktadır. İzmir Büyükşehir Belediyesi, amatör ve profesyonel kulüplerinin başarısı için de katkı sağlamaktadır (<http://www.izmir.bel.tr/orgSemaDetail.asp?birimID=68&oID=50>).

İzmir Büyükşehir Belediyesi, spor hizmetlerini belediye spor kulübü merkezli yürütmektedir. Şube müdürlüğü kulübe lojistik destek sağlayıp sekreteryaya faaliyetlerini yürütmektedir. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin sporla faaliyet alanları genelde gençlere yöneliktir. Bu durum, diğer yaş grupları açısından dezavantajdır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, spor hizmetlerini ayrı bir hizmet alanı veya birimi olarak değil, Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı'na bağlı Gençlik ve Çocuk Şube Müdürlüğü'ne bağlı sosyal hizmet veren birimler içinde, bir hizmet kolu olarak değerlendirmiştir. Bunun dışında belediye bünyesinde olmayan ancak belediyenin imkan sağladığı ve desteklediği Ankaraspor Kulübü vardır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, spor hizmetlerini şehrin daha çok genç kesimine hitap eden, toplumsal kaynaşmayı sağlayan, sosyal uyum problemi yaşayan veya sorunlu olan halkın dezavantajlı bölümüne hitap eden, gelişmiş ülkelerde örneklerini gördüğümüz bir rekreasyon birimi gibi çalışmaktadır.

Ancak Ankara Büyükşehir Belediyesi, bu güzel çalışmaları halkın her kesimine ulaştırmayı çok rahat sağlayacak büyük kaynakları, Ankaraspor Kulübü eliyle profesyonel spora harcamaktadır. Özellikle, Turkcell Super Lig'te mücadele eden futbol takımı için çok büyük kaynaklar sarf edilmektedir.

Şekil 4: Ankara Büyükşehir Belediyesi Spor Yönetimi Şeması

Yoksul kent mahallelerinde yaşayan çocuklara yönelik temel hizmetlerin, eşitsizlikleri azaltacak şekilde geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, çocukların olumsuz alışkanlıklardan uzak tutarak, olumlu alışkanlıklar kazanmalarını sağlamak, sosyal ve kültürel gelişimlerini olumlu yönde desteklemek, organize suç grupları tarafından istismar edilmelerini ve sigara, alkol, kumar vb. kötü alışkanlıklara sürüklenmelerini önlemek amacıyla kurulan Çocuk Kulüpleri, aşağıda sıralanan tüm imkânları ücretsiz olarak sunmaktadır:

- Salon sporlarının gözde oyunları; bilardo, masa tenisi, air hokey, masa futbolu, satranç, abolone...
- Okuma - araştırma yapabileceğiniz kütüphane...
- Sağlık alanında pratik bilgi edinebileceğiniz ve âcil durumlarda müdahale imkanına sahip sağlık odası...
- Eğitim, panel, seminer, söyleşi imkanı bulabileceğiniz rahat ve ferah salonlar...
- Sorunlarınızın çözümünde nitelikli ve uzman personel eşliğinde rehberlik ve danışmanlık hizmetleri...
- Yaz kampları, özel günleri anma toplantıları, konferans, tiyatro, konser, gezi, piknik, müsabaka, turnuvalar gibi her türlü sosyal ve sportif etkinlikler de kulüplerin çalışmaları arasında yer almaktadır (http://www.ankara.bel.gov.tr/AbbSayfaları/hizmet_birimleri/sosyal_hizmetler1/genclik_ve_cocuk_sube_mudurlugu/)

Çocuk Kulüplerinin bu kapsamda yaptığı çalışmaların bazıları şunlardır :
 Diksiyon, El Sanatları, Org, İngilizce, Tiyatro, Kütüphane, Halk Oyunları, Resim, Voleybol, Bilgisayar (İnternet Bağlantılı), Piyano, Gitar, Bağlama, Satranç, Abolone, Yüzme, Basketbol, Jimnastik – Kondisyon, Güreş, Futbol, Masa Futbolu, Sağlık (İlk Yardım Kursu), Taekwon – do, Masa Tenisi, Bilardo, Piknik ve Geziler, Yaşadığımız Kenti Tanıyalım (Anıtkabir, Anadolu Medeniyetleri Müzesi vb), Geziler, Turnuvalar (Futbol, Halk Oyunları, Satranç, Masa Tenisi vb.), Tiyatro Gösterileri, Park Konserler, Rehberlik Danışmanlık Hizmetleri, Altınoluk ve Kesikköprü Kamplarına Götürülmeleri, Eğitim Seminerleri (Uyuşturucu, Kapkaç,

Sigara ve Alkol Sağlık vb. konularda) (http://www.ankara.bel.gov.tr/AbbSayfalari/hizmet_birimleri/sosyal_hizmetler1/genclik_ve_cocuk_sube_mudurlugu/)

Tablo 4: Ankara Büyükşehir Belediyesi Çocuk Kulüpleri Üye Sayısı

Çocuk Kulüpleri Sayısı	2006 Üye Sayısı 31.12.2006	2007 Üye Sayısı 31.12.2007	2008 Üye Sayısı 30.10.2008
13	35.455	19.690	55.140

Gençlik Merkezleri; merkez üyesi olan tüm gençlerin beden ve ruh sağlığını korumak, sosyo-kültürel gelişimlerini desteklemek, ilgili alanları doğrultusunda eğitimlerine katkı sağlamak ve beceri kazandırmak amacıyla açılmıştır. Gençlik Merkezlerinde, bilgisayardan - diksiyon kurslarına; okuma salonlarından müzik kurslarına kadar birçok alanda imkânlar sunulmaktadır. Her birinden binlerce üyenin yararlandığı bu merkezlerde, gençlerimiz boş zamanlarını değerlendirebilmekte, oyun salonlarında gönüllerince eğlenmekte, erkek ve bayanlar için hazırlanan spor aktivitelerinden yararlanabilmekte, çeşitli alanlarda açılmış eğitim amaçlı kurslara katılabilmektedirler (http://www.ankara.bel.gov.tr/AbbSayfalari/hizmet_birimleri/sosyal_hizmetler1/genclik_ve_cocuk_sube_mudurlugu/)

Tablo 5: Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezleri Üye Sayısı

Gençlik Merkezleri Üye Sayısı	2006 Üye Sayısı 31.12.2006	2007 Üye Sayısı 31.12.2007	2008 Üye Sayısı (30.10.2008)
10	31.288	47.362	55.738

G

Gençlik Merkezlerinde step/aerobik, jimnastik ve kondisyon salonları, salon sporlarının gözde oyunları; bilardo, masa tenisi, air hoc-key, langırt, satranç, abolone, ayrıca kütüphane, kafeterya, sağlık merkezi ve rahat ve ferah bir ortamda eğitim, panel, seminer, söyleşi imkânına sahip salonlar bulunmaktadır. Gençlerin sorunlarının çözümü için, nitelikli ve uzman personel yoluyla rehberlik ve danışmanlık hizmetleri verilmektedir. Spor aktiviteleri esnasında yararlanabilecek sauna ve duş imkânı mevcuttur. Harikalar Diyarı içerisinde yer alan Sincan Gençlik Merkezinde, bu aktivitelere ek olarak modern bir yüzme havuzu bulunmaktadır. Yaz kampları, özel günleri anma toplantıları, konferans, konser, gezi, müsabaka, turnuvalar gibi her türlü sportif etkinlikler de Gençlik Merkezlerinin çalışmaları arasında yer almaktadır (http://www.ankara.bel.gov.tr/AbbSayfaları/hizmet_birimleri/sosyal_hizmetler1/genclik_ve_cocuk_sube_mudurlugu/)

Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Uluslar Arası Çalışma Örgütü Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesi Uluslar Arası Programı ILO-IPEC arasında 4 Aralık 1992 tarihinde imzalanan protokolle Ankara Sokaklarında Çalışan Çocuk Projesi başlatılmış; 1993 yılında Ankara Sokaklarında Çalışan Çocuklar Merkezi kurulmuştur. 1994 yılında sona eren protokol, 1995 yılında yenilenecek çalışma aksatılmadan devam ettirilmiştir. 1997 yılından itibaren ILO tarafından sağlanan destek kesilmiş olduğu halde, merkez faaliyetlerine Ankara Büyükşehir Belediyesini imkânlarıyla devam etmiştir. Ayrıca merkez çalışmalarına destek olmak amacıyla

kâğıt toplama çalışmaları devam etmektedir (http://www.ankara.bel.gov.tr/AbbSayfalari/hizmet_birimleri/sosyal_hizmetler1/genclik_ve_cocuk_sube_mudurlugu/)

Ankara Sokaklarında Çalışan Çocuklar Merkezi, sokakta çalışan çocukların aileleri ile ilgili sorunlarını çözmek, okula gitmeyenleri eğitime yönlendirmek, okula gidiyorlarsa eğitimlerine yardımcı olmak, okul ile ilgili sorunlarını çözmek amacıyla kurulmuştur. Merkez, okula başlayamamış ya da başlamış olsa bile maddi yoksulluk nedeni ile devam edememiş sokakta çalışan çocukların ihtiyaçlarını karşılamak suretiyle, onları okulla ilişkilendirerek zorunlu temel eğitimden yararlanabilmelerine yardımcı olmayı, onları desteklemeyi, bir başka deyişle çocukların ihmal ve istismarını önlemeyi amaçlamaktadır (http://www.ankara.bel.gov.tr/AbbSayfalari/hizmet_birimleri/sosyal_hizmetler1/genclik_ve_cocuk_sube_mudurlugu/)

Merkez faaliyetlerinin temel odağı çocuklardır. Gerekli görüldüğü takdirde ailelere yönelik faaliyetlerde de bulunmaktadır. Çocukların sosyalleşmeleri ve toplumda kendilerine yer edinmeleri açısından sosyal ve kültürel faaliyetler önemlidir. Çocukları bu yönde desteklemek için merkez bünyesinde kütüphane, zekâ oyunları, halk oyunları satranç, el sanatları odaları bulunmaktadır (http://www.ankara.bel.gov.tr/AbbSayfalari/hizmet_birimleri/sosyal_hizmetler1/genclik_ve_cocuk_sube_mudurlugu/)

Bu merkezlerde yapılan etkinliklerden bazıları şunlardır: Sağlık, Bilgisayar, Kütüphane, Futbol, Güreş, Taekwon-do, Santranç –Abolone, Masa Tenisi, Masa Futbolu, Bilardo Tiyatro Halk Oyunları Türk Halk Müziği, Bağlama, Gitar, Piyano, Org Resim-El Sanatları Gezi ve Piknik Eğlence Programları Voleybol, Air Hokey, Basketbol, Yüzme, Jimnastik-Kondisyon, İngilizce, Diksiyon, Rehberlik Hizmetleri, Park Konserler, Tiyatro Gösterileri, Akçay ve Kesikköprü Kamplarına Götürülmeleri, Turnuvalar (Futbol, Halk Oyunları, Satranç, Masa Tenisi vb.), Eğitim Seminerleri (Uyuşturucu, Kapkaç v.b. konularında),Yaşadığımız Kenti Tanıyalım (Anıtkabir, Anadolu Medeniyetleri Müzesi vb) Geziler

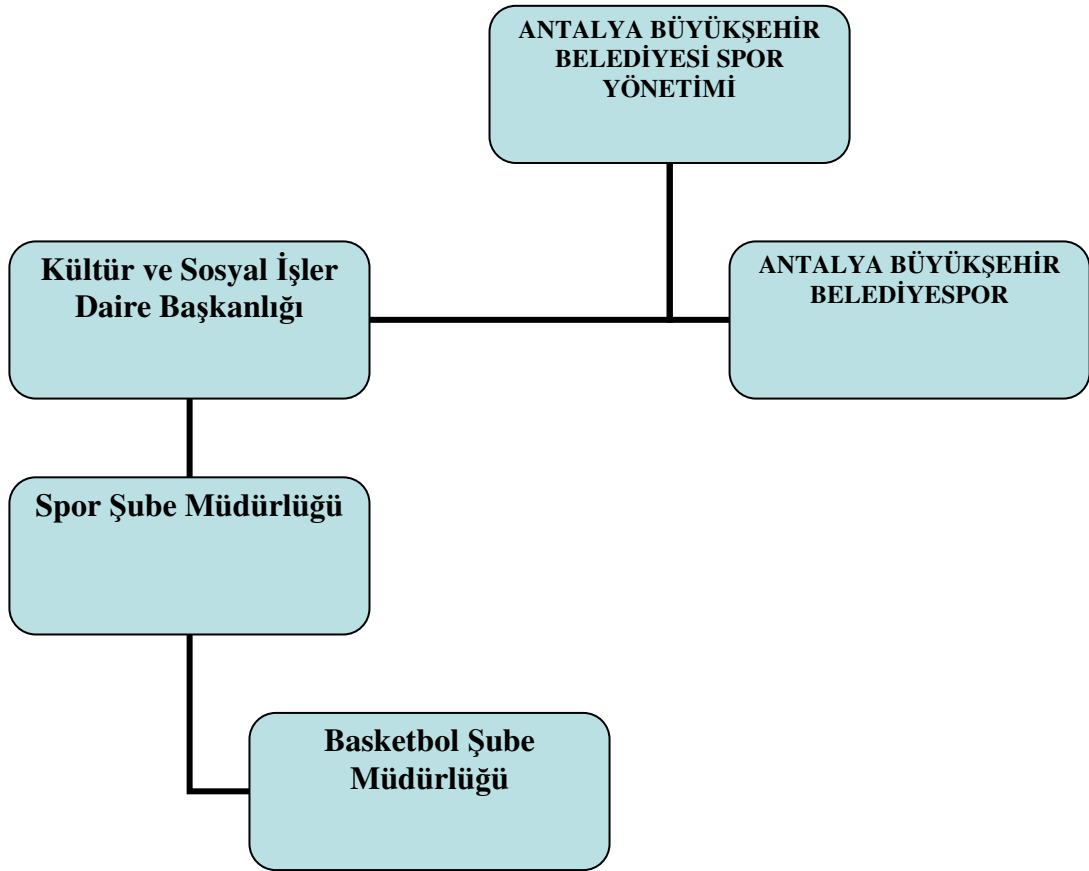
(http://www.ankara.bel.gov.tr/AbbSayfalari/hizmet_birimleri/sosyal_hizmetler1/genclik_ve_cocuk_sube_mudurlugu/)

Tablo 6: Ankara Büyükşehir Belediyesi Ankara Sokaklarında Çalışan Çocuklar Merkezi Üye Sayısı

Ankara Sokaklarında Çalışan Çocuklar Merkezi	2006 Üye Sayısı 31.12.2006	2007 Üye Sayısı 31.12.2007	2008 Üye Sayısı 30.10.2008	Toplam
	1.908	1.177	1.197	1.197

(http://www.ankara.bel.gov.tr/AbbSayfalari/hizmet_birimleri/sosyal_hizmetler1/genclik_ve_cocuk_sube_mudurlugu/)

Antalya Büyükşehir Belediyesi, spor hizmetlerini Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı bünyesindeki Spor Şube Müdürlüğü eliyle yürütmektedir. Büyükşehir Belediyesi Spor Şube Müdürlüğü, 3030 sayılı yasadaki görev yetki bölümünün 25. maddesinde yer alan yetki ve sorumlulukların yerine getirilmesi amacı ile kurulmuş olup, 5216 sayılı yeni Büyükşehir Belediye Kanunu'nda belirtilen şekilde görevlerini sürdürmektedir. Spor şube müdürlüğü altında Basketbol Şube Müdürlüğü bulunmaktadır. Ayrıca bir spor kulübü de bu faaliyetlere katılmaktadır (http://www.antalya.bel.tr/varliklar/Turkce/dosya/birim_raporlari/spor/spor_sb_md0005.pdf).

Şekil 5: Antalya Büyükşehir Belediyesi Spor Yönetimi Şeması

Spor Şube Müdürlüğü; Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisindeki vatandaşların tüm kesiminin, öncelikle de gençlerin kolay erişebileceği olanakları ortaya çıkararak, onlara sunarak, spor yapmalarını, sportif çalışmalara katkı koymalarını ve spor faaliyetlerini sağlıklı bir şekilde izleyebilmelerini sağlamayı amaç edinmiştir (http://www.antalya.bel.tr/varliklar/Turkce/dosya/birim_raporlari/spor/spor_sb_md0005.pdf).

Her şeyden önce kurum olarak sporun yaygınlaşabilmesi ve kolay ulaşılabilen bir nitelik kazanması için altyapıya öncelik verilmesi gerektiği bilinciyle çalışmalar kurgulanırken, kentin bugün için sahip olduğu sportif potansiyelin,

Antalyaspor başta olmak üzere her alanda sürdürülmesi esas alınmaktadır (http://www.antalya.bel.tr/varliklar/Turkce/dosya/birim_raporlari/spor/spor_sb_md0005.pdf).

Günümüzde sporun sadece sağlam insanlar için olmadığı, özürli insanların da spor çalışmalarına katılmalarının gerektiği anlayışından hareketle, özürli bireylere yönelik çalışmalar da öncelikli amaçlar içerisinde yer almaktadır. Ancak Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin, böyle bir çalışmanın üstesinden tek başına gelmesi beklenemez. Bu nedenle Spor Şube Müdürlüğü, sporla ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla ilişki içerisinde olmayı, birlikte hareket ederek katılımı sağlamanı hedeflemiştir. Muhtarlar, amatör spor kulüpleri, konu ile ilgili dernekler ilişki içerisinde olmak istenen kurum ve kuruluşlardır (http://www.antalya.bel.tr/varliklar/Turkce/dosya/birim_raporlari/spor/spor_sb_md0005.pdf).

Antalya Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü ile profesyonel sporun içindedir. Ülkemizdeki pek çok Büyükşehir Belediyesi, spor hizmetlerini Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı bünyesindeki Spor Şube Müdürlüğü eliyle yürütmektedir. Antalya dışında Adana ve Kocaeli Büyükşehir Belediyeleri de aynı modelle spor hizmetlerini örgütlemişlerdir. Yine pek çok büyükşehir belediyesi bu birim müdürlüklerini kulüp faaliyetlerini desteklemek amacıyla kullanmaktadır.

Bazı büyükşehir belediyelerinde sporla ilgili herhangi bir idari birim yoktur. Bu belediyeler sporla ilgili çalışmalarının tesis yapımı işlerini, Fen İşleri ve Park ve Bahçeler birimleri eliyle yürütmektedir. Amatör spor kulüplerine ve sporculara yardım gibi diğer çalışmaları ise genellikle başkanlık eliyle yürütülmektedir.

Bursa Büyükşehir Belediyesi, spor hizmetleri ile ilgili bir birime sahip değildir. Diğer Büyükşehir Belediyelerinde bulunan Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı, Bursa Büyükşehir Belediyesi'nde mevcuttur. Ancak, bu birimin ne görevleri ne de örgütlenmesinde spora rastlanmamaktadır (http://www.bursa-bld.gov.tr/bbb_idari2.asp?sayfa=ust&id=21).

Bursa Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı'nın görevleri şunlardır:

Kent halkının kültürel üretiminin, sanat düzeyi ve bilincinin yükselmesine katkıda bulunmak amacıyla kültürel ve sanatsal gereksinimlerini karşılamaya yönelik yapılaşma ve etkinlikleri gerçekleştirmek.

Kültür ve sanat alanında ulusal/uluslar arası festivaller ve temsil /tanıtıma yönelik etkinlikler düzenlemek,

Yurt içi ve yurt dışında etkinlikler gerçekleştirerek, kentimizin özelinde ülkemizin kültürel ve sanatsal zenginliklerini tanıtmak,

Bursa'da kültür sanat ve bilim alanlarında faaliyet gösteren sanatçı ve kurum, kuruluşların kendilerini, ürün ve eserlerini tanıtımalarına yardımcı olmak,

Kütüphane hizmetlerinin halkla bütünleştirilmesi ve okuma alışkanlığının yaygınlaştırılması için çalışmalar yapmak, müze hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak, Kentimizin mevcut müzikal geleneğini yaşatmak ve yaygınlaştırmak,

Tiyatronun toplumsal görevine uygun olarak yerli ve yabancı tiyatro eserlerinin seçkin örneklerini seyircisine ulaştırmak, Bursa özelinde Türk tiyatrosunun geleceğe yönelik yaratıcı atılımlarına önderlik etmektir.

Bağlı Birimler

- [Kültür Şb. Md.](#)
- [Kütüphane Şb. Md.](#)
- [Orkestra Şb. Md.](#)

(http://www.bursa-bld.gov.tr/bbb_idari2.asp?sayfa=ust&id=21).

Görüldüğü üzere Büyükşehir belediyelerimizin spor hizmetleri yapılanmasında standart bir model yoktur. Bir kısmının sporla ilgili farklı birim

müdürlükleri atında olsa da, bir birimi varken, bazılarının herhangi bir spor hizmet birimi yoktur.

Büyükşehir belediyelerinin yoğun bir kulüp faaliyetiyle profesyonel spora yöneldikleri görülmektedir. İlden ile değişen uygulamalar görülmektedir. Büyükşehir belediyelerinde görülen farklı biçimlerdeki spor hizmetleri yönetim yapılanmaları, il belediyelerinde benzer şekillerde görülmektedir.

2.3.2. Ülkemizdeki İl Belediyelerinin Spor Yönetimi Uygulamaları

İl belediyelerimizin spor hizmetleri, büyükşehir belediyelerine göre daha zayıf kalmıştır. Pek çoğunun sporla ilgili idari bir birimi yoktur. Kanunla belirlenmiş norm kadro dışına çıkamayan il belediyeleri ayrı bir spor birimi kurmamıştır.

Ülkemizdeki bazı il belediyelerin Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bulunmamaktadır. Ülkemizdeki bazı belediyelerin ise Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde sporla ilgili herhangi bir birim bulunmamaktadır.

Balıkesir belediyesi, spor hizmetleri ile ilgili hizmetleri için ayrı bir birim kurmamıştır. Spor hizmetlerini spor alanları oluşturmak ve düzenlemek olarak görev edinen belediye bu hizmetleri, Park ve Bahçeler Müdürlüğü eliyle yürütmektedir. Yapılan spor alanları dışında bir organizasyon ve yönetim birimi yoktur (<http://www.balikesir.bel.tr/faaliyetler.ph>).

Şehrin muhtelif yerlerinde bulunan semt parkları ve çocuk oyun alanları, bir program dahilinde yenileniyor. 2005-2006 yılları içinde, toplam 75 adet parkın, zemin düzenlemesi, çocuk oyun grupları, aydınlatma ve oturma-dinlenme elemanlarının yenilenmesi çalışmaları tamamlanmış ve hizmete açılmıştır. Bunlardan 20 adedi, tamamı ile yeni vücuda getirilmiş parklardır (<http://www.balikesir.bel.tr/faaliyetler.ph>).

Yozgat Belediyesi, spor hizmetlerini Kùltür ve Sosyal İşler Müdürlüğü eliyle yürütmektedir. Kùltür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Şu birilerden oluşmaktadır;

- a) Kùltür ve Gençlik Merkezi
- b) AŐevi
- c) Ak Masa
- d) Sosyal Market birimlerinden oluşur

Kùltür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, belediye sınırları ile mücavir alan içinde yaşayan halkımızın beklenti ve ihtiyaçlarına yönelik 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14. maddesinde de belirtildiği gibi kùltür sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor, sosyal hizmet ve yardım, meslek ve beceri kazandırma, ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ile kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açma, okul öncesi eğitim kurumları açma, kùltür ve tabiat varlıkları ile tarihi dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların işlevlerinin korunması, tanıtılması, ayrıca verilmeyen diğer eğitsel, kùltürel, sanatsal, sportif ve sosyal, mahalli müşterek nitelikteki diğer görev ve hizmetleri de yapmak veya yaptırmak gibi faaliyetlerde bulunmaktadır (<http://www.yozgat-bld.gov.tr/>).

Kùltür ve Sosyal İşler Müdürlüğü yönetmeliğinin 16. maddesi, “Sporun tabana yayılması ve sevdirmesi amacıyla gerekli çalışmalar yapmak ve bu amaçla amatör spor kulüplerine gerekli desteği sağlamak” şeklinde düzenlenmiştir (<http://www.yozgat-bld.gov.tr/>)

Yozgat Belediyesi, sporla ilgili sorumluluklarını ifade etmesine rağmen Eğitim, Kùltür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde sporla ilgili bir birim ve yapılanma görülmemektedir.

Çorum Belediyesi Kùltür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde sporla ilgili bir birim yoktur. Çorum Belediyesi Kùltür ve Sosyal İşler Müdürlüğünün, hizmet birimleri Şunlardır ;

- a) Kùltür Birimi

- b) Basın Birimi
- c) Halkla İlişkiler ve Beyaz Masa Birimi
- d) Sosyal İşler Birimi
- e) Kent Arşivi Birimi
- f) Evlendirme Memurluğu Birimi
- g) Bando Şefliği, Mehter ve Korolar (<http://www.corum.bel.tr/bpi.asp>)

Muğla Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesindeki birimler şunlardır;

- YEMEKHANE
- KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER
- TANZİM SATIŞ

Faaliyetlerden bazıları şöyledir;

* Maddi durumu iyi olmayan 52 kişiye verilmekte olan fakir maaşı ödemelerine devam edildi. 2004 Eylül ve Ekim aylarında eğitim bursu başvuruları yapılmış olup başvuru yapanlar içerisinde ilköğrenimden 10, ortaöğrenimden 20 ve yükseköğrenimden 30 kişiye yardım karara bağlanmış; başarılı öğrencilere bursları ödenmeye devam edilmiştir.

* 5 Haziran 2003 tarihinde açılışı yapılan Kültür Evi saat 8.30 – 20.30 arasında hizmete açık olup kahvaltı, meşrubat ve çay servisi yapılmaktadır. Ayrıca talep halinde kişi ve kuruluşların isteği doğrultusunda hizmet vermeye devam etmektedir.

* 30 Nisan 2005 tarihinde açılışı yapılan Özbek Evinde kahvaltı, meşrubat ve çay servisi yapılmaktadır. 2004 – 2005 döneminde 5 dalda açılan kurslar sona ermiş olup, bu kurslarda başarılı olanların sertifikaları hazırlanmıştır.

* 8 Mart 2005'te Dünya Kadınlar Gününde Zihni Derin İş Merkezinde resim sergisi açılmıştır. 9 Mayıs 2005 tarihinde Kültür Evinde Doğan Acay'a ait fotoğraf sergisi açılmıştır. 19 Mayıs 2005 Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramında Suavi konseri düzenlemiştir.

30 Haziran 2005 tarihinde Kültür Evinde Tarcan Oğuz'a ait "Kayaların Dili" adlı fotoğraf sergisi açılmıştır. Talep eden kişi ve kuruluşlara ses cihazı ve salon tahsisi yapılmıştır. Muğla Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde sporla ilgili bir yapılanma veya faaliyet görülmemektedir (<http://www.mugla-bld.gov.tr/birimler/organizasyonsemasi01.html>).

2.3.3. Ülkemizdeki İlçe Belediyelerinin Spor Yönetimi Uygulamaları

İlçe belediyelerimizde durum pek farklı değildir. İlçelerin spor hizmeti yapılanması şehirden şehre farklılık göstermekle birlikte, bütün belediyeler için sporun müstakil bir hizmet alanı olmadığı söylenebilir.

Bursa'nın önemli ilçelerinden Mudanya'da, Belediye Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, ulusal kültürümüzün ve sanatımızın eğitimini ve öğretimini sağlamak, çağdaş ve geleneksel kültürümüzün ürünlerini araştırmak, arşivlemek, Türk kültür ve sanat ürünlerinin ulusumuzun ve dünya uluslarının tanınmasına ve yararına sunmak, yöresel folklor araştırmaları, kültür, sanat ve sosyal işler alanında çalışmak, Mudanya halkına her yaş seviyesinde, müzik, resim, tiyatro, el sanatları vb. alanlarda eğitim ve de öğretim sunmak için kurslar düzenlemek, Belediye bünyesinde faaliyet gösteren [kres](#), huzur evi, [kültür merkezi](#), stadyum ve belediye bando takımı gibi sosyal tesislerin denetimini yapmak amacıyla çalışmalar yapmaktadır (<http://www.mudanya.bel.tr/index.php?module=Tanitim&file=kultur>).

Mudanya Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bu amaçları gerçekleştirmek için:

- * Önemli günleri takip eder.

- * [Kardeş şehir](#) ilişkilerinin gelişmesi için çalışır.
- * Sergi salonundan ve arşivden sorumludur, dergi, broşür, kitap, afiş vb. yayınları hazırlar.
- * Sergiler, konserler, tiyatrolar, ulusal ve uluslararası şenlik, yarışmalar, etkinlikler ile yurtiçi yurtdışı geziler düzenler.
- * Kültür, sanat, turizm ve sosyal işler alanda diğer resmi ve özel kuruluş ve kurumlarla ve de ilgili kişilerle, sivil toplum örgütleriyle iletişim kurarak, ortak katılım ve projeler geliştirir.
- * Mudanya Belediyesi Tekvando Spor Kulübü Belediyemizin katkılarıyla yıl içerisinde 6 turnuvaya katılmıştır. Katıldığı turnuvalardan Çanakkale'de yapılan Marmara İlleri turnuvasında 2.lik kupası almıştır.

30 İlin katılığı Alanya'da yapılan Batı Gurubu şampiyonasında 1 adet 3.lük kupası, 2 adet 8.lik kupası, Bursa Bölge Şampiyonaları minikler kategorisinde 4 birincilik, 3 adet ikincilik, 4 adet üçüncülük kupası ve Mudanya'da ilk kez düzenlenen Mudanya Belediye Başkanlık Kupası turnuvasında da şampiyonluk elde etmiştir. Mudanya Belediyesi, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesindeki spor kulübü ile spor hizmetlerini yürütmektedir. (<http://www.mudanya.bel.tr/index.php?module=Tanitim&file=kultur>).

Antalya'ya bağlı Kepez Belediyesi, spor hizmetleri teşkilatlanmasında farklı bir yapılanmaya sahiptir. Belediye spor faaliyetlerini, spor servisi adı altında doğrudan başkana ait bir birimle hizmet etmektedir.

Bu yapılanma yarı resmi bir yapılanmadır. Çünkü servis adı altında bir belediye hizmet birimi yoktur. Özel Kalem Müdürlüğü bünyesine bir alt birim olarak görev yapmaktadır.

Tablo 7: Kepez Belediyesi Organizasyon Şeması

Başkan Özel Kalem Müd. *Spor Servisi Zabıta Müd. *Basın Yayın Servisi			
Başkan Yardımcısı Recep Mavi	Başkan Yardımcısı Soner Erkaya	Başkan Yardımcısı Mesut Kocagöz	Başkan Yardımcısı Gürsel Kaya
Yazı İşleri Müd. *Evlendirme Memurluğu	İmar ve Şehircilik Müd. *A.P.K. Servisi	Mali Hizmetler Müd. *Gelir Servisi	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müd.
Destek Hizmetler Müd. *Ayniyat Saymanlığı	Emlak ve İstimlak Müd.	Fen İşleri Müd. *Makine İkmal ve Bakım Servisi	Teftiş Kurulu Müd.
Sağlık İşleri Müd. *Veterinerlik Servisi		Park ve Bahçeler Müd. *Demir Atölyesi *Marangoz Atölyesi	Hukuk İşleri Müd.
Temizlik İşleri Müd. *Çevre Sağlığı Servisi			Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müd. *İdari - Sosyal İşler *Halkla İlişkiler *Kültür Servisi

(<http://www.kepez-bld.gov.tr/?syf=25>)

Kepez Belediyesi, Türkiye’de bir ilk olan ve ilçedeki değişimi gösteren fitness park sayısını 100 çıkardı. Kepez Belediye Başkanı Erdal Öner, fitness parkta da rekor kırdı. Kepez Belediyesi, Türkiye’de bir ilk olan fitness aletlerini, ilçedeki 52 mahallenin tamamına yerleştirdi. Bazı mahallelerde ise 2 parka fitness aletleri konuldu. Kepez Belediyesi, sınırları içerisindeki Duacı Köyü’nü de fitness aletleriyle tanıştırdı (http://www.bizimantalya.com/kepezden_100_fitness_park-12674.html).

Böylece Öner döneminde 5 yılda, 100 parka fitness aletleri yerleştirilmiş oldu. Başkan Erdal Öner, sıcak asfalt, parke kaldırım, park, planlama çalışmalarıyla, tapu sorununun çözümüyle, sosyal, kültürel etkinliklerle yüzünü güldürdüğü ilçe halkına, fitness parklarla da açık havada spor yapma imkanı sunuyor. Spor tesisleriyle, 10 branştaki 2 bin 700 lisanslı sporcusuyla, Beko Basketbol Ligi’ndeki takımıyla Kepez’i sporun merkezi haline getiren Öner, mahallelere kazandırdığı parklara da basketbol sahası yapıyor, fitness aletleri yerleştiriyor. Böylece hem gençlerin hem de büyüklerin spor alanı ihtiyacı karşılanmış oluyor (http://www.bizimantalya.com/kepezden_100_fitness_park-12674.html).

Kepez’deki kentsel dönüşümün bir ifadesi olan fitness aletlerine, ilçe halkının büyük ilgi göstermesi üzerine Kepez Belediyesi, mahallelerin tamamına fitness park yapma kararı almıştı. Başkan Öner, 5. hizmet yılına girerken, 52 mahalledeki 100 parka, fitness aletleri yerleştirerek Kepez halkına verdiği fitness park sözünü tutmuş oldu (http://www.bizimantalya.com/kepezden_100_fitness_park-12674.html).

Kepez Belediyesi, spor hizmetleri spor şefliği tarafından yürütülmektedir. Ayrıca kurduğu spor kulübü, üst düzeyde elit spor faaliyetlerine devam etmektedir. Kepez Belediyespor Kulübü, Beko Basketbol Ligi’nde faaliyet göstermektedir (<http://www.kepez-bld.gov.tr/?syf=25>).

Kadıköy Belediyesi, ülkemizin en büyük şehrinin bir ilçesi olmanın avantajıyla çok aktif sosyal hizmetler sunmaktadır. Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü hizmet yönetmeliği’ne spor hizmetleri bu birimin görevidir. Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü’nün amaçları arasında bu durum şu şekilde ifade edilmiştir: “Kadıköylülerin yaşam biçimlerini eğitsel, kültürel, sanatsal ve sosyal açıdan boyutlandırmak, renklendirmek, çeşitlendirmek ve geliştirmek amacı ile eğitsel değerlerde programlar yapmak ve sportif organizasyonlar düzenlemektir.” (<http://yeni.kadikoy.bel.tr/altsayfa.jsp?pid=20>).

Ancak Kùltür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde sporla ilgili bir birim görülmemektedir. Spor hizmetlerinin nasıl yürütüldüğü ile ilgili detaylı bilgi internet sitesinde mevcut değildir.

Kùltür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne Bağlı Birimler:

- a) Sosyal Projeler Birimi
- b) Evrak Kayıt
- c) Aile Danışma Merkezi
- d) Soysa Dayanışma Merkezleri Birimi
- e) Engelli Danışma ve Dayanışma Merkezi (<http://yeni.kadikoy.bel.tr/altsayfa.jsp?pid=20>)

İskenderun Belediyesi, sporla ilgili hizmetleri için bir yönetim yapılanması oluşturmamıştır. Sadece Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından yapılan çalışmalar söz konusudur. Ancak belediyenin stratejik planında spor faaliyetleri, belediyenin üstün yönleri arasında gösterilmektedir (<http://www.iskenderun.bel.tr/index.php>).

Ülkemizdeki ilçe ve beldelerimizde spor hizmetleri genellikle spor kulüpleri eliyle yürütölmektedir. Gelişmiş ölkelerde en küçük belediyelerde bile standart olan spor hizmet birimlerini maalesef ölkemizde görememekteyiz.

2.4. Ülkemizde Belediyelerin Spor Kulübü Faaliyetleri

Bugün ölkemizdeki pek çok belediye sporla ilgili bir birim kurmak yerine halka spor hizmeti adına spor kulüpleri kurup veya şehrin futbol takımını sahiplenip,

kaynaklarını elit spora dönük çalışmalara ve özellikle futbola yönlendirmektedir. Ülkemizdeki profesyonel liglerde pek çok belediye spor kulübü faaliyet göstermektedir. Özellikle futbola bu anlamda çok büyük kaynaklar ayrılmaktadır.

İç Anadolu Bölgesi'nde görev yapan 97 belediye başkanıyla yapılan anket sonuçlarına göre, araştırma çerçevesindeki belediyelerin % 75,2'sinin belediye spor kulübü vardır (Şahin, 2002: 67).

Dolaylı olarak verilen destekleri ve yapılan yardımları tespit etmek pek mümkün değildir. Ülkemizde profesyonel futbol liglerinde mücadele eden, belediyelere ait veya belediyelerin doğrudan desteklediği 21 spor kulübü vardır. Amatör kulüpler ise çok daha fazla sayıdadır.

Türkiye süper ligindeki 18 takımdan ikisi İstanbul Büyükşehir Belediyespor ve Ankaraspor belediyelerin kaynak ve destekleriyle faaliyetlerini yürütmektedir. Bayanlar futbol liginde Konak Belediyespor, Bank Asya 1. liginde Güngören Belediyespor, Gaziantep Büyükşehir Belediyespor, 2.lig'te Marmaris Belediye Gençlikspor, Denizli Belediyespor, Diyarbakır Büyükşehir belediye Diskispor, Şanlıurfa Belediyespor, Belediye Vanspor, Malatya Belediyespor, Gaskispor ve 3. ligte Tepecik Belediyespor, Menemen Belediyespor, Nazilli Belediyespor, Keçiören Belediyespor, Bafra Belediyespor, Batman Belediyespor, Diyarbakır Kayapınar Belediyespor, Kilis Belediyespor kulüpleri belediyelerin kurduğu spor kulüpleridir (<http://www.tff.org/default.aspx?pageid=86>).

Beko Basketbol Liginde; Antalya Büyükşehir Belediyesi, Mersin Büyükşehir Belediyesi ve Kepez Belediyesi mücadele ederken, Bayanlar Basketbol Liginde; Mersin Büyükşehir Belediyesi, Tarsus Belediyesi, Ceyhan Belediyesi, Bahçeşehir Burhaniye Belediye kulüpleri yer almaktadır. Basketbol Erkekler 2. liginde ise Uşak Belediye, Bornova Belediye ve Çanakkale Belediye kulüpleri, Bayanlar Basketbol 2. liginde ise İzmir Büyükşehir Belediye, Kocaeli Büyükşehir Belediye, Alanya Belediye ve Urla Belediye kulüpleri mücadele etmektedir. (<http://www.turkbasket.com/haber/index>).

Aroma Voleybol Erkekler Liginde; İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Belediye Plevne ve Bozkurt Belediyesi kulüpleri, Aroma Bayanlar liginde ise; Ereğli Belediyesi ve Nilüfer Belediyesi kulüpleri yer almaktadır ([http:// www.sporstudyo .com /Voleybol/Genel/49609/voleybolliglerinde gorunum.html](http://www.sporstudyo.com/Voleybol/Genel/49609/voleybolliglerinde_gorunum.html)).

İkinci Ligte ise; Bolu Belediye, Pursaklar Belediye, Çanakkale Belediye, Salihli Belediye, Kocaeli Büyükşehir Belediye kulüpleri mücadele etmektedir. (http://www.voleybol.org.tr/Sezonlar/2008-2009_sezonu/Ligler/Puan/2008)

Hentbol Bayanlar Liginde; İzmir Büyükşehir Belediyesi, Çankaya Belediyesi, Bursa Osmangazi Belediyesi, Trabzon Belediyesi, Antalya Muratpaşa Belediyesi, Erkekler Hentbol Liginde ise Ankara Büyükşehir Belediyesi, Bursa Nilüfer Belediyesi, Mersin Yenişehir Belediyesi, Çankaya Belediyesi, Bursa Osmangazi Belediyesi kulüpleri yer almaktadır. Bayanlar Ligindeki 10 kulüpten 6'sı, erkekler Ligindeki 10 kulüpten 5'i belediye kulübüdür (<http://arsiv.sabah.com.tr/2008/09/11/haber,881A68C9E7C144D28375E4EBE949F689.html>).

Bu sayılara bölgesel liglerde mücadele eden belediye kulüpleri dahil edilmemiştir. Amatör kulüplerin yıllık bütçelerinin milyon lira sınırına dayandığını düşünürsek, profesyonel spora belediyelerin aktardığı kaynağın boyutunu anlamak daha kolay olacaktır.

01.12.2008 tarihinde İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı'na Bilgi Edinme Kanunu kapsamında yapmış olduğumuz müracaata verilen cevaba göre, ülkemizde adında “spor kulübü” ifadesi geçen dernek sayısı: 10360, adında “belediye ve spor” ifadesi geçen dernek sayısı: 839'dur.

Belediyelerin çeşitli birimlerinin belediye spor kulüplerinden ayrı kurduğu spor kulüplerini de dahil edersek, bu sayı daha da artacaktır. Belediyelerin kitlelerin ilgi gösterdiği branşlarda kulüp yöneterek siyasi kazanç peşinde koşmaları kulüpleşme eğiliminin temel sebebidir. Profesyonel liglerde, özellikle kitlelerin

yeterli ilgi göstermediği branşlarda belediyelerin, bu spor branşları ve sporculara destek olmak amacıyla kulüp kurmaları kulüpleşme eğilimini güçlendirmektedirler.

5272 sayılı kanunun geçici 8. maddesine göre, kanunun yayımı tarihinde profesyonel spor kulüplerinin başkanlığını yapan veya yönetiminde bulunan belediye başkanları, en geç 1.1.2005 tarihine kadar bu kulüplerin başkanlığından ve yönetimindeki görevlerinden ayrılırlar (5272 sayılı kanun, 2004, s.35)

Daha sonra yürürlükten kalkan kanunun bu maddesi, hukukun belediyelerin kulüpleşme uygulamasına verdiği bir uyarı olarak algılanmış ve belediye başkanları süratle görevlerini bırakmıştır. Ancak amatör liglerde mücadele eden pek çok belediye kulübü bu uygulamadan muaf tutulmuştur. Birçok belediye başkanı spor kulübü başkanı olmanın getireceği siyasi rantı veya gelebilecek olumsuz tepkileri hesap ederek spor kulüpleriyle bağlarını kesmeyip bir şekilde desteklerini devam ettirmektedirler. En çok uygulanan yöntem, onursal başkanlık yöntemidir.

Belediye başkanları, şehrin profesyonel liglerde mücadele eden kulüp takımlarının başarısına ortak olmak istemekte veya bu yönde gelecek destek taleplerini geri çevirmek istememektedirler. Belediyenin şirketleri, müstecirleri ve iş yaptığı firmalar üzerinden kulüplere destekleri devam etmektedir. Hatta belediye başkanları bu kulüplere destek olmak için, basın ve kamuoyunun gözü önünde kapı kapı dolaşarak bağış istemektedirler.

Belediyelerin spora kulüpleşme yoluyla hizmet etmelerinin mahzurları basın mensupları tarafından ifade edilmektedir. Körfez Manşet Gazetesi yazarı Nuri ALMAZ bu durumu şöyle ifade etmektedir:

“Son yıllarda belediyelerce kurulan veya desteklenen, isminin başında veya sonunda belediye adı bulunan kulüplerin sayısında büyük artış görülüyor. Bunlar olurken belediye çalışanlarının veya belediyeye iş yapan firmaların alacaklarının ödenmediğini, belediyelerin borç batağı içinde olduğunu da görüyoruz. Bu durumda insan ister istemez şunu düşünüyor:

Belediyelerin yeterince parası yoksa neden spor kulüpleri kurup işletiyor? Akla gelen diğer soru da şu: Vatandaş olarak ödediğimiz vergilerle bize hizmet edilmesini beklerken bu paralar (hem de hiç de küçümsenemeyecek paralar) neden sporculara veriliyor, belediye yetkililerinin böyle bir yetkisi var mıdır? Bu yapılan biz vatandaşlara haksızlık değil midir?

Elbette ki belediyelerin kentin dinamiklerini harekete geçirerek kentte sosyal hayatı güçlendirmek, kente canlılık getirmek, kenti daha yaşanılabilir, daha eğlenceli hale getirmek görevi vardır. Bu amaç için kullanılacak enstrümanlardan biri de elbette ki spor ve spor kulüpleridir. Bu bağlamda, kentte canlılık, hareketlilik getirecek bir spor kulübünün bulunmaması durumunda belediyelerin spor kulübü kurması veya spor kulüplerini desteklemesi çok doğal olarak kabul edilebilir.

Kentimizin spor kulüplerinden biri olan Körfez Belediyespor buna güzel bir örnek. Belediye'nin himayesindeki bu kulüp TFF 3. Ligi'nden TFF 2. Ligi'ne terfi etti ve inanıyoruz ki bu durum kente ayrı bir canlılık getirecek. Buna Körfez'in ihtiyacı var. Her ne kadar resmen bir bağı olmasa da Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin Kocaelispor'a destek vermesi için de aynı şeyi söyleyebiliriz.

Ancak ne var ki, onlarca büyük kulüp dahil olmak üzere yüzlerce spor kulübünün bulunduğu kentlerde belediyelere ait spor kulüplerinin kurulduğunu, bu kulüplere halkın parasından onlarca milyon tutarında paralar aktarıldığını, bu kulüplerin maçlarına seyirci dahi gelmediğini görüyoruz.

Bunlara çok sayıda örnek var. İstanbul Büyükşehir Belediyespor, Büyükşehir Belediyesi Ankaraspor, Gaziantep Büyükşehir Belediyespor ve daha niceleri. Oysa ki bu kulüplerin kurulduğu kentlerde milyonların gönül verdiği büyük spor kulüpleri var. Bu kulüpler dururken ve spor etkinlikleri en üst seviyedeysen neden bu kulüpler kuruluyor?

Bunların iki nedeni var. Birincisi belediye yetkililerinin belediyelere ait paralarla kendi reklamlarını yapması. İkincisi de belediye yetkililerinin yakınlarına mevki ve para sağlanması. Bir üçüncüsü daha vardır ki, onu söylememe gerek yok, hepimiz tahmin edebiliyorsunuzdur Bu tür kulüplere baktığımızda genel olarak belediye başkanlarının yakınlarının kulüp yöneticisi olduğunu görüyoruz. Belediyeler kamu kurumu olduğuna ve devletçe harcamalarının denetlendiğine göre, denetleyenlerin yapması gereken, söz konusu kulüplere aktarılan paralar konusunda daha itinalı davranması. Bu yapılmadığı takdirde halkın kendisine hizmet edilmesi için ödediği vergiler gereksiz yere başka yerlerde çarçur edilir, yetkililer kendi reklamlarını bizim paralarımızla yapmaya devam eder.

Bir de şu var: Bir belediye çalışanı, yeterince veya zamanında ücretini alamazken, kendisinin hak ettiğini düşündüğü paraların kat kat fazlasının sporculara ödendiğini düşündüğünde işini ne kadar istekli yapabilecek? Belediyelerin spor etkinliklerini desteklemesine evet, ancak gereksiz para harcanmasına, bizim paralarımızla reklam yapılmasına, yetkililerin yakınlarına ev yandaşlarına makam ve para sağlanmasına hayır!”(<http://www.korfezmanset.com/default.aspx?Action=Author&AID=96>)

Habertürk İnternet Sitesi spor yazarı Sedat TUNALI, “Olimpiyat Fiyasko ve Profesyonel Belediyeler” başlıklı yazısında, belediyelerin elit spora hizmet etmelerinin yanlışlığını şu şekilde ifade etmektedir:

“Başta 5 milyar YTL borçlu Ankara Büyükşehir ve İstanbul BŞ Belediyeleri olmak üzere, profesyonel futbol takımlarına "Milyar YTL'ler aktaran" belediyeler bir "dakika" bile geçirilmeden futboldan uzaklaştırılmalı ve asli görevlerine dönmelidir. Melih Gökçek ve Kadir Topbaş özelinde tüm "profesyonel" belediyeler, amatör sporun ve olimpiyat ruhunun "katilleri" olarak anılmaya başlanmadıysa, toplumun "tarifsiz" hoş görüsündendir. Tahsilat memuru ve Eskavatör operatöründen "devşirme" birkaç taraftarı dışında taraftarı dahi olmayan, olamayacak olan Belediye

takımlarının milyon euroluk oyuncu transferleri yapabilmeleri; skandal üstü siyaset hesapçılığı ve amatör ruhun katlinden başka bir şey değildir” (<http://www.htspor.com/spor-yazilari/8634-yazar->).

Birgün Gazetesi yazarı Hüseyin Tarık ÖZKÖK, “Milano Büyükşehir Belediyesi” başlıklı yazısında, belediyelerin spor politikalarını şu şekilde eleştirmektedir:

“Türk profesyonel futbolunda uzun yıllardan beri dünyada alışık olmadığımız (zaten dünyada alışık olmadığımız nice şey ülkemizde olmuyor mu) bir garip durum yaşanmakta. Ya da 3. dünya diye adlandırdığımız Güney Amerika'da Sao Paolo Büyük Şehir Belediye Spor diye bir takım duydunuz mu? Mutlaka ki duymamışsınızdır ve bundan sonra da duyma olasılığınız hiç yoktur, eğer herhangi bir ülkede bir takım işgüzarlar çıkıp “ Aaa! Türklere belediyelerin takımları var. İyi fikir, bizde kuralım belediye olarak bir takım" demezlerse.

Düşünün ki İstanbul ve Ankara gibi büyük kentlerin milyar dolarları bulan bütçeleri, yaptıkları milyarlarca dolarlık yatırımlar var. Belediyeler ayrıca halka alt yapı hizmeti sunmanın dışında şehirlerinde yaşayan insanlara, gençlere spor sahaları açmak amatör takımları bireysel sporcuları destek olmak gibi sosyal bir sorumlulukta taşımaktadırlar.

Oysaki Belediyeler amatör takımlardan sahalarını kullandığı için kira ücreti almakta hiçbir geliri olmayan bu takımlara ek bir yük getirmektedirler. Oysaki belediyeler şehirlerinde ki tüm amatör takımlara her türlü olanaklarını ücretsiz sunmak durumunda olmalıydılar. Ama bakıyorsunuz ki diğer yanda bir Ankara Büyük Şehir Belediyesi profesyonel ligde inanılmaz paralar harcıyor. Hatta 100 yıllık dev kulüp Galatasaray borç içinde yüzerken onlar gayet rahat şekilde Galatasaray'ın bu durumunda asla harcayamayacağı paraları rahatlıkla harcıyorlar.

Peki acaba Ankara Büyük Şehir Belediye Spor sadece ve sadece kulüp olarak elde ettiği gelirlerden mi bu paraları harcıyor? İddaa ve TV gelirlerinin dışında hiçbir geliri olmayan Ankaraspor bunca transferi sadece bu gelirlerinden mi karşılamaktadır yoksa milyar dolarlık belediye bütçesinden bu kulübe para aktarımı yapılmakta mıdır?

Hiçbir kulüpte hesap girişleri ve çıkışları kontrol altında olmadığından (inşallah 2007 itibarı ile olacak) bu durumu kimse bilemiyor ama yapılan transferlere bakıldığında da bunun başka türlü olamayacağını mantıken anlayabiliyorsunuz. Bu durum aslında kesinlikle büyük bir haksız rekabet yaratmaktadır. Liglerde borç içinde bir sürü takım kıvranırken belediyelere ait takımlar kamu gelirlerini profesyonel futbolda rahatça harcamaktadırlar. Oysa onların kamu gelirlerini harcayacakları yerler aynen yukarıda bahsettiğim şekilde bellidir. Bir süre önce devlette herhangi bir görevi olan kişilerin kulüplerde görev alamayacaklarına dair bir yasa çıkmıştı.

Ama belediye takımları hala var ve Ankara Belediye Başkanı Melih Gökçek onursal başkan hüllesi ile Ankaraspor'u gayet güzel yönetmekte hatta oğlu da onun sağ kolu olarak kulüp içinde çalışmaktadır. Melih Gökçek sadece kulübü yönetmediği gibi federasyon genel kurulunda da belirleyici rollerden birine soyunmuştur.

Peki nerede kaldı kamuda görevi olan insanların futbolun sporun içinde yer almamaları ile ilgili yasa? O da her zaman olduğu gibi hülle yolu ile bir şekilde delindi tabi. Yeni futbol federasyonunun bu yasaya kesinlikle işlerlik kazandırmalı ve kamuda çalışan görevlilere profesyonel futboldan ellerini çektirecek şekilde önlemler almalıdır.

Ayrıca belediye takımlarını belli bir süreçte liglerden çekilmeli veya en azından bu kulüplerin gelir ve giderleri çok sıkı denetim altına alınıp bu haksız rekabet mutlaka önlenmelidir.” (http://www.hursertekinoktay.com/milano_buyuksehirbelediyespor.htm).

Sarıyer Kulübü taraftar topluluğu Grup Beyaz Martı'nın internet sitesi yazarlarından İbrahim BALCI, belediyelerin halkın spor yapma hakkını yine halkın kaynaklarını gasp ederek israf ettiğini şu şekilde ifade etmektedir:

“Belediyelerin profesyonel sporla ilgilenmesi ne kadar akla uygundur sorgulanması gerekir. Belediyeler profesyonel bir kulübe sahip olmakla, onu sahiplenmekle veya bir profesyonel kulübü bünyesine katarak ismini de Belediye spor kulübü olarak tescil etmekle ne kazanır? Aslında bu olay belediyenin kendini ateş içine atması demektir. Hal böyle iken bu durum nasıl kabullenir, nasıl benimser? Akıl karı değil!

Belediyelerin bütçesinde amatör spor kulüplerine yardım etme faslı vardır. Bu olmalıdır da! Ama nasıl? İşte bu önemli! Örneğin her hangi bir Belediye kendi bütçesinden ayırdığı parayı, her yıl veya belirlediği aralıklarla ilçenin amatör spor kulüplerine dağıtabilmeli ve sporu teşvik etmelidir (Bu uygulanmaktadır). Hatta gerekli gördüğü takdirde kendi bünyesinde amatör bir spor kulübü kurabilmeli ve halkı spor yapmaya teşvik etmelidir. Kendi bünyesindeki spor kulübünün giderlerini de belirli fasıldan karşılamalıdır. Buna kimsenin bir diyeceği olamaz.

Eğer belediye kulüp kurmakta arzulu ise ve iddialı bir spor dalı kurarak ismini duyurmak istiyorsa, bunu semt kulüplerinin yapamayacağı spor dallarından seçmeli ve futbola bulaşmamalıdır.

Profesyonel kulüplerin masrafları hayli yüksektir. Belediye profesyonel kulübe sahip olmakla bu masrafları karşılamayı taahhüt eder. Karşılamazsa liglere giremez. O zaman halkın ilgisinden mahrum olur tepki toplar. Halkın oyunu alıp, tekrar seçilebilmek için zorunlu olarak güçlü kadro kurmak ihtiyacını hisseder ve kesenin ağzını açmak mecburiyetinde kalır. O zaman haksız rekabet doğar ve devletin, seçmenin parası, değişik amaçlar için harcanması gerekirken profesyonel futbola kayar, işin de rezilliği çıkar.

Düşünebiliyor musunuz, İstanbul B.Ş. Belediyesinin bir kulübü var ve Süper Ligde oynuyor. Bu kulüp yani İstanbul Belediye Başkanı isterse bu kulüp bir çırpıda dünyanın en önemli futbolcularını kadrosunca alır ve liglerin tozunu atar! Çünkü İstanbul Belediye Başkanı Kadir Topbaş'ın, iki dudağı arasındadır bu tür transferlerin yapılması. "Yapın bu transferleri" dediği anda akan sular durur. Paracıklar gider, müthiş bir kadro doğar. Para kimin? Kimlerin parası harcanmıştır bu iş için? Düşünülmez bile!

Giden para Sarıyerlinin, Beşiktaşlının, Fenerbahçelinin, Galatasaraylının, Eyüplünün, Beykozlunun, Fatihlinin olduğuna göre, bu para belediyenin profesyonel takımı için nasıl kullanılır? Hangi hakla kullanılır? Allah'tan reva mıdır? Akıl kârı mıdır? Olur mu? Hak mıdır? Kimin parası ile kime karşı takım kuruyorsun? Bu büyük bir tersliktir, kesinlikle buna bir çare bulunmalıdır” (<http://www.grupbeyazmarti.com/ibrahimbalcı07042008.htm>).

Mevcut belediye spor kulüplerinin çalışmaları değerlendirildiğinde genelde performans sporuna ve profesyonel spora dönük çalışmaların daha ağır bastığına tanık olmaktadır. Bu durumda da belediye personeli ve çocuklarının ya da yerel halkın çocuk ve gençlerinin spor takımlarında yer bulması kolay olmamaktadır.

Değişik branşların liglerinde yer alan bazı belediye spor takım kadroları ise tamamen transferlerle başka şehirlerden gelen sporculardan oluşmaktadır ve halk tribünlerde seyirci olarak yer almaktadır. Üstelik bu düzeydeki takımların eğitici kadroları da transferlerle sağlandığından yerel istihdama katkı sağlamadığı gibi maliyet de yüksek olmaktadır.

Profesyonel spor elbette önemli bir reklam aracıdır ve sponsor bulma kolaylığı vardır ama sporda şampiyonluk garantiye alınamadığından başarısızlık durumunda yerel yönetimler çoğu zaman yerel halkın öfkesiyle karşılaşmaktadır.

Özellikle gerçekçi hedefler dışında halka büyük sözler veren belediye başkanları maçlarda istifa davetlerine muhatap olabilir.

Bir belediye başkanı özellikle her hafta medyada yer bulan bir futbol takımının da başkanıysa tüm ülkede hem ismen hem de görsel olarak tanınmaktadır ama oy isteyeceği kesim yerel halktır. Ve bu kesim çocuklarını kötü alışkanlıklardan uzaklaştıracak, yaşlısı, genci, engellisiyle herkese kendini gösterebilecekleri sportif aktivite olanakları sağlayan yönetimleri destekleme eğilimlerindedir.

Özellikle göç alan bölgelerde sosyal uyumun sağlanması, yeni gelenlerin kendini o bölgeye ait hissetmesinin bir yolu da kendilerine sağlanan sportif olanaklardan yararlanabilmeleri ve yerleşim birimlerinde yer alan spor tesislerinde iş bulabilmeleridir (Kuter,F.Ö., 2006, 5).

Görüldüğü üzere belediyelerin profesyonel spora dönük faaliyetlerinin yanlışlığı farklı platformlarda ifade edilmektedir. Buna rağmen bu yanlışlığa devam edilmektedir. Yasal engellemelere rağmen, bir şekilde siyaset sporun gücünden faydalanmaya devam etmektedir.

İncelenen örneklerden anlaşıldığı üzere ülkemizde belediyelerin spor hizmetleriyle ilgili belli ilkelere ve bilimsel verilere dayalı ortak bir yönetim anlayışı ve örgütlenme modeli yoktur.

Kulüpleşme yanlışı yaygın bir eğilimdir. Son zamanlarda belediyelerin tesisleşme konusuna ağırlık vermeleri sevindiricidir. Ancak, planlama ve organizasyon yapacak bir idari birim olmaması, halk tarafından fark edilen bir sportif sinerji oluşmasını engellemektedir.

Spor kulüpleri, dernekler kanununa tabidir. Kamu kurumlarının dernek ve vakıf kurması kanunla engellenip mevcut dernek ve vakıfları kapatılırken, spor kulübü kurmalarına ve yönetmelerine ses çıkarılmaması çifte standarttır.

2.4. Düzce Belediyesi'nin Spor Yönetimi Uygulamaları

Düzce Belediyesi spor hizmetlerini Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesindeki Belediyespor ile Park ve Bahçeler Müdürlüğü eliyle yürütmektedir. Ancak iki birim arasında koordinasyon sağlayacak bir birim yoktur. Yeni spor tesisleri yatırımları ve mevcut tesislerin bakımı Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından yapılırken, spor faaliyetleri ve organizasyonlar Belediyespor marifetiyle yürütülmektedir (<http://www.duzce.bel.tr>).

Düzce Belediye Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nün teşkilat yapısı şu alt birimlerinden oluşur ;

- a) Kültür ve Sosyal İşler,
- b) Basın ve Halkla İlişkiler,
- c) Meslek Edindirme Kursları (Derman)
- d) Belediyespor,
- e) Sanat ve Bilim Akademisi,
- f) Belediye Bاندosu,
- g) Kadın Danışma Merkezi,
- h) TOGEM (Toplumsal Gelişimi Destek Merkezi),
- i) Özürlüler Koordinasyon Merkezi,
- j) Belediye Şehir Tiyatrosu

Belediyespor Birimi'nin amaçları şunlardır;

- a) Şehrimizin istek ve ihtiyaçlarına göre spor kursları ve müsabakaları düzenlemek,
- b) Bölgedeki spor kulüpleri ile koordinasyon sağlamak ve bölgedeki başarılı sporcuları desteklemektir (<http://www.duzce.bel.tr>).

Düzce Belediyespor Kulübü'nün 2004-2009 faaliyet raporuna göre; "Düzce Belediye Spor Kulübü, şehrimiz gençliğinin tüzüğümüzde bulunan branşlarda sportif faaliyetlerde bulunmasını sağlamak, sporu sevdirmek, spora yöneltmek, sporcuları eğitmek, sportif kültür ve bilincini yerleştirmek, müsabaka ve yarışmalar bu bilinci geliştirmek amacıyla 1986 yılında dönemin belediye başkanı Selahattin OLCAR başkanlığında, yardımcısı şimdiki imar ve şehircilik müdürü Hayrettin Günal tarafından kurulmuştur.

Kuruluşunun ilk yıllarında; Basketbol, Voleybol, Güreş, Masa tenisi ve Bisiklet dallarında faaliyet göstermiştir. 1998 yılında Futbol da faaliyet branşları arasına katılmıştır. 2004 yılında belediye meclis üyesi Kadir Badur kulüp başkanlığına getirilmiştir.

Tablo 8: Düzce Belediyespor Kulübü Faaliyetleri

FAALİYETLER (2004--2008)	KATILIMCI SAYISI
HALI SAHA FUTBOL TURNUVASI	240
TABANCA ATIŞ TURNUVASI	80
SPOR YAZ OKULLARI	450

MASA TENİSİ TURNUVASI	35
SPORTİF BALIKÇILIK YARIŞMASI	70
TRAP SKEP ATICILIK	60
RAFTİNG YARIŞMALARI	80
KAYA İNİŞİ DAĞCILIK	20
BELEDİYE SPOR MAKSAT MUHABBETTE	60
MİNİKLER LİĞİ	250
YAGLI GÜREŞ	300
ATV VE YAYLA TURLARI	30
STREETBOL TURNUVASI	50
<u>TOPLAM KATILIM:</u>	<u>1725</u>

Futbol, Basketbol, Voleybol, Masa Tenisi, Güreş, Yağlı Güreş, Kano, Rafting, Atıcılık, Okçuluk, Boks, Dağcılık ve Karate branşlarında toplam 20 antrenör ve 506 sporcu ile faaliyetlerini yürütmektedir.

Düzce Belediyesi, spor hizmetlerinin bir kısmı aşağıdaki tesislerde yürütülmektedir. Bu tesislerin bakım ve onarımı Düzce Belediyesi tarafından yapılmaktadır.

- Düzce Belediyesi 18 Temmuz Stadyumu
- Düzce Belediyesi Nurettin Zafer Stadyumu
- Düzce Belediyesi Rafting Tesisleri
- Semtlere yapılan spor tesisleri(Futbol-Basketbol-Voleybol-Tenis)

2004 yılında çıkan 5272 sayılı kanundan önce Düzce Belediye Başkanı, Düzcespor'a bir yıl başkanlık yapmıştır. Sonraki bir yıl onursal başkanlık yapmış ve

Düzcespor'a maddi desteğe devam etmiştir. Bugüne kadar bu destek farklı yollarla devam etmiştir.

Düzce Belediyesi, park ve spor alanı yatırımı adına en önemli çalışmayı amatör futbol müsabakalarının yapıldığı sahayı suni çimle kaplayıp ışıklandırmasını yaparak yeniden düzenlemekle yapmıştır. Düzce Belediyesi tarafından Nurettin Zafer Stadyumu adı verilen tesis şehir merkezinde futbol spor okulu öğrencileri tarafından kullanılmaktadır.

Düzce Şehir Stadyumu, belediye tarafından devir alınmış ve tadilat çalışmaları başlamıştır. Bunun dışında birkaç semt sahası dışında spor alanı yatırımı bulunmamaktadır.”

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma modeli, araştırma grubu, verilerin toplanması, verilerin çözümlenmesi, alt başlıklar altında sunulmuştur.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada tespit edilen alt problemlere cevap bulma ve araştırmanın amacına ulaşma sürecinde tarama ve görüşmeye dayalı nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır.

3.2. Evren ve rnekleme

Araştırma evreni, lkemizdeki Türk spor otoriteleri, Düzce'deki sivil toplum kuruluş temsilcileridir.

Araştırma rnekleme, Amaçlı rnekleme Yöntemiyle belirlenen beş Türk spor otoritesi ve Düzce'deki altı sivil toplum kuruluşu temsilcisidir.

3.3. Verilerin Toplanması

Ülkemizde ve dünyanın gelişmiş ülkelerindeki uygulamalar tarama yöntemi ile incelenmiştir. Bu belediyelerin spor yönetimi yapılanmasındaki ilke, hedef, standart ve işleyiş modelleri belirlenerek ortak yönler tespit edilmiştir.

Araştırma kapsamında, iki aşamalı görüşme çalışması yapılmıştır. Birinci aşamada, yarı yapılandırılmış görüşme formuyla, akademik ve bürokratik kariyerleri göz önünde bulundurularak seçilen, ülkemizde spor camiasının önde gelenlerinden alanında otorite sayılabilecek beş kişiyle görüşme yapılmış, ve belediyelerin spor hizmetleri alanındaki konu başlıkları oluşturulmuştur.

Araştırmada, Düzce Belediyesi için örnek bir spor yönetim modeli belirlenmesi amacıyla ile görüşmeler yapılan beş spor otoritesi katılımcının profillerine yönelik bilgiler aşağıda verilmiştir.

Tablo 9: Araştırmaya Katılan Spor Otoritelerinin Profilleri

Katılımcılar	Cinsiyeti	Yaşı	Kurumu	Görevi
Katılımcı 1 (KO 1)	Erkek	60	Marmara Üniv.	Akademisyen
Katılımcı 2 (KO 2)	Erkek	47	İstanbul B.Ş.Bl.	Genel Müdür
Katılımcı 3 (KO 3)	Erkek	53	Marmara Üniv.	Akademisyen
Katılımcı 4 (KO 4)	Bayan	45	T.M.O.K.	Genel Sekreter
Katılımcı 5 (KO 5)	Erkek	41	A.İ.B.Ü. Üniv.	Akademisyen

Birinci aşama görüşme sonuçları ışığında belirlenen konu başlıklarıyla oluşturulan yeni görüşme formuyla, Düzce’de yaşayanların sporla ilgili talep ve alışkanlık profillerini belirlemek amacıyla, toplumun en bilinçli ve sorumlu kesimi kabul edilebilecek sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve spor camiasında yaptıkları

çalışmalarla öne çıkmış isimler belirlenerek, bunlar arasından seçilmiş 6 kişiyle yüz yüze görüşme yapılmıştır.

Araştırmada, Düzce Belediyesi için örnek bir spor yönetim modeli belirlenmesi amacıyla ile görüşmeler yapılan 6 sivil toplum kuruluşu temsilcisi ve katılımcının profillerine yönelik bilgiler aşağıda verilmiştir.

Tablo 10 : Araştırmaya katılan STK temsilcilerinin profilleri

Katılımcılar	Cinsiyeti	Yaşı	Kurumu	Görevi
Katılımcı 1 (KS 1)	Erkek	43	-Düzce Belediyesi -DÜZDER	Meclis Üyesi -Başkanı
Katılımcı 2 (KS 2)	Erkek	51	Eğitim-Sen	- Şube Başkanı
Katılımcı 3 (KS 3)	Erkek	56	Düzcespor	Kulüp Başkanı
Katılımcı 4 (KS 4)	Bayan	36	Mimarlar Odası	İl Temsilcisi
Katılımcı 5 (KS 5)	Bayan	36	Çevre Mühendisleri Odası	İl Temsilcisi
Katılımcı 6 (KS 6)	Erkek	38	A.S.K.F	İl Temsilcisi

Görüşmeler için ilgili kişilerle telefon ve e-posta yoluyla randevu talep edilmiştir. Belirlenen yer ve zamanda görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler sesli ve yazılı olarak kaydedilmiştir.

Düzce Belediyesi'nin spor hizmetleri yönetimi incelenerek, spor yönetimi profili ortaya çıkarılmıştır. Belediye mevzuatı, örgüt modeli ve hizmet potansiyeli değerlendirilerek uygulanabilecek modele ışık tutacak veriler tespit edilmiştir. Ülkemizdeki belediyeler tarafından uygulanan spor yönetimi uygulamaları mevcut yasal düzenlemeler göz önünde bulundurularak incelenmiştir.

Gelişmiş ülkelerdeki belediyelerin spor yönetimi uygulamaları incelenerek, Düzce Belediyesi spor hizmetleri yönetim modeli için kullanılabilir özellikler ortaya çıkarılmıştır. Bütün bu veriler ışığında Düzce Belediyesi'nin spor yönetimi yapılmasına dair bir model geliştirilmiştir.

3.4. Verilerin Çözümlemesi ve Analizi

Elde edilen veriler, betimsel analiz ve içerik analizi yöntemleriyle çözümlenmiştir. İçerik analizi sürecinde görüşme kayıtlarının açılımı yapılmıştır. Elde edilen veriler tablollaştırılarak, spor yönetimi alanında doktora yapan iki araştırma görevlisi ve araştırmacı tarafından kodlanmıştır.

Belirlenen kodlar, ifadeleri en iyi temsil edecek kod seçilip veya bir başka ortak kod altında sadeleştirilerek toplam yirmi sekiz kod belirlenmiştir. Kodlar içerikleri göz önünde bulundurularak ortak temalar belirlenmiş ve üç tema altında gruplanmıştır.

3.5. Geçerlik ve güvenilirlik

Araştırmanın geçerliğinin sağlanması için bulguların kendi içinde tutarlı, anlamlı olmasına ve bütünlüğüne dikkat edilmiştir. Araştırmada dış güvenilirliğin sağlanması için araştırmanın yöntemleri ve aşamaları açık ve ayrıntılı bir biçimde

tanımlanmıştır. Katılımcılarla yüz yüze görüşme gerçekleştirilmiş, gerekli durumlarda açıklamalarda bulunularak yönlendirmeler yapılmıştır. İç güvenirliliği sağlamak için araştırmacı görüşmelerde elde ettiği verilerden doğrudan alıntılar yapmıştır.

Verilerin kodlanması aşamasında, alan uzmanı iki araştırma görevlisinin değerlendirmeleri alınmış ve bu kodlamalar karşılaştırılmıştır. Analiz sürecinde veriler birkaç kez gözden geçirilmiştir. Yorumlama aşamasında her iki gruba sorulan sorulara verilen cevaplarda, karşılaştırmalar ve çapraz değerlendirmeler yapılarak verilerin güvenirliliği arttırılmıştır.

Görüşme notları tırnak içinde verilmiş ve daha sonra parantez içinde görüşmenin hangi katılımcıya, kaçınıcı sayfa ve kaçınıcı satırlar arasında olduğu belirtilmiştir.

Katılımcılar sütununda spor otoriteleri KO, sivil toplum kuruluşu yöneticileri ise KS kısaltmalarıyla ifade edilmiştir Aşağıdaki örnek açıklamada da görülen kodlama sistemi, araştırmacı tarafından geliştirilmiştir:

Örnek: “.....” (KO1; 1, 1-5)

Örnekte yer alan kodlamaların açıklamaları şöyledir:

KO1 : Görüşme yapılan katılımcı

1 : Görüşme çözümünün yer aldığı sayfa numarası

1-5 : Görüşme çözümünün yer aldığı satırların numaraları

KO: Görüşme yapılan Spor Otoritelerini

KS: Görüşme yapılan Sivil Toplum Kuruluşu Temsilcilerini, ifade eder.

Ortaya çıkan sonuçlar, spor yönetimi ilkeleri ışığında değerlendirilip ülkemiz şartları göz önünde bulundurarak Düzce Belediyesi'nin uygulayabileceği bir spor yönetimi modeli tasarlanmıştır.

BÖLÜM IV

IV BULGULAR VE TARTISMA

Bu bölümde, spor otoriteleri ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri ile yapılan görüşmelere uygulanan içerik analizi sonucunda elde edilen veriler sunulmuştur.

Tablo 11: “Spor Kültürü” teması altındaki kodlar ve ilgili katılımcılar.

TEMALAR	KODLAR	KATILIMCILAR
SPOR KÜLTÜRÜ	• Spor Yapma İhtiyacı	• KS1,KS2, KS4, KO4
	• Halkın Spora İlgisi	• KS1,KS2, KS3 KS4, KS5,KS6, KO1,KO2, KO3, KO5
	• Spor Bilinci	• KS1,KS2, KS5, KO2
	• Spor Alanları	• KS1,KS3, KS4, KS6 KO2,KO4, KO6
	• Gençlik	• KO1,KO2, KO3, KO5
	• Spor Eğitimi	• KS1,KS2, KS3, KS4, KS5,KS6, KO1,KO2 KO4, KO5
	• G.S.G.M. Teşkilatı	• KS1,KS5, KO1, KO3 KO5
	• Organizasyon Eksikliği	• KO2,KO3, KO4
	• Medya	• KO1, KO2, KO3,

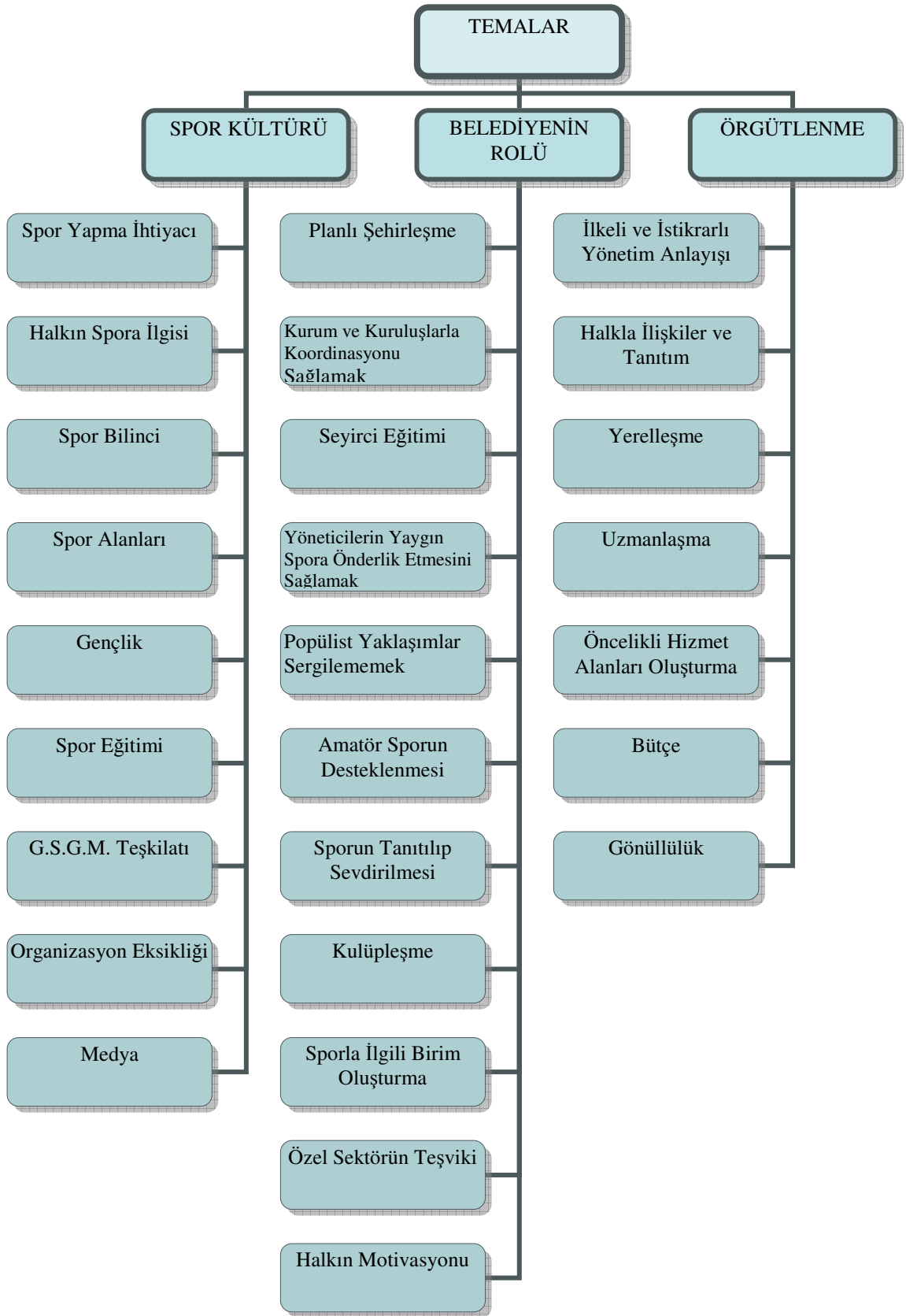
Tablo 12: “Belediyenin Rolü” teması altındaki kodlar ve ilgili katılımcılar.

	• Planlı Şehirleşme	• KS5, KO1, KO2,KO5
--	---------------------	------------------------

BELEDİYENİN ROLÜ	• Spor Alanlarının Nitelik ve Niceliğinin Arttırılması	• KS1,KS2, KS3, KS4, KS5,KS6
	• Kurum ve Kuruluşlarla Koordinasyonu Sağlamak	• KO1,KO2, KO3, KO4, KO5
	• Seyirci Eğitimi	• KS1, KO3
	• Yöneticilerin Kitlesele Spora Önderlik Etmesini Sağlamak	• KO2, KO3
	• Popülist Yaklaşımlar Sergilememek	• KS5, KO4, KO5
	• Amatör Sporun Desteklenmesi	• KS3, KS6, KO2, KO3
	• Sporun Tanıtılıp Sevdirmesi	• KS4, KS6, KO3, KO4
	• Kulüpleşme	• KS1, KS2, KS3, KS4, KS5, KS6, KO2, KO3, KO4, KO5
	• Sporla İlgili Birim Oluşturma	• KO3, KO4, KO5
	• Özel Sektörün Teşviki ve Katılımı	• KO2, KO4
	• Halkın Motivasyonu	• KO2, KO4

Tablo 13: “Örgütlenme” teması altındaki kodlar ve ilgili katılımcılar.

ÖRGÜTLENME	<ul style="list-style-type: none"> • İlkeli ve İstikrarlı Yönetim Anlayışı 	<ul style="list-style-type: none"> • KO1, KO2, KO3, KO5
	<ul style="list-style-type: none"> • Halkla İlişkiler ve Tanıtım 	<ul style="list-style-type: none"> • KO2, KO4
	<ul style="list-style-type: none"> • Yerelleşme 	<ul style="list-style-type: none"> • KO1, KO2, KO4
	<ul style="list-style-type: none"> • Uzmanlaşma 	<ul style="list-style-type: none"> • KO1, KO4
	<ul style="list-style-type: none"> • Öncelikli Hizmet Alanları Oluşturma 	<ul style="list-style-type: none"> • KO2, KO3, KO5
	<ul style="list-style-type: none"> • Bütçe 	<ul style="list-style-type: none"> • KO1, KO4
	<ul style="list-style-type: none"> • Gönüllülük 	<ul style="list-style-type: none"> • KO2, KO3

Şekil 6: Kodların Gruplandığı Temalar

4.1. SPOR KÜLTÜRÜ

Bir toplumun yaşama tarzı olarak nitelendirilen ve bilgi, inanç, gelenek, örf, adet, sanat, ahlak, araç-gereç teknik gibi maddi ve maddi olmayan unsurlardan oluşan karmaşık bütüne kültür denir (<http://www.sporbilim.com/index.php?s=icerik&katid=83&id=149>,2009).

Kültürü, bir toplumu genel olarak tarif edecek bütün özellikler olarak tarif edebiliriz. Ulusal veya evrensel pek çok olay ve olgu kültürü bir derecede etkilemektedir.

Spor kültürün bir parçası olarak hem ondan etkilenmekte hem de popülerliği nedeniyle onu etkileyebilmektedir. Sporun bireysel bir uğraş olmanın ötesinde toplumsal bir nitelik kazanmasına bağlı olarak, spor giyim insanların günlük giyim kuşamı arasında yer almaya başlamış, ünlü sporcuların konuşma ve hareketleri geleneksel insan ilişkileri içerisinde kullanılmaya başlamıştır. Sporcuların başarılı hareketler sonrasındaki hareketleri ve bağırışları, normal yaşam içindeki sevindirici durumlarda kullanılır olmuştur. Eşofmanla toplum içerisinde dolaşma, eskiden pijama ile dolaşma ile eş tutulup, tepki görürken şimdi olumlu karşılanmakta hatta saygı uyandırmaktadır. Yine de spor kitle kültürü ile karşılaştırıldığında bir alt kültür durumundadır (<http://www.sporbilim.com/index.php?s=icerik&katid=83&id=149>, 2009).

Kültürün korunmasında ve aktarılmasında eğitim çok önemlidir. Eğitime yeterince önem vermeyen toplumlar, toplumu ayakta tutan kültürel özelliklerini kaybetmekte veya koruyamamaktadırlar. Kültürü üst seviyede tutacak olgu ve değerleri eğitim yoluyla aktaran toplumlar, dünyaya yön vermektedirler.

Spor çok önemli bir olgudur. Ama ülkemiz realitesinde bu önemli olgu çok basite alınmaktadır. Bugün bu ülkedeki en büyük futbol takımlarında hangi oyuncunun oynatılması gerektiği, hangi sistemle oynanması gerektiğini, bir mesleği

ve işi olmayan kahve köşelerinde zaman harcayan çok sayıdaki insanımız o takımın teknik direktöründen daha iyi bildiğine inanmaktadır. Bu da spor gibi bilimin tüm alanları ile içli dışlı olmuş bir bilim dalının küçümsenmesine neden olmaktadır. Bugün gelişmiş ülkelerin özel üniversitelerinde eğer paranız yok ise sadece sanat ve spor bursları ile eğitim alabilirsiniz (<http://www.sporbilim.com/index.php?s=icerik&katid=78&id=172,2009>).

Ülkemizde spor eğitime gereken önem verilmediği için, olumsuz örneklerin daha fazla ön plana çıkarıldığı ve başarıya gerekli teşvik verilmediğinden toplumda spor kültürünün üst seviyede olduğunu söylemek mümkün olmamaktadır.

4.1.1. Spor yapma ihtiyacı

İnsan olmanın ve insanca yaşamanın en önemli göstergelerinden biri hareket etmektir. Katılımcıların ifadelerinde, insanların spor yapma ihtiyacının, psikolojik ve fizyolojik olmak üzere iki önemli sebebe dayandığı görülmektedir.

Katılımcı S 1;

“Deşarj olma ihtiyacı da çok etkili. Spor değil sadece bağırma gidenler var. Salonlarda bu daha az . Futbol sahalarında bağırıp küfredip rahatlayanlar var. Bu sadece Düze’de değil her yerde böyle seyircinin karakteristik özelliği olmuş bağırıp çağırmak” (KS 1; 2, 2-5).

Katılımcı S 2;

“Bir de insanlar eskiden bedenen daha fazla hareketliydi. Artık o hareketlilik kalmadı. Hareketsiz bir yaşam tarzı da spor yapmaya bir etkendir” (KS 2 ; 2, 11-12).

Katılımcı S 4;

“Gelişen teknolojiyle birlikte insanlar daha az hareket etmeye başladı. Bu hareketsizlik, insanların sağlıklarını kötü etkiliyor. Kilo problemleri oluyor. Bu sebeple insanlar spora daha fazla zaman ayırmak zorunda kalıyorlar. Bir nevi mecburiyet” (KS 4; 4, 8-10).

Katılımcı O 5;

“Yaş ilerledikçe sağlık endişesi artıyor. Sağlık boyutunu önemsemek lazım. Spor ciddi bir koruyucu sağlık çalışmasıdır” (KO 5; 7, 44-45).

Katılımcılar spora ilgi duyan kişilerde psikolojik sebeplere dikkat çekerek, sporun bir rahatlama aracı olduğunu ve bu ihtiyacın açık spor alanlarında daha belirgin olarak ortaya çıktığını, ifade etmektedir. Hayat standartlarının yükselmesinin insanları daha hareketsiz bir yaşam tarzına mecbur ettiğini insanların bu sebeple spora daha fazla ihtiyaç duyduğu ifade edilmektedir.

İnsanların sağlıklarını korumak ya da yeniden kazanmak için spora ilgi gösterdiğini, ilerleyen yaşlarda sağlıklı kalmak ya da sağlığı korumak amacıyla spora ilginin arttığına hem sivil toplum kuruluşu temsilcileri hem de spor otoriteleri dikkat çekmektedir.

Sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmanın temel unsuru olan insanın, fiziksel, ruhsal, sosyal ve zihinsel gelişimini sağlamak, etik ve estetik duygularını geliştirmek, bireysel, toplumsal ve evrensel barışa ve dayanışmaya katkıda bulunmak, bireyde kurallar içinde mücadele ve rekabet anlayışını yerleştirmek gibi çok yönlü fonksiyonları, spor ile yerine getirmesi mümkündür. Günümüzde pek çok ülkede insanların spora olan ihtiyaçlarının henüz tam olarak farkında oldukları söylenemez (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 32).

Halbuki, sanayi devrimi sonrası çalışma hayatının gittikçe artan oranda hareketsizlik getirmesi ya da tek yönlü yüklenmelerle karakterize olması, günümüzde

medeniyet hastalıkları olarak bilinen kalp-dolaşım ve kas-iskelet sistemi problemleri, diyabet, şişmanlık ve stres gibi rahatsızlıkların artmasına yol açmıştır (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 32).

Oysa, bilimsel çalışmalar, bahsedilen rahatsızlıkların önlenmesinde ve iyileştirilmesinde sporun en uygun ve maliyeti en düşük araç olduğunu vurgulamaktadır. Sporu geniş halk kitlesinin yaşam biçimi haline getirmiş ülkelerdeki fert başına düşen ilaç ve tedavi giderlerinin düşüklüğü ve dengeli toplum görüntüsü, kitle sporuna, bir başka deyişle, “.Herkes İçin Spor’a” yapılan yatırımın doğal bir sonucu olarak görülmektedir (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 32).

4.1.2. Halkın spora ilgisi

Spora gösterilen ilginin, spor yapmak ve seyretmek olarak ikiye ayrıldığı görülmüştür. Seyircilerin de bizzat spor müsabakalarını seyredenler ve iletişim araçlarından takip edenler olarak ikiye ayrıldığı görülmüştür.

Katılımcılar, halkın spora yoğun bir ilgisinin olduğunu ancak bu ilginin spor yapmaktan ziyade sadece seyretmeye yönlendiğini ifade ediyor. Seyircilerin müsabakalara gitmekten çok iletişim araçlarıyla uzaktan takip ettiği ifade edilmiştir.

Spora ilgi gösterenlerin büyük çoğunluğunun futbolla ilgilendiğini, en çok yapılan spor olarak yürüyüş ifade edilmiştir.

Katılımcı S 1;

“Halkın Düzce’de spora çok yoğun bir ilgisi var ama bu sadece seyretmekten ibaret. Spor yapma anlamında ilgi fazla değil.” (KS 1; 1, 1-2).

Katılımcı S 2;

“Profesyonel spor dışında düşünürsek yok diyebilirim. Halkın kitlesel spora katılımı yok denecek kadar az” (KS 2; 1, 6-7).

Katılımcı S 3;

“Deprem öncesi ve sonrası diye ayırmak lazım . Mesela Düzcspor 2. ligdeydi. Şimdi acınacak halde, ama yavaş yavaş düzeliyor. İki sene önce stadyumda maçlar iki sene önce 50 kişi seyrediyordu. Şimdi bu sene inanın iki bin kişi seyretti. Ama tabii çok yetersiz. 50 tane amatör takım var. Çok mu değil. Az da değil. Fakat ilgisizlikten onlar da perişan” (KS 3 ; 1, 8-11).

Katılımcı S 4;

“Sporla çok ilgili olmayan biri olarak şunları söyleyebilirim. Gördüğüm kadarıyla futbola büyük bir ilgi var. Bu nasıl bir ilgidir bilmiyorum ama herkes futbola çok ilgili. Halk adına baktığımda yürüyüş sporunun ilgi görmeye başladığını söyleyebilirim. Etrafta yürüyüş yapan özellikle orta yaşın üzerinde bayan erkek insanlar görmek hoşuma gidiyor” (KS4 ; 1, 15-18).

Katılımcı S 5;

“Düzce’de futbol dışında spora bir ilgi göremiyorum. Futbola dönük bilinç düzeyi ilgi seviyesi masa başı sohbetlerini geçmiyor. Halkın spor yapmaya karşı yeterli bir ilgisi olduğunu söylemek zor. Sağlıklı spor alışkanlığımız gelişmemiş maalesef” (KS 5 ; 1, 12-14).

Katılımcı S 6;

“Dünyada bildiğiniz gibi futbol üzerine yoğunlaşan bir ilgi var. Düzce’de bunun yansımaları görüyoruz” (KS 6 ; 1, 19-20).

Katılımcı O 1;

“Geçmişe bakınca bugüne göre daha iyi değildi diyebilirim. Büyükşehir olan İstanbul’da bile çok azdı. Son on yılda bir artış var” (KO 1 ; 1, 17-18).

Katılımcı O 2;

“Ülkemiz çok yoğun bir genç nüfusa sahip. Ülke nüfusunun % 46’sı 24 yaş altında. Bu çok büyük bir güç. Almanya’da bizim yarımız kadar genç nüfus var ancak aynı yaş grubunda spor yapanlara baktığımızda biz onların kat be kat gerisindeyiz” (KO 2 ; 1, 1-5).

Katılımcı O 3;

“Ben özellikle son yıllarda bir artış hissediyorum. Gençlik Spor İl Müdürlükleri tarafından başlatılan özel programlar, yaz spor okulları özellikle İstanbul’da. Belediyelerin programları, özel sektörün gerek kendi bünyesine gerek yaygın olarak düzenlediği programlar ve bunları prestij unsuru olarak sunuyorlar. Elimizde sağlıklı bir sayısal veri yok ama sanki bir artış var gibi” (KO 3 ; 2, 11-16).

Katılımcı O 5;

“Ben bu soruya yurtdışında gördüğüm, gelişmiş ülkelerde gördüğüm ölçülere göre cevap vereceğim. Korkunç derecede yetersiz buluyorum. Hele üniversite seviyesinde hiç yapmıyoruz gibi. Çok düşük. Yetersiz buluyorum” (KO 5 ; 1, 19-22).

Katılımcılar, genel olarak spora gösterilen ilginin yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Sadece spor otoritelerinin bir kısmı, geçmişle kıyaslandığında bir artış olduğunu ifade etmişlerdir.

Herkes İçin Spor Federasyonu'nun 64 il temsilcisiyle yapılan bir araştırmaya göre, katılımcıların %36'sı ya hiç spor yapmıyor ya da düzensiz bir spor yaşamı sürdürmektedir. Düzenli ve yoğunluklu spor yapanların oranı ise sadece % 6,3'tür (Zorba, 2005: 28).

Ülkemizde halkın son yıllarda spora olan duyarlılığı artmış olmakla birlikte, insanlarımızın spora aktif katılımı yetersizdir. Oysa, sporun insan ve toplum sağlığındaki rolünün artık tartışılmadığı günümüzde, kanun koyucu bu bilinçle Anayasamıza koydukları iki madde ile devlete görev yüklemiştir (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 4).

Bizzat sporun içine olan insanların bile düzenli spor yapma alışkanlığı olmadığını, spor yapma alışkanlığında son zamanlarda bir artış olmakla birlikte genel olara çok yetersiz olduğu görülmüştür.

4.1.3. Spor Bilinci

Halkın spora gösterdiği ilginin, spor bilinciyle doğru orantılı olduğu görülmüştür. Spor bilincinin gelişmesinin doğrudan eğitimle ilgili olduğu katılımcılar tarafından ifade edilmiştir. Spor bilincinin yetersiz olmasının spor yapanların sayısını düşürürken seyredenlerin tavırlarını da olumsuzlaştırdığı görülmüştür.

Katılımcı S 1;

“Bilinç seviyesi çok düşük. Çoğu insan sporu kulaktan dolma bilgilerle yapıyor. Televizyonlardan gördükleriyle iyi veya kötü etrafında gördükleriyle yapıyor. O yüzden eğitim önemli bir faktör” (KS 1; 2, 1-2).

Katılımcı S 2;

“Spora ilgiyi etkileyen etkenlerin başında spor bilincinin olmayışı ve küçük yaşlarda bu bilinci ortaya çıkaracak öğretimin olmayışıdır” (KS 2 ; 2, 10-11).

Katılımcı S 5;

“Ayrıca sağlıklı yaşam için sporun ne kadar önemli olduğunun yeterince farkında değiliz. Bu yüzden sadece seyirci oluyoruz” (KS 5 ; 3, 6-7).

Katılımcı O 1;

“Öncelikle spor bilincinin geliştirilmesi lazım, bu konuda biz akademisyenlere de görev düşüyor. Ortak bir anlayış ve bilinç oluşturmamız gerekiyor. Bu bilinci halka kazandırmadan spor alışkanlığı kazandırılmaz. Bazıları yaygın sporun gelişmesinde altyapı sorunlarına ve sosyoekonomik problemlere dayalı engeller görüyor. Ben de bu görüşe kısmen hak veriyorum. Ancak imkanı olan da spor yapmıyor. Sporun insana ve topluma yararları anlatılmalı” (KO 1 ; 6, 1-8).

Katılımcılar, spor bilincinin düşük olmasının doğrudan eğitimle ilgili olduğunu ifade etmişlerdir. Spor otoriteleri ise eğitim yoluyla halka spor bilinci kazandırmak için, genel kabul görmüş bir bilinç olmadığını, öncelikle böyle bir spor bilinci geliştirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Ülkemizde, ne yazık ki, sportif faaliyetler çağdaş anlamda gerek tesisleşme, gerekse geniş halk kesimlerine yaygınlık ölçüleri açısından belli bir seviyeye gelememiştir. Bireysel anlamda önemli başarılar olmakla birlikte, spor bir toplum felsefesi haline henüz gelememiştir (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 2).

4.1.4. Spor Alanları

Katılımcılar, spor alanlarının genel olarak yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Mevcut alanların ise yeterli kalite ve çeşitlilikten uzak olduğu ifade edilmiştir. Sivil toplum kuruluşu temsilcileri, halkın spor yapmasını etkileyen en önemli faktör olarak spor alanlarının yetersizliğini gösterirken, spor otoriteleri spor yapma imkanlarının çok öncelikli bir etken olmadığına hatta spor alanları ile ilgili eksikliğin, aşılması gereken bir kompleks olduğuna dikkat çekmişlerdir.

Katılımcı S 1;

“Spor alanları yeterli değil. Sporun ne kadar faydalı olduğunu herkes biliyor. Ancak spor yapmak için uygun alanlar olmadığından imkanı olanlar da spor yapmıyor ya da evine koşu bandı alıyor. Kısaca insanlar aslında spora ilgi duyuyorlar ama spor yapacakları yeterli, güvenli ve sağlıklı alanları olmadığından spor yapamıyorlar... Deprem sonrası salon uzun zaman kapalı kaldı. Açıldıktan sonra faaliyetler arttı. Yakın zamanda yenilenen yan saha suni çim kaplandı. Şimdi daha çok müsabaka yapılıyor. Aynı alanlar imkanlar doğrudan etkiliyor” (KS 1 ; 1, 2-5; 2, 6-8).

Katılımcı S 3;

“Sporda altyapı yani tesis çok önemli. Biz hep bunun eksikliğini yaşadık” (KS 3 ; 8, 8).

Katılımcı S 5;

“Spor yapmak için gerekli alanların yeterliliği yada yetersizliği sonuca doğrudan etki ediyor. Düzce’de spor yapma imkanları ve spor yapılacak alanları yetersiz buluyorum. Olanlar sadece futbola dönük. Kalıcı konutlarda semt sahaları diyebileceğimiz alanlar var ama düzensiz” (KS 5 ; 3, 2-4).

Katılımcı S 6;

“Bizim yan sahamız çamur içindeydi. Şimdi pırıl pırıl bir saha var. Oynamaya gelen de seyretmeye gelen de daha fazla oluyor. Bozuk sahada oynayan sporcular daha fazla sıkıntı yapıyor. Bu durum oyuna yansıyor . Daha fazla kırmızı kart ve sertlik oluyor. İmkanlar iyileştikçe kalite artacak, bu durum ilgiyi de fazlaştıracaktır” (KS 6 ; 3, 14-17).

Katılımcı O 1;

“Tesis konusunda çok fakir olduğumuzu düşünmüyorum. İşbirliği imkanları mevcut” (KO 1 ; 4,17-18).

Katılımcı O 4;

“İnsanların spor yapabilecekleri alanlar çok kısıtlı. Özellikle şehirlerde Büyükşehirlerde açık alan, yeşil alan ve spor alanları yeterli değil. Kamuya ve üniversiteye ait spor alanları ve tesislerin çoğu halka açık değil. Olsa de halk nasıl kullanacağını bilmiyor” (KO 4 ; 5, 7-11).

Katılımcı O 5;

“Ülkemizin artıları deyince aklıma ilk gelen, bir kere spor yapmaya son derece müsait bir ortam var. Hava şartları coğrafi şartlar son derece uygun. Avrupa’da bazı ülkelerin en yüksek yeri 300 metre. Halbuki burada Akçakoca’da gidip yüzüp bir saat sonra Kartalkaya’ya çıkarabilirsiniz. Her türlü sporu yapmaya uygun. Bizde hep bir tesisleşme probleminden bahsedilir. Çok yanlış bir yaklaşım. Çünkü işte Abant’a gittiğinizde yürüyüş için trekking için son derece uygun yerler. Bizim spor algımız çok zayıf. Spor denince akla futbol, futbol deyince 1. lig geliyor. O gelmiyorsa biraz basketbol ve voleybol işte güreş v.s. Onlar için de salon saha ve tesis lazım. Bu tesisleşme kompleksini aşmamız lazım. Bence küçük illerde üst seviyede bir tesis sıkıntısı dışında tesis problemi yok” (KO 5 ; 3, 28-41).

Bugün ülkemizde 44.525 ilköğretim okulunda 9.581.120 ve 5.708 ortaöğretim okulunda 2.013.152 öğrenci olmak üzere toplam 11.594.272 öğrenci eğitim almaktadır. Ancak, sayıları 50 binin üzerinde olan bu okullardan sadece 672'sinde spor tesisi bulunmakta, bunların 446'sı nizamî olup, 226'sı açık spor tesislerinden oluşmaktadır.

Bu verilere göre, standartlara uygun spor salonu sayısı 220'dir. Milli Eğitim Bakanlığı verilerine göre, bu tesislerin ağırlıklı olarak İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa gibi büyük illerimizde yer aldığı görülmektedir. 50.233 okuldan 672'sinde spor tesisi bulunmakta (binde 13), spor salonu bulunan okul oranı binde 4 olup, bu tesisler de yeterince verimli kullanılmamaktadır. Sayılarla okul spor eğitimindeki tesisleşme oranlarının yetersizliği sonucu 7-18 yaş grubundaki yaklaşık 12 milyon çocuk ve gencimizin hiçbir spor tesisi bile görmeden sporu öğrenmeleri ve tanınmaları konusunda ne derecede başarılı olabilecekleri, teorik bilgilerle de sporu severek yaşam biçimi haline getirmelerinin zorlukları ortadadır (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu, s.4).

İlk ve ortaöğretim kurumlarındaki öğrenciler için yetersiz spor tesislerinin bulunması, spor tesisi bulunan okulların büyük kentlerdeki yoğunluğu ve bunun sonucunda, bu tesislerin öğrenci ve vatandaşlar tarafından yoğun kullanılmalarının ortaya çıkardığı işletme giderleri ile bakım ve onarım maliyetleri, bugünkü ekonomi ile tesislerin verimli kullanımını güçleştirmektedir (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu, s.4).

Kişi başına düşen spor alanları "İstanbul'da 0,30 m² olarak belirlenmiştir, bu da gelişmiş ülkelere göre çok düşüktür (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 38).

Sporu tüm vatandaşların istifadesine sunabilmek için, öncelikle semt sahaları, açık spor tesisleri, çocuk oyun alanları kurulmalı, bu sahalarda spor eğitimcilerinin gözetiminde vatandaşların spor yapmaları teşvik edilmelidir. Spor

tesislerinin, engellilerin giriş ve çıkışlarda ve spor yaparken kolayca faydalanacağı şekilde projelendirilmeleri ve yaptırılması sağlanmalıdır; VIII. Beş Yıllık Plan döneminde, kişi başına düşen spor alanlarının Avrupa Konseyi'nin öngördüğü şekilde 10 m2 olarak planlaması ve gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 5)

Tesis yetersizliği bu ülkede her zaman için sporun gelişmemesi için sürekli öne sürülen mazeretlerden biri olagelmıştır. Ancak asıl üzerinde durulması gereken, spor bilincinin geliştirilmesidir. Devlet eliyle yapılan birçok tesis, yanlış planlama, işletmeci yetersizliği veya halkın ilgisizliği nedeniyle atıl durumda beklemektedir (Özsoy, 2008: 54-55).

Spor yapacak alanlarımız yetersizdir. Ancak bu durumun halkın spor yapmaması veya spor yapma alışkanlığı olmaması için tek ve yeterli sebep olmadığı görülmüştür.

4.1.5. Gençlik

Gençlik bir ülkenin gelişiminde en büyük potansiyele sahip güçtür. Doğru değerlendirildiğinde çok büyük bir katma değer oluştururken, atıl kaldığında ciddi bir tehdit olabiliyor. Bu sebeple, katılımcılar gençliği özellikle okullardaki gençliğin, spor alanında doğru değerlendirilemediğini ifade etmişlerdir.

Katılımcı O 1;

“Ülkemizde kullanılmayan çok büyük bir güç var. Çok büyük bir atıl kapasite. Okullarımız çok, gençlerimiz çok” (KO 1 ; 11-12).

Katılımcı O 2;

“Ülkemizde birazdan sayacağım hususları hem artı hem eksi olarak değerlendirmek mümkün. Bizim ülkemizdeki her sıkıntı aslında mevcut potansiyelin enerjiye çevrilememesinden kaynaklanıyor. Sözlerim başında söylemişim. Genç nüfus en önemli artımız ve eksimiz. Eğer iyi değerlendirebilirsek bu gençlere spor kültürünü verebilirsek, onların yaşam biçimi haline getirebilirsek, ki bunun için iyi anlatmak lazım. O zaman bu gençler ülkemizin kazancı olur. Tersinden düşünersek, o zaman bugün kısmen yaşadığımız kapkaçlar, hırsızlıklar ve diğer kötü alışkanlıklar bizim hayatımızı daha zor kılar” (KO 2 ; 3, 1-11).

Katılımcı O 3;

“Üniversite gençliğine de yaygın spor anlamında çok iyi hizmet verildiğini söylemek zor” (KO 3 ; 5 , 30-32).

Katılımcı O 4;

“Bence ülkemizin en önemli artışı, 70 milyonluk ve çoğu genç olan nüfus. Eğer iyi planlanırsa, spor kültürünü yerleştirmek yaygın ve elit sporu geliştirmek adın büyük bir avantaj. Büyük bir potansiyel var. Ben iyi anlatıldığında ve doğru yönlendirildiğinde Türk halkının spor alanında ciddi başarılarla imza atacağına inanıyorum” (KO 4 ; 5, 1-6).

İnsan kaynağı olarak iştah kabartan bu yığınlar çağın değişen sosyo ekonomik ve kültürel gerçekliği karşısında başarı, geçim sıkıntısı, yarın gibi her biri ekonomik ve psikolojik boyutlarla yüklü kaygılara itilmektedir. Futbol, çoğalan bunalım yumağı içindeki bu kitleleri göreceli mutluluklara yöneltmektedir. Çünkü bu kitleler ne kendileri tarafından ne de devlet tarafından çağa uygun bir eğitimi, istenen kalite ve sürelerde gerçekleştirme imkânı bulabilmiştir (Doğan, 1999: 80).

Genç insanlar, farklı performans seviyelerinde spor yapıyor olsalar bile, spor üst düzeyde performans sergilemek isteyen gençleri daha fazla cezbetmektedir. Ancak, her birey yarışma sporuna ilgi duymayabilir, ya da sportif aktivitelere katılma

yeteneğine sahip olmayabilir. Sporun hem katılımcı hem de seyirci açısından toplumda oynadığı önemli rol, devletlerin bu aktiviteleri desteklemesine neden olmaktadır (Mobley, 2006: 3).

Sporu toplumumuzun vazgeçilmez tutkusu ve yaşam biçimi haline getirebilmek için, öncelikle herkes için spor seferberliği kapsamında çocuk ve gençlerimizi spor yapmaya teşvik etmek, sporu sevdirmek, sigara, içki, uyuşturucu ve kumar gibi kötü alışkanlıklar edinmeleri yerine ülkesini seven, hoşgörülü, sosyal, üretken insanlar olarak yetiştirmelerini sağlayacak ortam ve fırsatları onlara sağlamak gerekmektedir (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 1)

Genç nüfusuyla övünen bir ülke olarak gençler için yeterli spor yapma imkanının sağlandığını söylemek zordur. Ancak sporun veya spor imkanlarının sadece gençler için olduğu gibi yanlış bir kanaate sürüklenmeden, toplumun her yaş kesimine hitap eden spor imkan ve programları sunulmalıdır.

4.1.6. Spor Eğitimi

Katılımcılar, okullarda spor bilinci kazandıracak spor eğitimi verilemediğini ve okulların spor eğitimi verecek anlayış ve imkanlardan yoksun olduğunu ifade etmişlerdir. Halkın, okul yıllarında spor bilinci ve alışkanlığı kazanamadığı için sonraki yıllarda hayatının bir parçası haline getiremediği belirtilmiştir.

Sivil toplum kuruluşu temsilcileri, okul yıllarında spor yaptıklarını ama bunu bir alışkanlık haline getiremediklerini ifade etmişlerdir. Halka spor bilinci ve alışkanlığı kazandırmanın, okullarda verilecek etkili spor eğitimiyle mümkün olacağını belirtmişlerdir.

Spor otoriteleri de, okullarda yeterli spor eğitimi verilemediğini, son yıllarda spor alanında yaşanan gelişmede yaz ve kış spor okullarının katkısının büyük olduğunu belirtmişlerdir. Spor ve okulların birbirinden ayrılmaz parçalar olması gerektiği, ayrıca okullarda sağlıklı spor anlayışı ve alışkanlığı kazandıracak nitelikli müfredata, eğitime ve fiziksel imkanlara ihtiyaç duyulduğu ifade edilmiştir.

Katılımcı S 1;

“Okullarda spor eğitimi verilemiyor. Ben milli eğitimi bu yönden çok eksik buluyorum. Okulların doğru düzgün sahası yok. Kırık dökük potalarda spor olmaz. Okul müdürleri ve diğer ilgililer spora önem vermiyorlar. Lisede okul basketbol takımında 3 yıl oynadım. Üniversitede futbol oynadım, sonra halı saha furçasına kapıldık bir müddet ama halı saha çok sağlıklı değil. Çok sakatlık oluyor” (KS 1; 2, 5-6 ; 6, 1-2).

Katılımcı S 2;

“Beden eğitimi derslerinde çocuklar başka dersler yapıp sınava hazırlanıyor. Bu anlayışın değişmesi lazım. Okul yıllarında voleybol oynadım. Mahalle arasında her çocuk kadar futbol oynadım. Lise yıllarında okulumuzla mezarlık arasında 4 km mesafe vardı. Her akşam o yolu gider gelir, koşardım. Şu anda bir yerden bir yere gitmek için yürümek dışında spor yaptığımı söyleyemem” (KS 2; 6, 3-4 ; 12, 8-9).

Katılımcı S 3;

“Okullardan başlamak lazım. Düzce'nin de Türkiye'nin de kurtuluşu okullardadır. Okullarda altyapıyı kurarsak spor kurtulur. Bizim zamanımızda spor yapacak imkanlar çok sınırlıydı. Futbol oynayacak bir yer bulmak bile zordu. Ticaret lisesi salonu yapıldığında büyük olay olmuştu. Şimdiki salon çok yeni. Bizim zamanımızda bunları hayal edemezdik. Ama her fırsatta futbol oynadık. O zaman futbol oynamayanlar Düzcespor'un belkemiği olmuş, tarihi olmuştur.

Biz bir spor okulu açtık. Epey ilgi oldu. Gelir elde ettik. İnsanlar bir hizmet görünce geliyorlar. Çocuklarını getiriyorlar. Ayda 20 milyon veriyor. Bunu belediye çok daha iyi yapar bence. Biz 50 kişiyle yapıyoruz. Belediye 5000 kişiyle yapar. Okullara en büyük hizmeti bence belediye yapar. Düzce merkezde 50 tane okul var. Hepsinin beden eğitimi öğretmeni var. Belediye bu öğretmenlere hafta sonu kurslar verdirecek paralarını ödeyecek. Kaç para tutacak. Bir yılda 250 milyar harcar. Çok mu ? geçen sene 2 trilyon harcandı ama bir şey yapamadık. 5 yıl bu böyle devam etsin. Düzce’de spor patlar. Örnek il oluruz” (KS 3; 6, 5-8 ; 12, 10-11 ; 16, 7-13).

Katılımcı S 4;

“Okullarda spor imkanları çok az. Alışkanlıklar küçük yaşlarda oluşuyor. Ben mesela beden eğitimi derslerinden sürekli kaçardım. Derslere girmek istemezdim. Tabii devlet sporu çok teşvik etmiyor. Okullarda sporu iyi öğretmiyoruz, sevdiremiyoruz. Bahsettiğim gibi beden eğitimi derslerinden kaçardım. Merakım yoktu herhalde. Sporla neredeyse hiç ilgim olmadı maalesef”(KS 4; 6, 11-12 ; 3, 10-12).

Katılımcı S 5;

“Spor yapmamanın pek çok sebebi var. Bu sebepler aslında çocukluktan okul yıllarından başlıyor. Beden eğitimi derslerinde sporun nasıl algılandığıyla ilgili aşamadan başlıyor. Çocukluk çağlarında edinilmesi gereken bireysel zaman planlama boş zamanları değerlendirme alışkanlığımız yok. Basketbol, voleybol ve atletizmle okul yıllarında ilgilendim. Yazları doğa yürüyüşlerini kaçırmazdım. Düzce dışında yaşarken günlük koşularım olurdu. Ama her nedense Düzce’ye geldikten sonra spor yapma olanağı bulamadım” (KS 5 ; 3, 1-3 ; 5-7 ; 6, 9-10).

Katılımcı O 1;

“Yaygın spora katılımında açılan yaz kış spor okullarının çok faydası oldu. Sporun insana ve topluma yararları anlatılmalı . Bunun için ben eğitim konusunu çok önemsiyorum. Bu eğitim okullarda verilmelidir. Küçük yaşta verilmelidir. Sporu sadece görsel bir etkinlik olarak sunmak doğru değil. Bu şekilde seyirci bile yetişemez, yetişmiyor. Spor okur yazarlığını oluşturmamız lazım. Batıda bu kavram çok kullanılmaya başlandı. Spor yapmayı alışkanlık haline getirmiş, sportif olayları kavrayabilen, yorumlayabilen insanlar yetiştirmeliyiz. Sosyal problemlerin önüne geçmek çok zor olur diye düşünüyorum. Spora gerekli önemi vermeyen toplumlar geri kalmışlıktan kurtulamaz. Bu sebeple çocuklara okuma yazma öğretirken sevdirek spor okur yazarı yapmak için gerekli düzenlemeleri yapmak gerekiyor. Okullar çok önemli bir hizmet alanıdır. Okullarımızda spor yapma imkanı son derece sınırlı hatta yok gibi. Ders saatleri sınırlı. Öğretmen yok. Spor yapacak saha ve salon yok. Okulları spor eğitim merkezi haline getirmek lazım. Okullarda halka ve yetişkinlere dönük programlar yapılmalı, gelişmiş ülkelerde bunu çok güzel yapıyorlar” (KO 1; 1, 31-32 ; 6, 7-18; 9, 7-13).

Katılımcı O 2;

“Okullarda özellikle ilköğretim okullarında ders sayısı artmalı. Her gün beden eğitimi dersi olmalı. Türkçe dersi kadar spor eğitimi verilecek ders müfredatlara koyulmalı. Gelişmiş ülkelerde bu şekilde yapılıyor. Bu derslere branş öğretmenleri girmeli. Biliyoruz ki bazı okullarda beden eğitimi dersinde matematik yapılıyor. Okullarımızda spor eğitimi artmalı. Nitelik ve sayı olarak söylüyorum. Klişe bir söz belki ama eğitim şart. Bu süreç okullarda başlamalı. Okullarımızda beden eğitimi öğretmeni eksik. Nitelikli ve yeterli sayıda öğretmen ihtiyacını karşılamak ve onlara sağlıklı ders yapabilecekleri şartları sunmak gereklidir” (KO 2 ; 3, 12-13 ; 22-24 ; 6, 33-38).

Katılımcı O 4;

“Ülkemizde spor yaşadığımız kültürün bir parçası değil. Tabii bunun pek çok nedeni var. Okullarda çocuklara spor kültürü ve alışkanlığı verilmiyor.

Yetişkinlere bunu kazandırmak daha zordur. Bu sebeple temel eğitimde spor kültürünün tanıtması ve yaygınlaştırılması anlamında eksiklerimiz var. Okullarımızda sporu tanıtacak ve alışkanlık haline getirmeyi sağlayacak ne olanak ne de mentalite var” (KO 4 ; 2, 1-5 ; 5, 11-13).

Katılımcı O 5;

“Milli eğitimden başlamak lazım, anne baba çocuk üçgeni kullanılmalı. Okullar büyük potansiyel. Burada yerel yönetimler, spor uzmanları ve spor pazarlamacıları kaliteden ödün vermeden ciddi ve bilimsel programlar uygulamalı. Sağlık kontrolü vb. tedbirler alınarak yapılması sağlanmalıdır. Bir de eğitim şart diye klişe olmuş bir laf var. Sporla uğraşanlar, sporcular, beden eğitimi öğretmenleri herkes sporun ne kadar faydalı olduğunu biliyor. Sadece biliyor. Bunu bir alışkanlık ve tarz haline getiremedik” (KO 5; 7, 30-40).

Sporun eğitimin bir aracı olarak kullanılması yeni değildir. Platon, Devlet adlı eserinde gençlerin yetiştirilmesi için müzikten sonra beden eğitiminin önemini vurgular. Antik çağda spor yalnız eğitim içindir ve eğitimin bir parçasıdır (Erdemli, 1996: 60).

Örgün eğitim olarak okul öncesinden başlayarak eğitimin bütün kademelerinde sağlıklı yaşam felsefesini yerleştirmek gerekir. (Zorba, 2005: 18)

Modern eğitim anlayışı çerçevesinde, eğitim ve öğretim faaliyetlerinde gençlerin zihni gelişmesinin yanında bedeni ve ruhi gelişmelerinin de sağlanması büyük bir önem taşımaktadır (Ketten, 1993: 10).

Eğitim veren kurumlarda durum, tesis ve diğer açılardan çok farklı görünmemektedir. Toplumunu oluşturan bireylerin sağlıklı, becerikli, üretken olmaları, dengeli bir kişilik geliştirmelerinde, kısaca beden, zihin, duygu ve sosyal yeteneklerinin ulusal amaçlar doğrultusunda geliştirilmesi ve yönlendirilmesinde etkili araç beden eğitimi ve spor etkinlikleridir (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 4).

Gelişen teknolojinin, hızlı kentleşmenin ve hayat şartlarının bireylere getirdiği bunalım ve baskıları azaltmak, bunların insan üzerindeki olumsuz etkilerini hafifletmek, dolayısıyla sağlıklı bir toplum yaratmak için beden eğitimi ve spor etkinliklerini insan yaşamında vazgeçilmez bir alışkanlık haline getirmek gerekmektedir. Bu alışkanlığın verileceği en uygun yaş grubunu da başta ilk ve ortaöğretim kurumlarındaki öğrenciler oluşturmaktadır. Öyle ki, sporcu piramidinin tabanı tamamen okulların bünyesi içindedir (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 4).

Yerel yönetimler ile devlete ait diğer kuruluşların, bireylerin, sahip oldukları serbest zamanlarda, program ve hizmetler sunmaları her zaman mümkün değildir. Bu nedenle, bireylerin hayatlarını kazanmaları için verilen eğitim dışında, yaşam deneyimlerinden zevk almalarını sağlamak açısından, okullarımızın müfredat programlarına “serbest zaman eğitimini” ilave etmek önemlidir. Böylelikle rekreasyon, parklar ve serbest zaman hizmetlerinin temel amacı ve hedeflerini tekrar yorumlamak ve hatırlamak, bireyin günlük yaşam kalitesini zevkli, yaratıcı ve anlamlı tecrübeler ile geçirmesi açısından önemlidir. Bu deneyimler bireyin iş yaşamı ve temel ihtiyaçları dışında kalan deneyimlerdir (Moblely, 2008: 3).

Günümüzde bir eğitim aracı olarak da işlevleri bulunan spordan daha fazla verim elde edilebilmesi; ilk çağlardan günümüze kadar gelen spor ahlakı ve felsefesi ilke ve kurallarına bağlı kalmakla mümkün olabilecektir. Spor kavramı içerisinde öne çıkan, aslında bir ahlak kavramı ve eğitim ilkesi olarak kabul edilen *fair-play*; hoşgörü, centilmenlik, erdemlilik, haklara saygı, iyiyi ve güzeli takdir etme, dürüstlük ve eşitlik gibi insani özellikleri içeren ve sporun da özünü oluşturan bu kavramın, okul sporu aracılığıyla bireylere kazandırılması, sporun geleceği ve demokratik yaşam açısından da önem taşımaktadır. Okul sporu bağlamında baktığımızda yarışmayı ve kazanmayı değil eğlenmeyi, hoşça vakit geçirmeyi, diğer insanlarla etkileşim içerisinde olmayı öne çıkaran sportif organizasyonların düzenlenmesi çocuk ve gencin gelişim özelliği de dikkate alındığında daha eğitsel olduğu söylenebilir (Pehlivan, 2004: 50).

İlk ve orta öğrenim okullarımızın programlarında üççeyrek yüzyıldan fazla zamandan beri yer alan idman, jimnastik, terbiye-i bedeniye, beden eğitimi terimleri ile ifade olunan bu ders, eğitim yasamı ve okulculuk anlayışımızda çoğu kez bilimsel ve düşünsel temellerden uzak taklitçi ve eklektik bir biçimde bugüne kadar gelmektedir. Beden eğitimi dersi öğretim programları, içerik açısından az bir ölçüde ‘öğrenme kuramı’ didaktik modelini yansıtırken, birçok kavram ve egzersiz biçimleri ve onların yapılanmaları ülkemiz okul sporunda hala egemenliğini sürdüren paramiliter anlayış ve yöntemlerden vazgeçmiş değildir. Bu yönü ile çağdaşıktan uzaktır (Orhun, 1990: 61).

Ülkemizde liselerde beden eğitimi dersleri iki saatten 1 saate indirilmiş, ders hedeflerine ulaşılmakta sıkıntılar yaşanmıştır. Bugün ülkemizde yasayan 6 ile 17-18 yaşları arasında 14-15 milyon çocuk ve genç insan vardır. Orhun’a (2000) göre her alanda iki binli yılların toplumsal koşul ve beklentilerine göre hazırlanması gerekli olan bu insanların hareket eğitimlerinin göz ardı edilmesi üzüntü vericidir. Sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim okullarında çoğu sınıflarda beden eğitimi derslerinin tek bir saate indirilmesi, lise ve dengi okulların bazı sınıflarında beden eğitimi derslerinin ya hiç olmayışı, ya da yeni yayınlanan sınıf ve ders geçme yönetmeliğinde seçmeli spor alanı sınıfları için öngörülen spor bilgileriyle ilgili kuramsal derslerin, yarıyıllara gelişigüzel serpiştirilmesi, çağdaş ülkelerin öğretim programlarında kolaylıkla rastlanan bir durum değildir (Orhun, 2000).

Yeni yetişen kuşaklarda spor bilincinin geliştirilmesi için en uygun zemin, ilköğretim ve lise dönemidir. Bu dönemde spora yapılan yatırımla ülkede spor bilincinin yerleşmesi mümkün olabilir. Okul gençliğinin yeterince spora yönlendirilememesi, gelecek kuşakların yetişmesinde en önemli engellerden birisidir. Türkiye’de mevcut eğitim sistemi öğrencileri orta öğretimden itibaren sınav merkezli bir çalışma sistemine yönlendirmektedir. OKS (Ortaöğretim Kurumları Sınavı) ve ÖSS (Öğrenci Seçme Sınavı), ortaöğretim gençliğinin ana hedefleri haline gelmiştir. Bu dönemde öğrenciler, mevcut eğitim kurumunun verdiği eğitimle yetinmeyip, okuldan artan zamanlarının dershaneye veya özel derslerle doldurmaktadır. Bu

öğrencilerin okul ve dersane dışında neredeyse serbest zamanı kalmamaktadır. Öğrenci velileri, batıda yaygın anlayışının aksine, sportif faaliyetlerin öğrencinin iyi bir lise veya üniversite hedefine sekte vurabileceğini düşünerek serbest zaman aktivitelerin yönlendirmekte isteksiz davranmaktadır (Özsoy, 2008: 50).

Yapılan bir araştırmada öğrencilerin çoğunluğu, müzik ve tiyatro ile ilgilenen gençlerin, şiddete eğilimlerinin diğerlerine göre daha az olduğunu, aynı zamanda şiddete eğilimi olan gençlerin spora ilgilerinin olmadığını ve okul başarı düzeylerinin de düşük olduğunu ifade etmişlerdir. Okullarda yeterli sportif aktivitenin olmadığı, öğrencilerin geneli için derslerin süre açısından yeterli olduğu, ancak işleniş ve çeşitlilik açısından gençleri tatmin etmediği ortaya çıkmaktadır (Kırbaş, 2006, s.675).

Ülkemizde beden eğitimi dersleri, içeriklerinin yanı sıra diğer faktörler nedeniyle de istenen hedefe ulaşmaktan uzaktır. Aynı anlayış ulusal bayramlarımızın kutlanma şekline de yansımış; 23 Nisan ve 19 Mayıs bayramları da klasik, alışlagelmiş ve monoton yapıdan kurtarılamamıştır. Önver tarafından yapılan 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı konulu bir araştırmada, ilgili bakanlıkların bayramları stadyum içinde kutlamaktansa stadyum dışı etkinliklere ağırlık verilmesi konusundaki genelgelerine rağmen, stadyum dışı gösterilerin çok sönük geçtiği, stadyum içi gösterilere 4992 öğrenci katılırken, stadyumu dışı gösterilere sadece 105 öğrencinin katıldığı ve belirlenmiştir. Toplamda 20 dakika süren stadyum içi gösterilere ise sadece hazırlık çalışmaları için öğrencilerin katılmadığı ders saatinin 56400, bos geçen beden eğitimi ders saatinin 2275, yapılamayan egzersiz saatinin ise 546 ders saati olduğu, toplamda ise 59370 ders saatinin stadyum içi gösterilere hazırlanmak için yapılamadığı tespit edilmiştir (Önver, 2006).

Ülkemizdeki bilimsel bir spor eğitiminin yer almadığı mevcut eğitim sistemi, sporun değerlerini özümseyerek aktif spor yapma bilincine sahip bir gençlik yerine; spora yabancı, başka bir deyişle sporla ilişkisi tribünden veya çoğunlukla televizyondan futbol müsabakası izlemekten ibaret olan bir kuşak yetiştirmiştir. Futbol stadyumlarının tribünlerinde sporla bağdaşmayacak fanatizm ve şiddet

eylemlerinde bulunan fanatiklerin neredeyse hepsinin okul döneminde beden eğitimi dersinden geçerek mezun olduğu düşünüldüğünde, bu derslerin, gençlere ne kadar spor bilinci aşıladığı; spor adına yaşanan olumsuzların ne kadarının bu derslerde verilen veya verilemeyen eğitimin sonucu olduğu, tartışılması gereken bir konudur (Özsoy, 2008: 54-55).

Spor adına yapılacak çalışmalar arasında en önemli payı eğitimin alması gerektiği anlaşılmaktadır. Devletin ve belediyelerin spor programlarını eğitim ağırlıklı düzenlemesi gerektiği anlaşılmıştır.

4.1.7. G.S.G.M. Teşkilatı

Ülkemizde spor hizmetlerinin halka sunulmasıyla ilgili sorumlu kurum, Gençlik Spor Genel Müdürlüğü ve ona bağlı il müdürlükleridir. Ancak, bu teşkilat günümüzde halka spor hizmeti vermekten çok uzaktır.

Katılımcılar, hem genel müdürlüğün hem de il müdürlüklerinin sorumluluklarını yerine getiremediğini ifade etmişlerdir. Spor otoriteleri, devletin spor hizmetlerinin yeniden yapılandırılması ihtiyacını belirtmişlerdir.

Katılımcı S 2;

“Salon kirasının altından kalkamadık. Bence bu tür organizasyonlar için salon ve sahalar ücretsiz verilmeli. Gençlik ve spor il müdürlüğü’ne bu konuda görev düşüyor” (KS 2; 10, 11-14).

Katılımcı S 5;

“İl spor müdürlüğü okullara müsabaka yaptırmak dışında pek bir şey yapamıyor” (KS 5; 2, 18-19).

Katılımcı O 2;

“Spor bizim olmazsa olmazımız. Neden bu böyle diyeceksiniz. Sporu tabana yaymak konusunda biz gerekli adımları atamamışız. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bu işi hakkında yapamamış. Bu şekilde yapması çok mümkün görünmüyor. Yeni bir yapılanma olacaktı ancak hali hazırda bir çalışma yok. Biliyorsunuz şu anda genel müdür olarak görev yapan arkadaşımız benim selefimdi. Bir hareketlenme oldu tabii. Ancak beklenen gerçekleşmedi. Yerel yönetimlere yetki ve sorumluluk verilecek bir düzenleme bekliyorduk. Düzenleme henüz yapılmadı ama bizim istediğimiz gibi olmayacak onu da biliyoruz. Özetle diyeceğim şu ki; halka spor yaptırabilmek için Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün daha fazla çalışması lazım. Bugünkü yapısıyla bu yükün altından kalkamazlar. Dinamik bir yapıya ihtiyaç var” (KO 2; 1, 1-2 ; 7-18).

Katılımcı O 3;

“Ben, İl Spor müdürlüklerinin işlev ve imkanlarının yetersiz olduğunu düşünüyorum. İl Spor Müdürlüklerinin yetki ve sorumlulukları belirlenmeli. Bu anlamda belki de en önemli yapı Türk Spor Teşkilatı. Yani genel müdürlük. Makro planda yıllardır hala Türk Spor teşkilatının yetki sorumluluk açıklaması yapılamamış. Öncelikle bunun yapılması lazım. Yani en üstten başlayarak yönetim yapılanmasının gerçekleşmesi lazım. Çok uzun yıllardır bunun eksikliğini hissediyoruz. Bir şura yada danışma kurulu gibi görev yapacak bir yapılanmaya ihtiyacımız var. YÖK gibi. YÖK derken statü olarak diyorum. Bugünkü YÖK değil. Daha çok BESYO’ların üst kurulu gibi çalışacak bir yapılanma ile bütün ülkenin spor yönetimine politika ve strateji geliştirecek ve yönlendirecek bir açılıma ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi standartların ve normların oluşturulması lazım. Bu konuda çok eksikiz. Bence öncelikle bahsettiğim bu üst yapılanma gerçekleşmeli . TUBİTAK gibi bilimsel ve idari bir yapılanma” (KO 3; 5, 17-19 ; 6, 15-29).

Katılımcı O 4,

“Devletin ve yerel yönetimlerin yani kamunun halka götürdüğü hizmetler içinde sporun çok fazla yeri yok. Böyle bir anlayış yok. Bu hizmetlerin özünde halkı spor yapmayı teşvik edici özellikler eksik maalesef. Bu açıdan düşündürücü bir tablo var. Devlet politikaları belirlemeli. Hizmeti doğrudan vermek yerine, yerinde bu işi en iyi yapacak kurumlara veya kuruluşlara gerekli imkanları sağlamalıdır. Sadece bütçeyi ve planlamayı yapmalı ve sporu teşvik etmelidir” (KO 4; 2, 6-9; 7, 30-40).

Gençlik Spor Genel Müdürlüğü ve illerdeki teşkilatının halka spor hizmeti götüremediğini artık devlet tarafından görülmüş ve bu konuyla ilgili yasal düzenleme çalışmaları devam etmektedir.

4.1.8. Organizasyon Eksikliği

Katılımcılar, spor hizmetleri alanında en önemli eksiklerden biri olarak organizasyon eksikliğini ifade etmişlerdir. Eğitim seviyesi ve fiziki imkanların çok iyi olduğu yerlerde bile spor alışkanlığının yeterli seviyede olmaması bu durumun açık bir göstergesi olarak belirtilmiştir.

Katılımcı O 1;

“En önemli eksiğimiz, organizasyon. Beden eğitimi öğretmenleri teknik personel gibi hareket ediyorlar. Teknik işlerle uğraşmak yerine organizasyona ağırlık vermeli” (KO 1; 4, 19-20).

Katılımcı O 3;

“Ülkemizde toplu konutlar var. Bahçeşehir gibi. Buralarda spor hizmeti yok. Halbuki bazılarının çok iyi spor imkanları var fakat organizasyon yok

Ülkemizde spor alanında en önemli sıkıntı organizasyon eksikliği. Biz bunu üniversitelerde bile yaşıyoruz” (KO 3; 5, 23-28).

Katılımcı O 5;

“Spor kahramanlarımız yok. Halkın önünde örnek olacak liderler yok. Gençlerin bir bilgi problemi olduğuna inanmıyorum. Herkes sporun faydasını biliyor. Ama etrafında göremiyor. Bu anlamda yeterli programlar yok. Her türlü imkanın olduğu yerlerde program organizasyon yok. Olan tesisler kullanılmıyor. Programların akıcılığı yok. Ciddi bir motivasyon sıkıntısı var. Halkla bunu paylaşmak lazım” (KO 5; 4, 5-11).

Çoban (2001:70)’e göre, halkın belediyelerin yaptırdığı spor tesislerinden yararlanmamasının en önemli sebebi olarak, katılımcıların % 36,66’sı özendirici organizasyonların eksikliğini ifade etmiştir.

Spor organizasyonlarının, halkın spor alışkanlığı kazanmasında çok önemli bir faktör olduğu görülmüştür. Plansız ve yeterince sık yapılmayan organizasyonlar halkın ilgisini olumsuz etkilemektedir.

4.1.9. Medya

Katılımcılar, medyanın toplumsal hayatı etkileyen çok önemli bir güç olduğunu, bu gücün doğru kullanıldığında sporun gelişmesine ve toplumsal faydalarının ortaya çıkmasının çok daha çabuk etki edeceğini ifade etmişlerdir.

Ancak doğru yönlendirilmediğinde, medyanın büyük bir tehdit haline geleceği; fanatizm, şike haksız rekabet v.b gibi olumsuzlukları körükleyerek hem spora hem de topluma zarar vereceğini belirtmişlerdir.

Katılımcı O 1;

“Eskiden tek kanallı dönemde halka dönük programlar yoktu. Tekdüzeydi. Şimdi yapılan programlarda sosyoekonomik seviye farkı yok. Konuşmalar etkili oluyor. Örnek oluyor. Spor programlarında bir kalite artışı görüyorum. Çok kötü olanlar da var. Ama kalite isteyen bulabiliyor. Yaşanan kötü olaylar etik değerleri daha önemli hale getiriyor. Bu sebeple bu süreci sağlıklı buluyorum. Daha iyiye gidiyor diyebilirim. Medyaya önemli görevler düşüyor. Çok büyük bir güç. Doğru kullanılırsa süreci çok hızlandıracak ve kısaltacaktır” (KO 1; 1, 25-28 ; 36-40 ; 6, 20-21).

Katılımcı O 2;

“Yapılacak çalışmalarda medya etkisi hesap edilmeli. Medyanın ilgi duyacağı hale getirilmeli” (KO 2; 9, 38-39).

Katılımcı O 3;

“Bizim medya anlamında sıkıntımız var. Özellikle yazılı medya çok sınırlı. İyi bir yönlendirme söz konusu değil. Tabii bunda sporun artık çok büyük bir sektör olmasının dezavantajları var. Özellikle medya konusunda etik önlemler alınmalı. Çünkü etkisi çok fazla. Böyle giderse spor adına hoş olmayan olayları daha fazla görebiliriz. Kanunlar bile çok fazla etkili olamıyor. İşte yaşanan olayları takip ediyoruz. Şiddet, fanatizm, doping, şike... Bunlar spor adına hoş olmayan gelişmeler” (KO 3; 2, 19-26).

Spor coşkusunun yoğunlaştırılması ve sporun kitlelere yayılması ve kitleler üzerindeki etkinliğinin artırılması, spor medyasının asli görevlerindedir. Spor basını bu görevlerini yerine getirirken, etik kurallarından ayrılmamaya, taraf tutmamaya, gerçekleri saptırmamaya özen göstermelidir. Sporun çok yaygın bir sosyal olgu haline getirilmesine büyük katkı sağlayabilecek spor medyasının işin

kolayına kaçarak basit, sansasyonel ve magazin haberlerle şişirilmesi, büyük bir sosyal kayıptır (Yetim, 2005: 208-209).

Spor kültürünün doğru bir şekilde yerleşmediği bir ülkede bu kültürden temel alan bir spor yayıncılığı anlayışının da çok sağlıklı olması beklenemez (Özsoy, 2008, s.56)

Günümüzde medyanın yadsınamaz bir güç olduğu çoğu kimse tarafından kabul edilmektedir. Yaygın anlayışa göre medya demokrasilerde yasama, yürütme ve yargıdan sonra dördüncü kuvvet olarak adlandırılmaktadır. Medya sistem üzerinde denetleme görevini halk adına yerine getirmekte ve bunu yaparken de bir güç odağı haline gelmektedir. Kitleler, medyayı elinde bulunduran sermaye sahiplerinin ellerinde tuttukları bu gücü etik ilkeler doğrultusunda kullanması beklemektedir (Özsoy, 2008: 35)

Medya gücünün spor adına olumlu kullanılmadığı, doğru kullanıldığında çok büyük bir güç olduğu ve bu güçten yararlanılması gerektiği anlaşılmıştır.

4.2. BELEDİYENİN ROLÜ

Yerel yönetimlerin temel görevlerinden biri vatandaşlarının fiziksel gelişim, dinlenme, yaratıcılıklarını geliştirme ve sosyalleşme gibi ihtiyaçlarını karşılamak üzere rekreasyon program ve hizmetleri sunmak olmalıdır. Yerel yönetimler farklı hedef kitlelerine göre farklı programlar arayışı içinde olmalıdırlar. Bu programlar değişen sosyo-ekonomik koşullar, beklentiler ve yeni trendler ile birlikte değişim göstermektedir. Yerel yönetimler bu değişimleri dikkate almalıdırlar (Kesim, 2006: 2).

Yerel yönetimlerin sağlıklı yaşam kalitesini arttırmada yaptırım ve yatırım hizmetlerini sunması gerekir. Gelişmiş toplumlarda yerel yönetimlerin bu konuda büyük çabalar sarf ettiğini görmek mümkündür (Zorba, 2005: 17).

Belediyeler, ülke nüfusunun % 81'ine yerel nitelikli kamu hizmetlerini sunmakta oldukları içi başarı ya da başarısızlıklarının stratejik önemi bulunmaktadır. Belediye yönetimleri, kendilerine emanet edilen şehri en güzel şekilde yönetmek ve geliştirmek, yine kendilerine emanet edilen ortak ihtiyaçları optimum düzeyde karşılamakla yükümlüdürler. Yükümlülükleri fazla ama kaynakları kıt olan belediyelerimizin modern yönetim tekniklerini kullanarak etkin, verimli ve kaliteli hizmet üretmeleri hem yasal, hem siyasal hem de toplumsal sorumluluğudur (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 6)

Yerel yönetimlerin rekreasyon çalışmalarını halka yaygın, sürekli ve ucuz seçenekler olarak sunma ve uygulama imkanı daha fazladır. Yerel yönetimlerin bu hizmetleri yapması demokrasinin bir gereği, aynı zamanda hukuki bir mecburiyettir. Bu hizmetler sadece özel sektör tarafından yapılamayacak kadar kapsamlıdır (McLean, 1960: 25).

Yerel yönetimler, 3289 sayılı Kanun'un kendilerine yüklediği sorumluluk ve görevleri yerine getirmemekte, şehir planlarında spor tesisleri için düzenlemeler

yapmamakta ve bütçelerinden ayrılması gereken yüzde 1'lik ödeneği bile spor hizmetlerine aktarmamaktadırlar (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 4).

Bugünkü anlayışın esası olarak, toplumu spora yakınlaştıracak en önemli unsurlar, okullar ve yerel yönetimlerin oluşturacağı sporda tesisleşme ve spor eğitimine yönelik çağdaş politikalarıdır. Gelişmiş batı ülkelerinde olduğu gibi, yerel yönetimlerin sporu temel görevleri dışında görmesi söz konusu olamayacağı gibi, toplumun esas istek ve ihtiyaçlarına uygun tespitleri ortaya koyması; sporun istenilen düzeye getirilmesi niteliğinin artırılması yönündeki hizmetleri ve çalışmaları daha doğru ve akılcı yol olacaktır (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 36).

Belediyelerin mevcut mevzuat çerçevesinde sporla ilgili rolünü yeniden belirlemesi gereği vardır. Ayrıca spor hizmetini daha etkili sunabilmesi için bazı yaysal düzenlemeler yapılması gerekliliği anlaşılmıştır.

4.2.1. Planlı Şehirleşme

Katılımcılar, şehrin planlamasında insanca yaşanabilecek ortamlar oluşturulması için doğal ortamları koruyarak, şehrin yapı dokusuna uygun ve insanların ihtiyaçlarına cevap verebilecek spor alanlarının yer almasının sağlanması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Katılımcı S 5;

“Bence ilk yapılması gereken husus, spor alanlarının planlanmasıdır. Doğrudan belediye ve valiliğe düşen bir görev olarak kentsel planlamanın yapılması gerekiyor. Sadece imar planını kastetmiyorum. Daha geniş anlamda bir planlamadan bahsediyorum. Doğal alanların korunurken aynı zamanda insanların bu ortamları

bozmadan yaşayabileceği alanların sağlanması lazım. Kırsal kesimden göçün yoğun olduğu bir ortamda insanları spor yapmaya güdüleyen alan planlamalarının yapılması gerekiyor. Bisiklet sporu Düzce’de kent planlaması ve düzenlemesi yapılırken yok sayılmış. Ki bisiklet Düzce’ye çok uygun halkın ciddi bir alışkanlığının olduğu bir branş olmasına karşın Düzce yolları tamamen motorlu taşıtların kullanımına ayrılmış. Park alanlarımızda özendirilmeye dönük yürüyüş yolları parkurları yok. Sporun bir kompleks içine sıkıştırılması ve bunu “halka hizmet yapıyoruz”a getirmek çok sağlıklı bir şey değil. Oysa kent yaşamında spor dileyen herkesin yaşadığı alanlarda spor yapmasını sağlayacak alanların olmasını gerekli kılar. Bu açıdan valiliğin yaptırdığı spor kompleksini çok sıcak bulmuyorum (KS 5; 8, 15-21; 11, 12-16).

Katılımcı O 1;

“Bir de plansız şehirleşme var. Bu belki de sporun gelişmesinde en önemli eksik. Belediyeler imar çalışmalarında daha özenli olmalı. İmar alanında spor meselesini çözmek lazım” (KO 1; 4, 26-30).

Katılımcı O 2;

“Bir de şehirleşme problemi var. Plansız şehirleşme nedeniyle spor yapacak yer bulmakta sıkıntı yaşıyoruz” (KO 2; 3, 25-26).

Katılımcı O 4;

“Önemli bir konu da şehri planlarken, mahalle aralarında belli yerlerde açık alanların ve spor alanlarının ayrılmasıdır. Özellikle spor alanlarının daha az olduğu yerlere öncelik vererek, buralara spor hizmeti sunmalıdır. Belediye spor konusunda öncü olmalı” (KO 4; 10, 27-31).

Bugün şehirlerimizin bütün problemlerinin temelinde plansız şehirleşme vardır. Sadece imar konusuyla ilgili değil, her türlü hizmet alanıyla ilgili bir plansız

yaklaşım söz konusudur. Bilimsel yönetim anlayışının olmadığı, mevzuatın eksik olduğu planlama çalışmaları sürekli raflarda kalmaktadır.

4.2.2. Spor Alanlarının Nitelik ve Niceliğinin Arttırılması

Katılımcılar, sayıca az olan spor alanlarının halkın taleplerine cevap verecek nitelikte olmasının ve hizmet çeşitliliğinin sağlanması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Katılımcı S 1;

“Şu anda bir spor kompleksi çalışması var. Eğer biterse güzel olacak. Yan saha düzenlendi, suni çim yapıldı. Belediye başkanı çok katkıda bulundu. Salon yeterli olmuyor. En önemli eksik salon. Nizami bir salonumuz yok. En az ki tane daha salon yapılması lazım. Her hizmeti merkeze yapmak doğru değil. Farklı yerlere yapılmalı. Spor kompleksine ve kalıcı konutlara birer salon yapılmalı” (KS 1; 8, 1-4).

Katılımcı S 2;

“Halka spor yapacağı alanlar oluşturulmalı. Bizim parklarımız betonlaştırılıyor. Parklar ve yeşil alanlar içinde yürüyüş yolları ve bisiklet yolları olmalı. İlginç bir durumdur. Dümdüz bir şehirde yaşıyoruz. Bisiklet kullanmaya dönük ciddi bir alışkanlık var. Ama hiç bisiklet yolu yok. Sadece büyük şehirlerde gördüğüm bisiklet yolları neden Düzce’de yok. Bunun cevabı yok. Spor teşvik edilmeli. Okulların spor alanları çok yetersiz” (KS 2; 12, 5-10).

Katılımcı S 3;

“Belediyenin işi altyapı. Tesis yapacak belediye, sahalar yapacak ki gençler gelip oynasın. Şimdi sayın valimizin yaptırdığı spor kompleksi var. Düzcespor’un bu tesis sayesinde bir yeri oldu. Çok güzel bir hizmet oldu. Düzce belediyesinin bence

en büyük hizmetlerinden biri yan saha düzenlemesidir. Oranın eski halini bilirsiniz, çamurdan geçilmezdi. Şimdi gezerken mutlu oluyorum. Belediye başkanı stadyumu devralıyor. İnşallah orası da güzel olacak” (KS 3; 14, 7-8; 8, 8-11).

Katılımcı S 4;

“Belediyenin yaptığı bir yan saha hizmeti var. Orası güzel oldu. Ama yapılması gereken çok iş var. Geçenlerde televizyonda bir lisenin spor salonunu gördüm. İçler acısı bir halde” (KS 4; 9, 1-2).

Katılımcı S 6;

“Pek çok hizmet yapılıyor. Pek çok ilde olmayan bir yan saha yapıldı. Onun dışında Şıralık'ta çok güzel bir spor kompleksi var. Çok güzel bir tesisleşme yapılıyor” (KS 6; 9, 3-4).

Sivil toplum kuruluşu temsilcileri, şehrin açık ve kapalı spor alanlarının çok yetersiz olduğunu ancak yapılan çalışmaların ileriye dönük ümit verdiğini ifade etmişlerdir.

Üsküdar ilçesinin yeşil alan durumunu değerlendirmek amacıyla yapılan araştırmaya göre, ilçede kişi başı yeşil alan planlamasının 5 m^2 olduğunun, bu durumun istenen standartın (10 m^2) altında olduğu, mevcut yeşil alan oranının ise $2,1 \text{ m}^2$ olduğu tespit edilmiştir (Aksoy, 2004: 1).

Kırıkkale ilinde yapılan benzer bir çalışma, açık ve yeşil alan verilerinin nicelik olarak yetersiz olduğunu, kent formu bütününde mekansal dağılım dengesizliği olduğu ve sürdürülebilir kentsel dinamikler açısından etkin kullanılmadığı tespit edilmiştir (Özcan, 2006:1).

4.2.3. Kurum ve Kuruluşlarla Koordinasyonu Sağlamak

Katılımcılar, belediyelerin spor hizmetlerinde diğer kamu kurumları, özel ve sivil toplum kuruluşları ile sorumluluk paylaşımı esasına dayalı bir koordinasyon çalışması yapması gerektiği ifade edilmiştir.

Koordinasyonun sadece bir iyi niyet ifadesi veya beklentisi ile yürütülemeyeceği, bu sebeple kurumsal bir yapıya sahip komisyon oluşturulması gerektiği belirtilmiştir.

Katılımcı O 2;

“İl Özel İdare ve belediye müşterek çalışmalı. İşbirliği çok önemli, diğer kurumlarla işbirliğini küçümsemek için söylemiyorum. Ancak bu iki kurumun işbirliği hizmetlerin amacına ulaşması için hayati bir önem taşıyor. Zaten valilik, ona bağlı birimler, özel idare ve belediyeler ortak çalışma yapabilirse, koordinasyon problem olmaktan çıkıyor. Tüm birimler verimli çalışabilir. Etkinliğe katılan bütün birimlerin aynı sorumlulukla hareket etmesi de önemlidir. Sorumluluk paylaşımı koordinasyonu etkiliyor. Bazı birimler bizim işimiz değil deyip, işten kaçıyorlar” (KO 2; 13, 21-31)

Katılımcı O 3;

“Şimdilerde Sivil Toplum Kuruluşları da spor alanında daha fazla etkinler. Türk Eğitim Vakfı gibi. Çok güzel spor programları var. Diğer kurum ve kuruluşlarla koordineli çalışmayı ilke olarak benimsemeli. Kurumsallaşmaya önem verilmeli, çünkü somut hizmetler için kurumsallaşma şart” (KO 3; 2, 15-17; 9, 3-4).

Katılımcı O 4;

“Bence burada en önemli görev şehirlerde. Yerel yönetimler ve belediyelerin asli görevi olmalı. Halka yaygın spor yapacakları alanların açılması,

orada aktiviteler düzenlenmesi, duyurulması ve kontrolünün sağlanması onların görevi olmalı. Bunun dışında Sivil Toplum Kuruluşları ve kulüpler de etkin olmalı. Özellikle sağlık ve spor alanında çalışan kuruluşların etkin olması lazım. Özellikle tanıtım konusunda kamu kurumlarıyla birlikte çalışma yapabilirler” (KO 4; 8, 1-8).

Katılımcı O 5;

“Diğer kuruluşlarla üniversite, valilik, emniyet ve sivil toplum kuruluşlarıyla bağlar oluşturulup beraber hareket edilmeli. Kurumsal bir yapı oluşmalı. Bu ilgilileri bir araya getirecek bir komisyon çalışması yapılmalı” (KO 5; 14, 5-9).

Diğer önemli bir husus, ihtiyaç duyulan programların planlanmasında vatandaşların azami ölçüde katkıları ve geribildirimlerini almaktır. Yerel anlamda danışmanlık yapan kurum ve kuruluşlar ile gönüllü organizasyonlar, devlet yetkililerinin tam anlamıyla farkında olmadıkları vatandaş gruplarının değişik ihtiyaçlarını gündeme getirebilirler. Bu gruplar, aynı zamanda politik ve maddi anlamda kaynaklar bulma görevini de üstlenebilirler. Bu gruplar, eğer her yaş ve yetenek seviyesinde serbest zaman aktivitelerine ihtiyaç duyan vatandaşlara hizmet götürülmesi konusunda heyecan duyarlarsa, bu programlara maddi ve siyasi anlamda önemli faydalar sağlayabilirler. Ayrıca bu kuruluşlar ve yerel anlamdaki önemli kişiler, rekreasyon programlarının başarıya ulaşmasında katkıda bulunabilirler. Böylelikle, herkes için yararlı olabilecek bu aktivitelerin gelişmesi ve sürdürülebilirliği gerçekleşmiş olacaktır (Mobley, 2006: 4).

4.2.4. Seyirci Eğitimi

Katılımcılar, seyircinin sporun ayrılmaz bir parçası olduğunu, fakat ülkemizde halka yeterli spor eğitimi verilemediğinden ve yanlışları düzeltecek mekanizmalar eksik olduğundan seyirci faktörünün sporu yer yer çirkinleştirip zarar

verdiğini, bu sebeple belediyelerin spor eğitimi ile birlikte seyirci eğitimi konusunda aktif rol alması gerekliliğini vurgulamışlardır.

Katılımcı S 1;

“Küfürbaz ve kavgacı bir seyirci var. Bunların düzelmesi lazım. Seyirci eğitimi yapılmalı. Muhtar halkı öğretmen öğrenciyi eğitecek. Spor müsabakalarında eğitim yapılabilir. Haarlem gibi. Eğlencesini yaşatmak lazım. Afişlerle slaytlarla tanıtım yapılmalı. Teknolojinin bütün nimetlerinden yararlanılmalı” (KS 1; 13, 4-5; 14, 2- 5).

Katılımcı O 3;

“Seyirci çok önemli bir unsur. Belediyelerin çalışmaları içinde eğitime de muhakkak pay ayrılmalı. İyi seyirciler yetiştirilmeli” (KO 3; 10, 8-10).

Seyirci sporun ayrılmaz bir parçasıdır. Özellikle günümüzde büyük bir sektör haline gelen spor için müşteri vasfını kazanmış ve daha önemli hale gelmiştir. Eğitilmiş seyirci sporu daha güzel hale getirecektir.

4.2.5. Yöneticilerin Kitlesel Spora Önderlik Etmesini Sağlamak

Katılımcılar, sporun gelişmesinde yöneticilerin tavırlarının çok önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Eğer yöneticilerin spor geçmişleri varsa veya sporu seviyorlarsa sporla ilgili taleplerin daha çabuk yerine getirildiğini, bu sebeple özellikle spora hizmet edecek konumdaki yöneticilerin bu özelliğine dikkat edilmesi gerekliliği belirtilmiştir.

Katılımcı O 2;

“Yöneticiler çok önemlidir. Okul müdürü eğer sporla ilgiliyse o okulda spor eğitiminden ya da faaliyetinden söz edebiliriz. Hayatında hiç spor yapmamış bir okul müdürü acaba beden eğitimi öğretmenine yardımcı olur mu ? Olmuyorlar. Biz bunları yaşıyoruz. İlgili müdürler gelip istiyorlar. Arıyorlar soruyorlar ve elde edene kadar vazgeçmiyorlar. Bizim bu şekilde yardım yaptığımız çok okul var. Okullara dönük çok ciddi çalışmalarımız var ancak ilgili yöneticiler olması bizim için de seçici oluyor. Ülke yönetimine spordan gelen spor geçmişi olan insanlar gelmeli. Yönetici eğer sporla ilgili bir müdürse okulda spor vardır, başkansa şehirde vardır. Bu insanlar azınlıkta olmamalı. Eğer böyle yöneticilerimizin sayısını her alanda artırabilirsek işimiz kolaylaşır.

Şehirlerde sporu yaygınlaştırmak için belediye başkanının sporla ilgili olması sporu sevmesi çok önemli. Milletvekillerimizin çoğu eğer sporla ilgili olsa, spor alanında çıkması gereken kanunlar çok daha kolay çıkardı. İktidar olsun muhalefet olsun fark etmezdi o zaman. Hatta meclis bile daha iyi çalışırdı. Çünkü spor ayrı bir dildir. Aynı dili konuşanların anlaşması daha kolay olacaktır. Spor yaygın hale getirmek için yaygın sporu geliştirmek için eğitim ve yönetim boyutlarına dikkat çekmek lazım. Ben yönetici boyutunun daha önemli olduğunu düşünüyorum” (KO 2; 3, 13-21; 6, 40-45; 7, 1-7, 8-11).

Katılımcı O 3;

“Spor kültürü olmayan yöneticiler gerek yerel yönetimlerde gerekse diğer kamu alanlarında sporun gelişmesinde önemli engellerden sayılabilir” (KO 3; 7, 12-14).

Yetişmiş yöneticilerin spora bakış açısı, sağlıklı yaşam konusunda bilinçlilik düzeyi, okul veya işyeri organizasyonlarının önemini, kalitesini ve katılım seviyesini belirleyen sebeplerden başlıcalarıdır. Örneğin, sporu sevmeyen bir okul

müdürünün öğretmenler ve öğrenciler üzerinde teşvik edici bir etkisi olamaz. Tam aksine, katılımcıların güdülenmesini olumsuz etkileyecektir (Zorba, 2005: 17).

Hizmeti sunacak yönetici ve eğiticilerin bilinçli olmaları, doğru liderlerin seçilmesi grup dinamiğini arttıracaktır. (Zorba, 2005: 18)

4.2.6. Popülist Yaklaşımlar Sergilememek

Katılımcılar, belediye yönetimlerinin siyasi beklentilere göre icraatlar yapabildiğini, spora hizmet adına yapılan çalışmaların plansız, programsız daha çok siyasi rant hesap edilerek yapılan, amaca hizmet etmekten uzak çalışmalar olduğunu ifade etmişlerdir.

Katılımcılar, kurumsal bir yapı oluşturulamadığı için yapılan doğru işlerin süreklilik göstermediği, kişiye endeksli ve istikrarsız icraatlarla halka spor hizmeti verilemeyeceğini belirtmişlerdir.

Katılımcı S 5;

“Son zamanlarda spora dönük çalışmalar yapıldığına dair bir kamuoyu oluştu. Spor alanlarına sahip çıkmayla alakalı bir ilgi var ama başta söylediğim gibi bu futbolla sınırlı. Sağlıklı yaşam ve halk için spor anlamında bir aktivite göremiyorum. Popüler tavırlar olarak değerlendiriyorum” (KS 5; 14, 12-14).

Katılımcı O 4;

“Bazı belediyelerin tesisler yaptığını organizasyonlar düzenlediğini duyuyoruz ama bunları çok ciddi araştırıp planlayarak bir bütünün parçası olarak gördükleri konusunda endişelerim var. Siyasetten sıyrılıp, halkın ihtiyaçlarını belirleme planlama ve uygulama konusunda bilimsel bir tutum sergilemeleri lazım. Gerçekten ihtiyaç olan yerler tesisler yapılmalı ve kullanımını halkın en fazla

sağlayacağı şartları oluşturmak lazım. Uzmanların olduğu planlamayı içeren bir anlayışı göremiyorum. Bunu sadece spor alanında değil diğer alanlar da aynı anlayışla yönetilmiyor. Halbuki bunlar birer gelişmişlik göstergesi. Halkı spor yoluyla daha sağlıklı ve müreffeh hale getirecek etkinlikler yapılmalıdır” (KO 4; 12, 19-31).

Katılımcı O 5;

“Sporun evrensel cazibesini kullanmak istiyorlar. Bunun örneklerini gördük. Şehrin takımına başkanlık yapan belediye başkanlarını bütün ülke tanıyor. Bir de bu siyasi yaklaşımın en büyük zararı, yapılanlar o kişiye endeksli oluyor. Belediye başkanı değişince yapılanlar bitiyor. Böyle kişiye endeksli olmaması lazım. Profesyonel spora siyasi kaygılarla yaklaşıyor” (KO 5; 12, 16-18).

Yerel yönetimlerin spor yatırımları için izleyecekleri bir politika belirlenmediğinden, yerel yönetimler politik kaygı ve siyasi amaçlarla spora yatırım yapmakta, herkes için spor ilkesine dayalı tesisler ve yatırımlar yerine, futbol başta olmak üzere, daha çok performans sporuna hizmet etmektedirler. Ayrıca, bu tesislerin planlaması ve yapımında Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile koordinasyon kurma gereği duymamaktadırlar ve bu konuda bağlayıcı bir mevzuat da bulunmamaktadır (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 3).

4.2.7. Amatör Sporun Desteklenmesi

Katılımcılar, sporun özellikle elit sporun gelişmesinde önemli bir yere sahip amatör spor kulüplerinin, ayakta kalabilmeleri için belediyelerin yardımına ihtiyaçlarının olduğunu, bu sebeple bir şekilde amatör spor kulüplerini koruyup geliştirecek tedbirler aması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Katılımcı S 3;

“50 tane de amatör kulübümüz var. Hepsi de sıkıntılı. Bunlara yapılacak yardım spora ilaç olur. Bunun acilen yapılması lazım” (KS 3; 15, 13-15).

Katılımcı S 6;

“Amatör spor kulüplerinin çok büyük malzeme ihtiyacı var. Bazı belediyeler bunu çok iyi yapıyorlar. Bizim belediyenin böyle bir eksiği var” (KS 6; 15, 8-9).

Katılımcı O 1;

“Belediyeler özellikle amatör kulüplere imkan sağlamalı ve destek olmalıdır” (KO 1; 9, 6-7).

Katılımcı O 3;

“Belediyeler kendi yaptığı hizmetlerin dışında kulüplere katkı sağlamalı. Bu katkı onların çeşitli sporları yapmasına uygun imkanlar sağlamak olmalı. Amatörlüğe destek verilmeli” (KO 3; 10, 6-8).

4.2.8. Sporun Tanıtılıp Sevdirmesi

Katılımcılar, sporun gelişmesi ve halk tarafından daha fazla benimsenmesi için sporun renklendirilmesi, iyi örneklerin ön plana çıkarılması ve doğru stratejilerle halka sunulması gerektiği ifade edilmiştir.

Katılımcı S 5;

“Son zamanlarda tenise karşı bir ilgi görüyorum. Demek ki iyi sunulursa halk çabuk alışkanlık haline getirebiliyor” (KS 5; 3, 4-5).

Katılımcı S 6;

“Salon sporlarında eksiklik var. Ama salon sporlarına artan bir ilgi de var. Geçen hafta sonu bizim basket maçına 1500 kişi geldi. Futbola daha fazla ilgi olduğunu söylemiştim ama futbol seyircisi tek tiptir. Oysa salon seyircisinin neredeyse yarısı bayan ve çocuk . Çok daha sağlıklı bir ilgi var. Spora ilgiyi arttırmada salon sporları çok daha etkili. Spor kalitesi yükseldikçe yani takımlarda oynayan oyuncuların kalitesi arttıkça spora olan ilgi artıyor. Mesela biz bir Amerikalı transfer ettik. Seyirci sayımız anında iki katına çıktı. Sporu renklendirirsek ilgi daha fazla olacaktır” (KS 6; 1, 19-23; 3, 13-17).

Katılımcı O 1;

“İyi örnekleri çoğaltmamız lazım. İyi sporcular örnek sporcular yetiştirme noktasında eksikiz. İyi kulüpler iyi yöneticilerimiz olmalı. Bu örnekler halkla sporu buluşturmada önemli bir işlevi yerine getirecek ve spor yapma isteğini arttıracaktır” (KO 1; 4, 24-27).

Katılımcı O 3;

“Güneye tatile gittiğimizde görüyoruz. Otellerde çok güzel rekreatif etkinlikler yapılıyor. Spor eğitiminde benzeri çalışmaları eğlendirerek yapmak mümkün” (KO 3; 5, 34-36).

4.2.9. Kulüpleşme

Katılımcılar, belediyelerin kurdukları spor kulüpleri veya şehrin futbol kulüplerini desteklemelerinin ülkemizde çok yaygın olan bir uygulama olduğunu, bu

yolla spor kulüplerine çok büyük kaynaklar aktardıklarını, ancak belediyelerin kulüpleşme yoluyla halka spor hizmeti götüremediğini ve bu durumdan rahatsız olduklarını ifade etmişlerdir.

Sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin bir kısmı, ülkemizde spor kulüplerinin kendi başlarına ayakta kalamadıklarını, sporcuların himayesiz kaldıklarını ve devletten destek beklemek alışkanlığı sebebiyle belediyelere dönük bir beklenti oluştuğunu, bu sebeple belediyelerin destek olmalarından başka çare göremediklerini ifade etmişlerdir.

Katılımcıların ifadelerinden ülkemizde spor kulüplerinin yönetimi alanında ciddi sıkıntılar olduğunu, belediyelerin bu boşluğu doldurma görevini yerine getirdiğini ifade etmişlerdir.

Katılımcı S 1;

“Ben aslında, buna olumlu bakmıyorum. Bunu deklare ettim. Ama ülkemizde bu işi belediye desteği olmadan yapmak çok zor. Hatta belediye başkanı da istemedi ama mecburiyetten almak zorunda kaldı. Kulüp kayyuma gidiyordu. Kimse sahip çıkmayınca belediyeye kaldı. Spor kulübünü belediye başkanı yönetemez. Nasıl yönetir parayla yönetir. Bir de bu işin siyasi yansıması da var. Başarılı olursa çok etkisi olur ama belediye başkanının işi aksar. O yüzden spor kulübü yönetmek belediye başkanının işi olmamalı. Spor yapmakla spor kulübü yönetmek aynı değil. Biz başaramadık. İki yıl bir dünya para toplandı ama başarılı olamadık. O yüzden bıraktı. Şimdi onursal başkan oldu. Ama para yine belediyeden. Düzcе'nin adını yüceltmek adına yapıldı. Bir de 1. lige çıkarsak kazanılacak olanları hesap ediyoruz. Keşke biz tesis yapıp takım başarısını sonraya bıraksaydık ama bu da bir tecrübe” (KS 1; 17, 1-9).

Katılımcı S 2;

“Belediye başkanı işin kolayına kaçıyor. Halka spor yapacağı imkanlar sağlamak yerine futbol takımına para harcıyor. Doğru bulmuyorum. Ben Düzce Belediyesi’nin adamakıllı bir spor etkinliğini hiç göremedim ki. Belediyeler profesyonel takımlara para transfer etmek dışında bir iş yapmıyor. Halbuki kitlelerin yararlanabildiği bir spor imkanı değildir” (KS 2; 18, 10-11; 14, 6-8).

Katılımcı S 3;

“Biz isteriz ki her şey olması gerektiği gibi olsun. Ama olmuyor. Belediye başkanının Düzcespor’a başkan olmasının hikayesini çok iyi biliyorum. Ben de öyle hiç aklımda yokken oldum. Kimse sahip çıkmadı. Belediye başkanının önüne koyuldu. O da bir şeyler yapmak istiyordu. Yeni başkan seçilmiş, normaldir kendini göstermesi lazım. Başkan da haklı” (KS 3; 18, 12-15).

Katılımcı S 4;

“Çok tasvip etmemekle birlikte başka da bir çare göremiyorum. Belediye imkanları olmadan Düzcespor’un ayakta kalması zor. Bizzat başkan olmasa bile Düzce adına bu desteği vermek gerekiyor. Düzce de spor deyince akla hemen Düzcespor geliyor. Şu anda durumu çok iyi değil. Belediye bu konuda bazı girişimler yaptı. Sorumluluğunu üzerine aldı. Toparlamak adına iyi bir tavır olabilir. Ancak Düzcespor’a destek sağlamak için esnafı gezip yardım istediler. Başkanın bu sebeple kapı kapı gezmesini doğru bulmadım” (KS 4; 19, 5-6; 15, 15-18).

Katılımcı S 5;

“Belediye başkanı Düzcespor’a başkan olarak aslında sadece futbola olan ilgiyi taçlandırmıştır. Şu anda belki simgesel bir anlam ifade edebilir ama belediye başkanlarının spor kulüplerine başkan olma sebepleri daha çok siyasidir. Belediye başkanının kentsel spor olaylarına liderlik edecek çalışmalar içinde bulunmasını daha doğru bulurum” (KS 5; 18, 1-4).

Katılımcı S 6;

“Kulüp başkanlığı çok sorumluluk isteyen bir iştir. Belediye başkanımız sporu çok seven ve destek veren bir insan. Bence belediye başkanı doğru yaptı. Ben hatta kendi kulübüme başkan olmasını teklif ettim. Benim burada olup olmam çok önemli değil. Önemli olan faydası olan biri olsun. Şu anda değirmenin başında olan belediye başkanı olduğu için daha başarılı olacaktır” (KS 6; 19, 7-10).

Katılımcı O 1;

“Ben bunun dışında belediyelerin genel olarak spor alanında ne yapacaklarını bildiklerini zannetmiyorum. Belediyelerin kulüpleşme veya futbol kulüplerine liderlik etmeleri uygun değil. Belediyeler kulüpleşmeyi teşvik etmesi lazım. Bir kulübü sahiplenince diğerleri dışlanmış hissediyorlar. Bu durum ülkemizde kulüpleşmenin önüne set çekiyor diye düşünüyorum. Performans sporuna katkı sağlamak için yapılan bu uygulamadan bugüne kadar bir fayda göremedik. Performans sporu anlamında söylüyorum. Asıl zararı ise yaygın spora. Çünkü yaygın spora kaynak kalmıyor” (KO 1; 11, 5-13).

Katılımcı O 3;

“Kulüpleşme şu anda en yaygın uygulama. Ancak bu yaklaşımı sağlıklı bulmuyorum. Belediyelerin güzel çalışmaları da var tabii ama bunlara bir standart getirilmesi lazım. Bence İçişleri Bakanlığı bu konuda bir çalışma yapmalı. Kriterler geliştirip değerlendirme yapmalı. Çok büyük kaynaklar kullanılıyor bu alanda” (KO 3; 11, 1-6).

Katılımcı O 4;

“Herhangi bir belediyenin profesyonel spora ne şekilde olursa olsun destek vermesini doğru bulmuyorum. Çünkü belediye halka hizmet etmek için vardır. Toplanan vergiler halka hizmet için harcanmalıdır. Bu profesyonel spor kulüplerinin

görevidir. Belediyenin görevi yeterli imkanları oluşturarak halkın spor yapmasını sağlamaktır. Bazen bu imkanlarda kulüplerin de yararlanması sağlanabilir ama esas olan halkın en çok spor yapacağı yapıyı oluşturmaktır” (KO 4; 12, 32-39).

Katılımcı O 5;

“Bazıları iyi niyetli. Ama çoğu siyasi kaygı taşıyor. Elit spora çok fazla para harcıyorlar. Bu kötü bir şey değil ama yaygın spora bir şey kalmıyor” (KO 5; 12, 8-10).

Elazığ’da halkın belediyeden sporla ilgili beklentilerini belirlemek amacıyla yapılan araştırmaya göre, katılımcıların % 17,49’u belediyenin spora ayırdığı kaynakların belediye spor kulübüne harcanması gerektiğini, % 82,51’inin ise belediyenin spora ayırdığı kaynakların, herkes için spor alanları ve semt sahaları için harcanması gerektiğini savunmuştur (Çoban, 2001: 67).

4.2.10. Sporla İlgili Birim Oluşturma

Katılımcılar, belediyelerin spor hizmetlerini gerektiği gibi yapabilmesi için ciddi, planlı çalışmalar yapacak, kalifiye personele sahip özerk yapıda bir birim kurması gerektiği ifade edilmiştir.

Katılımcı O 3;

“Sporla ilgili birimler kurulmalı. Bu birimlerin yapılanması çok iyi planlanmalı. Tam gün, yarım gün, ve gönüllü olmak üzere personel eksikliği giderilmeli” (KO 3; 9, 1-3).

Katılımcı O 4;

“Bence belediyelerin ciddi olarak zihniyet değişimine ihtiyacı var. Bu sadece spor alanında değil. Her alanda olmalı. Bence her belediyede, ilçe olsun, Büyükşehir olsun, stratejilerin ve projelerin oluşturulduğu ayrı bir bölüm olmalı. Özel bir birim olmalı. Burada çalışanlar spor eğitimi almış, donanımlı tecrübeli bir profesyonel ekip olmalı, BESYO ve spor eğitimi almış liderlerle aktiviteler düzenlenmelidir. Bu birim bütün bu işlerin dışında sosyal faaliyetler de yapacak. Mesela konferanslar ve tanıtım etkinlikleri gibi. İnsanları bir araya getirecek kaynaşmayı ve sosyalleşmeyi sağlayacak etkinlikler yapmalıdır” (KO 4; 10, 21-31; 17, 4-9).

Katılımcı O 5;

“Belediyeler tesisi yapıyor ama işletemiyor. Program yok. Sporla ilgili bir birim olması lazım. Sporla ilgili birim olması bu anlamda çok önemli. Kalıcı bir sistem olsun. Bir birikim olsun. Spor programları zorunlu hizmet kapsamına girmeli. Belediyeler kalıcı işler yapmalı. Bunun için ayrı bir birim oluşturulmalı ve bu birimin belediye ile ilişki düzeni özel dizayn edilmiş olmalı” (KO 5; 14, 1-3 ; 11, 7-15).

Devlet yapısında öngörülen değişiklikler doğrutusunda yerel yönetimlere, spor konusunda daha fazla sorumluluk verilmesi yerinde olacaktır. Yerel yönetimler, bu yeniden yapılanma kapsamında spor hizmet birimleri oluşturmak durumunda kalacaklardır. Böylece, hem hizmet konusundaki arz-talep dengelenebilecek, hem de yöresel düzeyde ihtiyaca dönük yapılanma ve hizmet üretimi sağlanabilecektir (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu, s. 10)

Eğer yapılacak faaliyetler iyi planlanmaz ve uygulanmazsa, halkta bu tür faaliyetlere karşı ilgisizlik oluşacaktır. Bu sebeple, bu faaliyetler ayrı bir idari birim tarafından yürütülmelidir (Bromage, 1950: 555).

Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada’da belediyeler spor hizmetlerini Park ve Rekreasyon Birimi adı altında, ayrı bir birim eliyle yürütmektedir.

4.2.11. Özel Sektörün Teşviki ve Katılımı

Katılımcılar, sporun ülkemizde artık bir sektör haline gelmesi sebebiyle özel sektörün ciddi destekler sunabildiğini, bu sebeple sponsorluğa önem verilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca belediyelerin spor hizmetlerinde özel sektörün ve gönüllü kuruluşların girişimciliğine müsait bir yapı oluşturması gerektiği belirtilmiştir.

Katılımcı O 1;

“Kurum ve kuruluşların spora olan ilgisi arttı. Eskiden bu kadar sponsor bulmak zordu. Özel sektör sayesinde ülkemizde spor bir sektör haline geliyor. Firmaların spora büyük destek vermeleri ve bundan kar beklentileri halka dönük çalışmaları, reklamlar ilgiyi artırıyor. Kurumsal ilgi artıyor. Özel sektörden ben çok ümitliyim. Özel sektör olmadan spor bir sektör haline gelemez. Temel felsefe olarak gelişmiş ülkelerde belediyeler benim gördüğüm kadarıyla, spor hizmetini doğrudan vermiyor. Hizmete aracılık ediyor. Planlama ve değerlendirme dışında bütün işleri ya özel sektöre yada gönüllülere devretmişler. Proje bazlı çalışıyorlar. Asıl etkin olanlar kulüpler. Onları destekliyorlar. Bizim örnek alabileceğimiz çok güzel uygulamalar var. Bize ne kadar uyar, nasıl daha kolay uyum sağlayabiliriz, bunu ayrıca araştırmak lazım” (KO 1; 1, 32-35; 6, 23-24; 9, 18-25).

Katılımcı O 4;

“Belediyeler hizmeti doğrudan vermek yerine, bu işi en iyi yapacak kurumlara kuruluşlara gerekli imkanları sağlayacak, bütçeyi, planlamayı yapacak ve teşvik edecektir” (KO 4; 8, 9-12).

Spor ile ilgili asal düzenlemelerin tümü gözden geçirilerek finans yönetimi açısından yeniden teşvik düzenlenmelidir. Özel kurum ve kuruluşlar spor sektörü konusunda özendirilmeli ve teşvik edilmelidir. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde spor sektörüne ilişkin bir birim oluşturularak, bu konuda geliştirici ve

önleyici tedbirler alınarak, küçük ve orta boy işletmeler kapsamına spor işletmeleri de dahil edilmeli, finans kurumları, yerel yönetimler ve sanayi ticaret odaları spor işletmelerinin finans kaynaklarının arttırılması için teşvik tedbirleri uygulanmalıdır (Devecioğlu, 2005: 9)

4.2.12. Halkın Motivasyonu

Katılımcılar, belediyelerin halka spor hizmeti sunarken her türlü motivasyon kaynağından faydalanması gerektiğini, özellikle din adamlarının ve okullardaki çocukların ciddi anlamda motivasyon sağlayacağını ifade etmiştir.

Katılımcı O 1;

“Halk eğitiminde ben din adamlarından yararlanılması gerektiğini düşünüyorum. Önemli bir motivasyon katacaktır. Halkın motivasyonunu arttıracak her türlü kaynak kullanılmalıdır” (KO 1; 6, 29-32).

Katılımcı O 5;

“Okul ve belediye işbirliği çok önemli. Çünkü çocuklar yetişkinlerin ilgisini toplayacak. Anne baba çocuğunu spora getirdiğinde kendisi de yapacak. Program böyle dizayn edilecek. Çocuklar motivasyon sağlayacak” (KO 5; 7, 34-37).

Pembroke City Belediyesi Park ve Rekreasyon Birimi, idari kadrosunda yönetici yardımcısı sıfatıyla görev yapan bir rahip bulundurmaktadır (<http://www.ppines.com/finance/pdfs/budget-2002/009-recreation/229-parks-and-recreation.pdf>)

4.3. ÖRGÜTLENME

Örgütlenme, amaca ulaşmamız için gerekli olan araç ve olanakları bir düzende toplamaktır (Tortop ve diğerleri, 1999: 72).

Örgütlenme, belli bir amaca ulaşmak için bir grup kişinin çalışmalarını düzenlemektir. Daha geniş anlamda, örgütlenme, kişilerin, fiziksel araçların ve türlü olanakların, bir amacı gerçekleştirecek biçimde düzenlenip hizmete koşulmasıdır. Oluşturulan ve belli bir yönetim temeline dayalı sisteme de örgüt yapısı denilmektedir (Tosun, 1990: 223-225).

4.3.1. İlkeli ve İstikrarlı Yönetim Anlayışı

Katılımcılar, belediyelerin istikrarlı ve verimli bir spor hizmeti sunabilmesi için sağlam ilkelere dayalı bir kurumsal yapı oluşturulması gerektiği ifade edilmiştir. Belediyelerin, mümkün olduğu kadar çok insanın spor yapması için gerekli imkanları sunması gerektiği, spor hizmetleri planlarken dezavantajlı gruplara öncelik verilerek adaletli bir eşitlik sağlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Bu sebeplerle eşitlik, etkinlik, adalet, yerellik ve katılımcılık ilkelerinin esas alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Katılımcı O 1;

“Eşitlik ilkesi bence çok önemli. Ayrımcılık yapılmamalı. Her türlü ayrımcılığı ortadan kaldıracak tedbirler alınmalı. Amerika’da bu konu çok önemlidir. Herkese spor yapma konusunda eşit imkan sağlanır. Yaygın spor ve performans sporu ayrı değerlendirilmesi lazım . İkisi de gerekli. Ancak önceliklerini doğru sıralamak şartıyla. Dezavantajlı gruplar öncelikli olmalı. Eşitlik herkese aynı imkanın sunulması değil tabii. Belki de adaletli demek lazım. Spor yapma imkanını kendi oluşturabilecek yada sosyoekonomik şartlara sahip olanlarla yoksul kesimler bir

tutulamaz. Bunu bazıları fakir edebiyatı olarak görebilir. Ancak sosyolojik denge için bu gereklidir. Etkinlik bir başka önemli prensip. Etkinlik merkezli çalışmalar yapılmalı. Mümkün olduğunca çok kişiyi sporla etkin kılmaya çalışmak hedeflenmelidir. Yerelleşme küreselleşen dünyada önemli bir kavram. Spor hizmetleri artık yerelleşmeli. Bununla ilgili yasal düzenleme yapılacaktı. Ancak hala olmadı. Çok önemli. Çünkü Erzurum’la İstanbul bir değil. İlgiler farklı istekler farklı. Programlar düzenlenirken bu ilkeler göz önünde bulundurulmalıdır. Belediyeler spora kaynak dağıtan kurumlar olmalıdır. Bu kaynak para değil, spor yapma imkanı olarak düşünülmelidir. Belediye spor yapma imkanları sunan, spor yapmayı kolaylaştıran yapıda olmalıdır. Bu imkanları nasıl dengeli kullanacağını planlamalı ve mümkün olduğunca çok kişinin spor yapabilmesini esas almalıdır (KO 1; 13, 1-20; 9, 1-6).

Katılımcı O 2;

“Belediyelerin temel rolü, halktan gelecek talepleri doğru değerlendirmeli, spor yapmak isteyenlere fırsat sunmalı. Çeşitli sporları yapabileceği alanları inşa edip onları sürekli ve sağlıklı hizmet verecek şekilde açık tutmalı. Buralara gidenler spordan anlayan sporu sevdirecek kişilerle muhatap olmalı. Yöneticiler ilgili olmak zorunda değilse anlatmak çok zor. İlkelerle hareket etmeyince başarı uzun süreli olmaz. Belediyelerin spor yönetimlerinde ilkeli hareketten söz edilemiyor. Çünkü siyasi kurumlar. Türkiye genelinde baktığımızda çok başarılı belediyeler var. Bunların istikrarlı olması için siyasi istikrar lazım. Yoksa bizde her gelen yeni bir düzenleme yapıyor” (KO 2; 9, 21-29 ; 11, 28-32).

Katılımcı O 3;

“Belediyeler oldukça büyük kaynakları ellerinde tutuyor ve harcıyorlar. Bu çalışmalarını yaparken herhangi bir standartları yok. İlkeleri yok. İlkeleri olmalı. Kaynak dağıtımında performansa ve etkililikle ilgili kriterlere dayalı teknik verilere dayalı ilkeler olmalı. Yaygın spor esasına dayalı çalışmalar planlanmalı. Kaynakları

performans sporuna harcamak yerine daha fazla insana ulaşacak yatırımlar yapılmalı” (KO 3; 13, 38-45).

Katılımcı O 4;

“Herkes için spor esas alınarak halkın sosyo-ekonomik yapısını göz önüne alan analizlere dayalı planlama anlayışına sahip, projeler üretilip gerçekleştiren bir anlayışa ihtiyaç vardır. Yaş gruplarına göre özel çalışmalar yapılmalı. Sosyalleşmeye ve kaynaşmaya önem verilmelidir” (KO 4; 15, 10-15).

Austin Park ve Rekreasyon Birimi'nin yapılacak çalışmalar için belirlediği prensiplere bazıları şunlardır: Ulaşılabilirlik, çeşitlilik, süreklilik, devamlılık, gönüllülük ve eşitlik ([http://www.ci.austin.tx.us/parks/downloads/recprogramprinciples .doc](http://www.ci.austin.tx.us/parks/downloads/recprogramprinciples.doc)).

4.3.2. Halkla İlişkiler ve Tanıtım

Katılımcılar, belediyelerin spor hizmetlerinde halkla ilişkiler ve tanıtımın önemli bir yeri olduğunu, farklı sporları tanıtmak ve sporu halka doğru anlatmak için farklı organizasyonlar yapması gerektiği ve etkili halkla ilişkiler çalışmaları yapabilmek için halkın önde gelenlerinden, toplum önderlerinden faydalanmak gerektiği ifade edilmiştir.

Katılımcı O 1;

“Hizmet çeşitliliği sunmak lazım. Farklı sporları tanıtmak ve yapmak için gerekli ortamları hazırlamak, organizasyonları yapmak, tanıtım organizasyonları. Tabii halka ilişkiler çok önemli. Halka doğru anlatmak lazım” (KO 1; 9, 14-17).

Katılımcı O 5;

“Beden eğitimi öğrencisi 23-24 yaşında Bolulu gençlere soruyorum. Kartalkaya’yı görmemişler. Sadece sportif tanıtım değil. Gezi bile düzenlenmemiş. Doğrudan halkın katılımı için halkın önde gelenlerinden faydalanmak lazım. Kendini gerçekleştirmiş kesimlere öncelik verilmeli” (KO 5; 7, 41-47).

Çoban (2001: 65)’a göre halkın %40,99’u, belediyelerin spor hizmetini yerine getirirken halkın görüş ve talepleri doğrultusunda hareket etmesi gerektiğini, halkın % 50,18’inin bu talep ve düşüncelerini belediyeye iletemediklerini, bu durumun en önemli sebebi olarak, % 42.45’lik bir kesim, görüş ve düşüncelerinin dikkate alınmayacağını düşündüklerini ifade etmiştir.

4.3.3. Yerelleşme

Katılımcılar, belediyelerin halka en yakın kamu kurumu olarak ve yerelde olmanın avantajlarını kullanarak diğer kurumlara göre daha etkili hizmet üretebileceğinin, bu sebeple yereldeki spor imkanlarını ve halkın taleplerini dikkate alarak hizmetler üretmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Katılımcı O 1;

“Belediyelerin halka en yakın kurum olarak ciddi katkılar yapabilme imkanı var” (KO 1; 6, 22-23).

Katılımcı O 2;

“Yerelde olmanın büyük faydaları var. Organizasyon yapmak daha kolay. Her şeye daha kolay ulaşabilirsiniz. Halktan hemen geri dönüş alabilirsiniz. Biz çok büyük bir şehirdeyiz.22 ilçemiz var. Nerdeyse bir ülke gibiyiz. Ama yerelde olmanın rahatlığını biliyoruz” (KO 2; 9, 27-31).

Katılımcı O 5;

“Eğitim ve sporda yerelleşme çok önemli. Bizdeki programlarda bu yok. Mevcut programlarda Bolu’da kayak görünmüyor. Antalya’da yüzme görünmüyor. Burada ulaşım da çok önemli. Ulaşılabilir imkanlar daha cazip oluyor. Belediyeler bu konuda aktif olabilir” (KO 5; 9, 1-19).

Çoban (2001:71)’a göre, halkın %45,22’si belediyeleri, mahallelere spor hizmeti ulaştırması gereken ilk kamu kurumu olarak gördüklerini ifade etmişlerdir.

4.3.4. Uzmanlaşma

Katılımcılar, belediyelerin spora hizmet edecek personeli seçerken; yapacağı işle ilgili eğitim almış, sorumluluk sahibi, işini severek yapacak, nitelikli insanlar olması gerektiğini ifade etmiştir. Özellikle bütçe ile ilgili personelin çok iyi seçilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Katılımcı O 2;

“Emaneti ehline vermek lazım. Özellikle bütçeyi ehil kişilere vermek lazım. Her işin başında işini iyi bilen, sorumlulukla ve severek yapan insanlar olmalı. Dikkat edilmesi gereken en önemli husus budur” (KO 2; 13, 34-37).

Katılımcı O 5;

“Yöneticileri profesyonel alanın uzmanı olmalı . Burada işi mesleği bu olan insanlar olmalı” (KO 5; 14, 4-5).

Bu uzmanların niteliklerini ve yapacakları işleri belli bir standartta bağlama ihtiyacı vardır. Ayrıca belediye park ve rekreasyon birimlerinde görev alacak kadro unvan ve yeterlilikleri belirlenmelidir.

Wisconsin Eyaletinde görev yapacak belediye park ve rekreasyon biriminde görev alacak personel için, uzmanlık kriterleri oluşturmuştur. Hangi özelliklere sahip kişilerin ne seviyede görev yapacağı tespit edilmiş ve doğruluda eğitim programları oluşturulmuştur (<http://oser.state.wi.us/docview.asp?docid=4011>).

4.3.5. Öncelikli Hizmet Alanları Oluşturma

Katılımcılar, belediyelerin spor hizmetleri planlarken öncelikli hizmet alanları oluşturması gerektiği ifade etmiştir. Yatırım planları yapılırken daha önce hizmet almamış bölgelere öncelik verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Özellikle toplu konut alanlarına öncelik verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Katılımcı O 1;

“Toplu yaşanan alanlarda sitelerde ve toplu konutlarda spor bilinci çok daha çabuk gelişir. Çünkü etkileşim daha fazladır. Buralarda spor yapma imkanlarını projelerde mecburi tutmak ve daha önemlisi faaliyeti organize edecek yönetimler oluşturulmalıdır” (KSO 1; 6, 24-27).

Katılımcı O 3;

“Toplu konutların olduğu bazı yerlerde çok güzel spor alanları var. Site yönetimleri BESYO mezunlarına iş verseler, hem bu çocuklara yeni bir açılım sağlarız hem de çok güzel spor işletmeleri oluştururuz” (KO 3; 5, 26-29).

Katılımcı O 4;

“Ben belediye başkanı olsam, öncelikle şehirde spor hizmetlerine en çok ihtiyacı olan bölgeyi tespit edip, pilot bölgeler belirleyip yatırımları ona göre yönlendirirdim. Halkın ihtiyaçlarını dikkate alırdım. Bu ön çalışma olurdu” (KO 4; 16, 1-5).

Belediye Park ve Rekreasyon Birimi, halkın düşüncelerini anketler yoluyla tespit ederek, Park ve Rekreasyon Komisyonun belirleyeceği öncelikler doğrultusunda çalışmalar yapar. Bu öncelikleri halka ilan eder (<http://www.cityofreno.com/Index.aspx?page=1612>).

4.3.6. Bütçe

Katılımcılar, belediyelerin spora gerektiği gibi hizmet edebilmesi için, güçlü ve sürekli bütçe kaynaklarına sahip olması gerektiğini ve bu kaynakları doğru kullanacak bütçe disiplinine ihtiyaç olduğunu ifade etmiştir.

Katılımcı O 2;

“Para ve bütçe sıkıntısıyla iş yapılmaz. Kaynakları iyi kullanmak ve yeni kaynaklar üretmek mecburiyetindeyiz” (KO 2; 13, 32-33).

Katılımcı O 5;

“Bütçesi olmalı. Bütçenin devamında ilgiye göre bütçesi artabilmeli. Esnek bir yapı olmalı” (KO 5; 14, 2-3).

Güçlü bütçe oluşturabilmek için kaynakları çoğaltıp, iyi yöneten işletme zihniyetine ihtiyaç vardır. Şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim anlayışı gereklidir.

Gelişmiş ülkelerde, belediye park ve rekreasyon birimleri park ve spor alanlarını bir işletme gibi yönetip, her organizasyonu mali anlamda karlı gerçekleştirmeyi hedeflemektedirler. Bilançoları devlet sırası değildir, internet üzerinden görmek mümkündür (http://www.roseville.ca.us/parks/contact_us/budget.asp#budget_overview).

4.3.7. Gönüllülük

Katılımcılar, belediyelerin ne kadar güçlü bütçe imkanları sunarsa sunsun gönüllülük sayesinde, yeni kaynaklarla katılımı arttıracak sinerji oluşturması gerektiğini ifade etmiştir.

Katılımcı O 1;

“Ben gönüllülüğü çok önemsiyorum. Burada Kadıköy belediyesinin bu alanda çok güzel çalışmaları var. İncelemenizi tavsiye ederim. Böyle örnek uygulamalar var.” (KO 1; 11, 1-3).

Katılımcı O 3;

“Bütün bunlar elbette maddi imkanlara bağlı. Ama ben gönüllülükle ve belediye konumuyla bunu aşar diye düşünüyorum. Çünkü varlıklı insanlar var. Eğer doğru bir yaklaşım sergilenebilirse sponsorluk devreye koyulabilir. Uygulamada gönüllüğe daha çok önem verirdim. Çünkü gönüllük çok önemli. Sporda bugün ileri seviyede olan ülkeler bunu çok iyi kullanıyorlar. Ben pek çok uygulamada yer aldım. Ülkemizde gönüllülüğü yerleştirirsek daha güzel işler yaparız” (KO 3; 10, 10-14; 14, 22-26).

Amerika Birleşik Devletlerinde bazı belediyelerin Park ve Rekreasyon Birimi içinde gönüllülük için özel bölümler oluşturulmuştur. Yapılacak işleri planlayarak, işlerin başlangıç ve bitiş zamanını ve müracaat koşullarını gösteren,

gönüllüler için özel bir takvim hazırlanmıştır. Gönüllüler parkların bakımından organizasyonlarda hakemlik yapmaya kadar pek çok işte görev almaktadır (http://www.nycgovparks.org/sub_opportunities/volunteer_opportunities.html).

BÖLÜM V

5.1.SONUÇ

Mülakat yapılan spor otoriteleri ve sivil toplum kuruluşu temsilcilerinden alınan görüşlere göre, insanların spor yapma ihtiyacının, psikolojik ve fizyolojik olmak üzere iki önemli sebebe dayandığı görülmektedir. İnsanların sağlıklarını korumak ya da yeniden kazanmak için spora ilgi gösterdiğini, ilerleyen yaşlarda sağlıklı kalmak ya da sağlığı korumak amacıyla spora ilginin arttığını ifade etmişlerdir.

Sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmanın temel unsuru olan insanın, fiziksel, ruhsal, sosyal ve zihinsel gelişimini sağlamak, etik ve estetik duygularını geliştirmek, bireysel, toplumsal ve evrensel barışa ve dayanışmaya katkıda bulunmak, bireyde kurallar içinde mücadele ve rekabet anlayışını yerleştirmek gibi çok yönlü fonksiyonları, spor ile yerine getirmesi mümkündür. Günümüzde pek çok ülkede insanların spora olan ihtiyaçlarının henüz tam olarak farkında oldukları söylenemez (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 32).

Sporun faydasından haberdar olmayan halkımızın spor yapma ihtiyacının tam farkında olmadığı anlaşılmıştır. Bu sebeple, belediyelerin sporun faydasını kavratacak eğitim çalışmaları ve sporun faydasını yaşatacak rekreatif organizasyonlar yapması gerektiği ortaya çıkmıştır.

Halkın spora yoğun bir ilgisinin olduğunu ancak bu ilginin spor yapmaktan ziyade sadece seyretmeye yöneldiğini, ilgi gösterenlerin büyük çoğunluğunun futbolla ilgilendiğini belirtmişlerdir.

En çok yapılan spor branşının yürüyüş olduğu ifade edilmiştir. Herkes İçin Spor Federasyonu'nun 64 il temsilcisiyle yapılan bir araştırmaya göre, katılımcıların

%36'sı ya hiç spor yapmıyor ya da düzensiz bir spor yaşamı sürdürmektedir. Düzenli ve yoğunluklu spor yapanların oranı ise sadece % 6,3'tür (Zorba, 2005: 28).

Ülkemizde halkın son yıllarda spora olan duyarlılığı artmış olmakla birlikte, insanlarımızın spora aktif katılımı yetersizdir. Oysa, sporun insan ve toplum sağlığındaki rolünün artık tartışılmadığı günümüzde, kanun koyucu bu bilinçle Anayasamıza koydukları iki madde ile devlete görev yüklemiştir (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 6).

Genel olarak spora gösterilen ilginin yetersiz olduğunu, bu ilginin halkın spor bilinciyle doğru orantılı olduğu görülmüştür. Spor bilincinin yetersiz olmasının sebebi olarak okullarda verilen spor eğitiminin niteliksiz oluşu ifade edilirken, spor bilincinin gelişmesinin de doğrudan eğitimle ilgili olduğu katılımcılar tarafından ifade edilmiştir.

Spor bilincinin yetersiz olmasının spor yapanların sayısını düşürürken, seyredenlerin tavırlarını da olumsuzlaştırdığı ifade edilmiştir. Spor otoriteleri ise eğitim yoluyla halka spor bilinci kazandırmak için, genel kabul görmüş bir bilinç olmadığını, öncelikle böyle bir spor bilinci formu geliştirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 2).

Ülkemizde, ne yazık ki, sportif faaliyetler çağdaş anlamda gerek tesisleşme, gerekse geniş halk kesimlerine yaygınlık ölçüleri açısından belli bir seviyeye gelememiştir. Bireysel anlamda önemli başarılar olmakla birlikte, spor bir toplum felsefesi haline henüz gelememiştir (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 2).

Ülkemizde spor bilinci geliştirmek bu alanda nasıl bir uygulama yapılması gerektiği bilimsel toplantılarla tespit edilmelidir.

Spor alanlarının genel olarak yetersiz olduğu, mevcut alanların ise yeterli kalite ve çeşitlilikten uzak olduğu ifade edilmiştir. Sivil toplum kuruluşu temsilcileri, halkın spor yapmasını etkileyen en önemli faktör olarak spor alanlarının yetersizliğini gösterirken, spor otoriteleri spor yapma imkanlarının çok öncelikli bir etken olmadığına hatta spor alanları ile ilgili eksikliğin, aşılması gereken bir kompleks olduğuna dikkat çekmişlerdir.

Bugün ülkemizde 44.525 ilköğretim okulunda 9.581.120 ve 5.708 ortaöğretim okulunda 2.013.152 öğrenci olmak üzere toplam 11.594.272 öğrenci eğitim almaktadır. Ancak, sayıları 50 binin üzerinde olan bu okullardan sadece 672'sinde spor tesisi bulunmakta, bunların 446'sı nizamî olup, 226'sı açık spor tesislerinden oluşmaktadır (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 3).

Bu verilere göre, standartlara uygun spor salonu sayısı 220 dir. Milli Eğitim Bakanlığı verilerine göre, bu tesislerin ağırlıklı olarak İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa gibi büyük illerimizde yer aldığı görülmektedir. 50.233 okuldan 672'sinde spor tesisi bulunmakta (binde 13), spor salonu bulunan okul oranı binde 4 olup, bu tesisler de yeterince verimli kullanılmamaktadır. Sayılarla okul spor eğitimindeki tesisleşme oranlarının yetersizliği sonucu 7-18 yaş grubundaki yaklaşık 12 milyon çocuk ve gencimizin hiçbir spor tesisi bile görmeden sporu öğrenmeleri ve tanınmaları konusunda ne derecede başarılı olabilecekleri, teorik bilgilerle de sporu severek yaşam biçimi haline getirmelerinin zorlukları ortadadır (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 3).

İlk ve ortaöğretim kurumlarındaki öğrenciler için yetersiz spor tesislerinin bulunması, spor tesisi bulunan okulların büyük kentlerdeki yoğunluğu ve bunun sonucunda, bu tesislerin öğrenci ve vatandaşlar tarafından yoğun kullanılmalarının ortaya çıkardığı işletme giderleri ile bakım ve onarım maliyetleri, bugünkü ekonomi ile tesislerin verimli kullanımını güçleştirmektedir (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 4).

Kişi başına düşen spor alanları "İstanbul'da 0,30 m² olarak belirlenmiştir, bu da gelişmiş ülkelere göre çok düşüktür (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 38).

Sporu tüm vatandaşların istifadesine sunabilmek için, öncelikle semt sahaları, açık spor tesisleri, çocuk oyun alanları kurulmalı, bu sahalarda spor eğitimcilerinin gözetiminde vatandaşların spor yapmaları teşvik edilmelidir. Spor tesislerinin, engellilerin giriş ve çıkışlarda ve spor yaparken kolayca faydalanacağı şekilde projelendirilmeleri ve yaptırılması sağlanmalıdır; VIII. Beş Yıllık Plan döneminde, kişi başına düşen spor alanlarının Avrupa Konseyi'nin öngördüğü şekilde 10 m² olarak planlaması ve gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 5)

Tesis yetersizliği bu ülkede her zaman için sporun gelişmemesi için sürekli öne sürülen mazeretlerden biri olagelmıştır. Ancak asıl üzerinde durulması gereken, spor bilincinin geliştirilmesidir. Devlet eliyle yapılan birçok tesis, yanlış planlama, işletmeci yetersizliği veya halkın ilgisizliği nedeniyle atıl durumda beklemektedir (Özsoy, 2008: 54-55).

Üsküdar ilçesinin yeşil alan durumunu değerlendirmek amacıyla yapılan araştırmaya göre, ilçede kişi başı yeşil alan planlamasının 5 m² olduğunun, bu durumun istenen standartın (10 m²) altında olduğu, mevcut yeşil alan oranının ise 2,1 m² olduğu tespit edilmiştir (Aksoy, 2004: 1).

Kırıkkale ilinde yapılan benzer bir çalışma, açık ve yeşil alan verilerinin nicelik olarak yetersiz olduğunu, kent formu bütününde mekansal dağılım dengesizliği olduğu ve sürdürülebilir kentsel dinamikler açısından etkin kullanılmadığı tespit edilmiştir (Özcan, 2006:1).

Katılımcılar, gençliği bir ülkenin gelişiminde en büyük potansiyele sahip güç olarak gördüklerini, gençliğin doğru değerlendirildiğinde çok büyük bir katma

değer oluştururken, atıl kaldığında ise ciddi bir tehdit olabileceğini ifade etmişlerdir. Gençliğin özellikle okullardaki gençliğin, spor alanında doğru değerlendirilemediğini belirtmişlerdir.

Katılımcılar, hem Gençlik Spor Genel Müdürlüğü'nün hem de il müdürlüklerinin sorumluluklarını yerine getiremediği konusunda hem fikir birliği yaparken spor otoriteleri, devletin spor hizmetlerinin yeniden yapılandırılması ihtiyacını belirtmişlerdir. Bu konuda yasal düzenleme çalışmaları halen devam etmektedir.

Medyanın toplumsal hayatı etkileyen çok önemli bir güç olduğunu, bu gücün doğru kullanıldığında sporun gelişmesine ve toplumsal faydalarının ortaya çıkmasının çok daha çabuk etki edeceğini ifade etmişlerdir. Ancak doğru yönlendirilmediğinde, medyanın büyük bir tehdit haline geleceği; fanatizm, şike haksız rekabet v.b gibi olumsuzlukları körükleyerek hem spora hem de topluma zarar vereceğini belirtmişlerdir.

Şehrin planlamasında insanca yaşanabilecek ortamlar oluşturulması için doğal ortamları koruyarak, şehrin yapı dokusuna uygun ve insanların ihtiyaçlarına cevap verebilecek spor alanlarının yer almasının sağlanmasının çok önemli olduğu, sayıca az olan spor alanlarının sayısının artırılarak halkın taleplerine cevap verecek niteliğe ulaştırılmasının ve hizmet çeşitliliğinin sağlanmasının gerekliliği ifade edilmiştir.

Belediyelerin spor hizmetlerinde diğer kamu kurumları, özel ve sivil toplum kuruluşları ile sorumluluk paylaşımı esasına dayalı bir koordinasyon çalışması yapması gerektiği ifade edilmiştir. Koordinasyonun sadece bir iyi niyet ifadesi veya beklentisi ile yürütülemeyeceği, bu sebeple kurumsal bir yapıya sahip ilgili kuruluşların temsilcilerinden oluşan bir spor komisyonu oluşturulması gerektiği belirtilmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'da, demokrasinin ve bilimsel yönetimin bir gereği olarak belediyenin her faaliyet alanıyla ilgili komisyonlar vardır. yapılacak çalışmaları bu komisyon belirler ve denetler. Bu komisyonda meclis üyeleri, spor uzmanları ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri yer alır.

Seyircinin sporun ayrılmaz bir parçası olduğunu, fakat ülkemizde halka yeterli spor eğitimi verilemediğinden ve yanlışları düzeltecek mekanizmalar eksik olduğundan seyirci faktörünün sporu yer yer çirkinleştirip zarar verdiğini, bu sebeple belediyelerin spor eğitimi ile birlikte seyirci eğitimi konusunda aktif rol alması gerekliliğini vurgulamışlardır.

Sporun gelişmesinde yöneticilerin tavırlarının çok önemli olduğunu, eğer yöneticilerin spor geçmişleri varsa veya sporu seviyorlarsa sporla ilgili taleplerin daha çabuk yerine getirildiğini, bu sebeple özellikle spora hizmet edecek konumdaki yöneticilerin bu özelliğine dikkat edilmesi gerekliliği belirtilmiştir.

Belediye yönetimlerinin siyasi beklentilere göre icraatlar yaptığını, spora hizmet adına yapılan çalışmaların plansız, programsız daha çok siyasi rant hesap edilerek yapılan, amaca hizmet etmekten uzak çalışmalar olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcılar, kurumsal bir yapı oluşturulamadığı için yapılan doğru işlerin süreklilik göstermediği, kişiye endeksli ve istikrarsız icraatlarla halka spor hizmeti verilemeyeceğini belirtmişlerdir.

Yerel yönetimlerin spor yatırımları için izleyecekleri bir politika belirlenmediğinden, yerel yönetimler politik kaygı ve siyasi amaçlarla spora yatırım yapmakta, herkes için spor ilkesine dayalı tesisler ve yatırımlar yerine, futbol başta olmak üzere, daha çok performans sporuna hizmet etmektedirler. Ayrıca, bu tesislerin planlaması ve yapımında Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile koordinasyon kurma gereği duymamaktadırlar ve bu konuda bağlayıcı bir mevzuat da bulunmamaktadır (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu: 3).

Sporun, özellikle elit sporun gelişmesinde önemli bir yere sahip amatör spor kulüplerinin, ayakta kalabilmeleri için belediyelerin yardımına ihtiyaçlarının olduğunu, bu sebeple bir şekilde amatör spor kulüplerini koruyup geliştirecek tedbirler aması gerektiği ifade edilmiştir.

Sporun gelişmesi ve halk tarafından daha fazla benimsenmesi için sporun renklendirilmesi, iyi örneklerin ön plana çıkarılması ve doğru stratejilerle halka sunulması gerektiği ifade edilmiştir. Organizasyon eksikliğinin sporun alışkanlık haline getirilememesinde önemli payı olduğu belirtilmiştir.

Spor hizmetleri alanında en önemli eksiklerden biri olarak, organizasyon eksikliği ifade edilmiştir. Çoban (2001:70)'e göre, halkın belediyelerin yaptırdığı spor tesislerinden yararlanmamasının en önemli sebebi olarak, katılımcıların % 36,66'sı özendirici organizasyonların eksikliğini ifade etmiştir.

Katılımcılar, belediyelerin kurdukları spor kulüpleri veya şehrin futbol kulüplerini desteklemelerinin ülkemizde çok yaygın olan bir uygulama olduğunu, bu yolla spor kulüplerine çok büyük kaynaklar aktardıklarını, ancak belediyelerin kulüpleşme yoluyla halka spor hizmeti götüremediğini ve bu durumdan rahatsız olduklarını ifade etmişlerdir.

Sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin bir kısmı, ülkemizde spor kulüplerinin kendi başlarına ayakta kalamadıklarını, sporcuların himayesiz kaldıklarını ve devletten destek beklemek alışkanlığı sebebiyle belediyelere dönük bir beklenti oluştuğunu, bu sebeple belediyelerin destek olmalarından başka çare göremediklerini ifade etmişlerdir. Katılımcıların ifadelerinden ülkemizde spor kulüplerinin yönetimi alanında ciddi sıkıntılar olduğunu, belediyelerin bu boşluğu doldurma görevini yerine getirdiğini ifade etmişlerdir.

Elazığ'da halkın belediyeden sporla ilgili beklentilerini belirlemek amacıyla yapılan araştırmaya göre, katılımcıların % 17,49'u belediyenin spora ayırdığı kaynakların belediye spor kulübüne harcanması gerektiğini, % 82,51'inin ise

belediyenin spora ayırdığı kaynakların, herkes için spor alanları ve semt sahaları için harcanması gerektiğini savunmuştur (Çoban, 2001: 67).

Sporun ülkemizde artık bir sektör haline gelmesi sebebiyle özel sektörün ciddi destekler sunabildiğini, bu sebeple sponsorluğa önem verilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca belediyelerin spor hizmetlerinde özel sektörün ve gönüllü kuruluşların girişimciliğine müsait bir yapı oluşturması gerektiği belirtilmiştir.

Belediyelerin halka spor hizmeti sunarken her türlü motivasyon kaynağından faydalanması gerektiğini, özellikle din adamlarının ve okullardaki çocukların ciddi anlamda motivasyon sağlayacağını ifade etmişlerdir.

Belediyelerin istikrarlı ve verimli bir spor hizmeti sunabilmesi için sağlam ilkelere dayalı bir kurumsal yapı oluşturulması gerektiği ifade edilmiştir. Belediyelerin, mümkün olduğu kadar çok insanın spor yapması için gerekli spor yapma imkanları sunması gerektiği, Belediyelerin spor hizmetlerini gerektiği gibi yapabilmesi için ciddi, planlı çalışmalar yapacak, kalifiye personele sahip özerk yapıda bir birim kurması gerektiği ifade edilmiştir.

Eğer yapılacak faaliyetler iyi planlanmaz ve uygulanmazsa, halkta bu tür faaliyetlere karşı ilgisizlik oluşacaktır. Bu sebeple, bu faaliyetler ayrı bir idari birim tarafından yürütülmelidir (Bromage, 1950: 555).

Belediyelerin spor hizmetlerinde halkla ilişkiler ve tanıtımın önemli bir yeri olduğunu, farklı sporları tanıtmak ve sporu halka doğru anlatmak için farklı organizasyonlar yapması gerektiği ve etkili halkla ilişkiler çalışmaları yapabilmek için halkın önde gelenlerinden, toplum önderlerinden faydalanmak gerektiği ifade edilmiştir.

Belediyelerin halka en yakın kamu kurumu olarak ve yerelde olmanın avantajlarını kullanarak diğer kurumlara göre daha etkili hizmet üretebileceğinin, bu

sebeple yereldeki spor imkanlarını ve halkın taleplerini ve yerel özelliklerini dikkate alarak hizmetler üretmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Osaka Belediyesi, faaliyetlerinde halkın istek ve görüşleri gereğince Uzakdoğu sporlarına ağırlık vermektedir.

Belediyelerin spora hizmet edecek personeli seçerken; yapacağı işle ilgili eğitim almış, sorumluluk sahibi, işini severek yapacak, nitelikli insanlar olması gerektiğini ifade etmiştir.

Katılımcılar, belediyelerin spor hizmetlerini planlarken öncelikli hizmet alanları oluşturması gerektiğini spor hizmetleri planlarken dezavantajlı gruplara öncelik verilerek adaletli bir eşitlik sağlanması gerektiğini ifade etmiştir Yatırım planları yapılırken daha önce hizmet almamış bölgelere öncelik verilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Özellikle toplu konut alanlarına öncelik verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Belediyelerin spora gerektiği gibi hizmet edebilmesi için, güçlü ve sürekli bütçe kaynaklarına sahip olması gerektiğini ve bu kaynakları doğru kullanacak bütçe disiplinine ihtiyaç olduğunu ifade etmiştir. Belediyelerin ne kadar güçlü bütçe imkanları sunsa da gönüllülük sayesinde, yeni kaynaklarla katılımı arttıracak sinerji oluşturması gerektiğini ifade etmiştir.

Elde edilen sonuçlar doğrultusunda, Düzce Belediyesi'ne spor hizmetlerini halka daha etkili ve verimli sunabilmesi için aşağıdaki yönetim modeli tasarlanmıştır.

5.2. DÜZCE BELEDİYESİ SPOR HİZMETLERİ İÇİN ÖRNEK BİR YÖNETİM MODELİ

Düzce Belediyesi spor hizmetleri için tasarladığımız bu yönetim modeli, spor otoriteleri, Düzce'deki sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin görüşleri ile ülkemizdeki ve gelişmiş ülkelerdeki yönetim modelleri ve uygulamaları incelenerek oluşturulmuştur.

5.2.1. Gerekçe

Düzce Belediyesi 100.000 civarında bir nüfusa hizmet vermektedir. Spor, insan ihtiyaçları ve toplum hizmetleri arasında çok önemli bir yere sahiptir. Bu sebeple bu kadar büyük nüfusa, böylesine kapsamlı bir hizmeti verecek ayrı bir spor birimi belediye hizmet birimleri arasında kesinlikle olmalıdır. Mevcut mevzuat ve bilimsel veriler ışığında Düzce Belediyesi spor birimi için şu model önerilmiştir.

Ülkemizde pek çok belediye, spor hizmetlerinde kulüpleşme eğilimi göstermektedir. Oysa belediye idari yapısı içerisinde resmi anlamda bir kulüp bulunamaz. Belediyeler kendi birimleriyle hizmet üretirler. Bu sebeple, 5393 sayılı kanunla belirlenmiş bir belediye sorumluluk alanı olan spor hizmetleri, bir idari birim tarafından yürütülmelidir.

5393 sayılı kanun ve norm kadro yönetmeliği, belediyeleri hitap ettiği nüfusa göre gruplandırarak, personel ve hizmet birimlerini standart hale getirmiştir. Bu yönetmeliğe göre hiçbir belediye grubu için müstakil bir spor müdürlüğü hizmet birimi (Kepez Belediyesi'nde istisnası olsa da) bulunmamaktadır.

Bu sebeple Spor Müdürlüğü adında ayrı bir birim ancak, bir başka standart birim içerisinde oluşturulabilir. Bu formata en uygun birim, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğüdür. Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'da belediye spor hizmetleri

Park ve Rekreasyon birimleri tarafından yürütülmektedir. Rekreasyon kavramı, ülkemizdeki kültürel ve sosyal işler tabiriyle hemen hemen örtüşmektedir.

Spor hizmetlerinin belediye hizmet birimlerinden, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde verilebileceği düşünülebilir. Ancak diğer birim müdürlükleri ve 5393 sayılı kanunun belediyeye verdiği doğrudan görevler içinde yer almayan birim müdürlüklerinin (Bknz. Tablo 3) olduğu görülecektir. Bu durum sporun kamu yönetimi sistemimiz içinde hak ettiği değeri görmediğini göstermektedir.

Ülkemizdeki belediyelerin, idari sistemleri içinde sporla ilgili bir düzenleme öngörülmemesi, belediyelerin spor hizmetlerinde farklı uygulamalar görülmesine sebep olmakta ve belediye hizmetlerine standart getirme çabasına gölge düşürmektedir. Spor hizmetleriyle ilgili müstakil müdürlük oluşturamayan belediyeler, başka birimler altında alt birimler, şube müdürlükleri bünyesinde spor hizmet birimleri oluşturmaktadır.

Yapılan son düzenlemeler, spor hizmetlerinin kamu yönetimi içinde artan önemine tezat bir şekilde, belediye idari sistemi içerisinde yer bulamadığını göstermektedir. Belki de bu durum, halkın sporla ilgili artan beklentilerine cevap vermek adına belediyelerin spor hizmetleri alanında farklı yapılanmalar içerisine girmesine sebep olmaktadır.

Devletler vatandaşlarına çeşitli hizmetleri götürmek amacıyla farklı şekillerde yapılanmaya gitmektedirler. Yerel yönetimler ise rekreasyon, parklar ve serbest zaman hizmetlerini örgütlemek amacıyla, halka götürülen ulaşım, emniyet, yangından korunma, sağlık, eğitim, spor ve diğer kamu hizmetlerini karşılamak amacıyla kurulan birimlere benzer bir birim kurabilirler. Bu ünite halkın rekreasyon ve park hizmetlerine odaklanacak bir şekilde örgütlenebilir. Bu noktada şunu tekrar belirtmek gerekir. Devlete ait rekreasyon kapsamında açık parklar, yüzme havuzları, plajlar ve diğer halka açık tüm mekanlar ve tesisler bu yeni birimin yönetim kapsamı içine alınabilir. Böylelikle bu programların daha etkin olarak sunulması ve koordinasyonu mümkün olabilmektedir (Mobley, 2006: 3).

Ülkemizdeki belediye mevzuatı, Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nü sadece açık ve yeşil alan düzenlemesi yapan bir birim olarak yetkilendirmiştir. Organizasyon görevi yoktur. Spor organizasyonları ve faaliyetler ise farklı birimler ve modellerle ayrı olarak yürütülmektedir. Bu durum hizmet kalitesini olumsuz etkilemektedir. Spor uzmanı olmayan bir birim tarafından yapılan spor alanları ve tesisler verimli ve kullanışlı olmamaktadır. İki ayrı birimin koordinasyonlu çalışması zor olmaktadır. Bu sebeple, ABD'de hem tesis yatırım ve bakımı hem de her türlü organizasyon Park ve Rekreasyon Müdürlükleri eliyle yürütülmektedir.

ABD'de, ilk zamanlar, park birimleriyle rekreasyon birimleri ayrı ayrı yapılmışlardı. Bu verimsiz kullanım tarzı, yüksek maliyetler ve benzeri bir çok sorunu da beraberinde getirdi. Bugün bu programları yürüten kurum ve kuruluşlar bu hizmetleri birleştirdiler. Bu bütünleşme iyi sonuçlar verdi (Mobley, 2006: 2).

Düzce Belediyesi spor hizmetleri, tesis ve spor alanları yatırımları Park ve Bahçeler Müdürlüğü, spor faaliyet ve organizasyonları ise Belediyespor tarafından yürütülmektedir. Bu durum, yapılan çalışmaların etkili ve verimli olmasını engellemektedir. Bu sebeple, belediye birimleri arasında koordinasyonu sağlamak ve diğer kurum ve kuruluşlarla katılımcı yönetim ilkelerine uygun sağlıklı bir yönetim modeli oluşturmak amacıyla, Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'da belediyelerin uyguladığı, Belediye Spor Komisyonu teşkil edilmelidir.

Belediyeler spor kulüpleri kurarak spora hizmet etmek istemektedirler. Ülkemizde spor kulüpleri mevzuatları sebebiyle idari ve mali bakımdan oldukça zor durumdadır. Spor, halkla ilişkiler açısından ciddi bir enstrüman olduğu için sporda elde edilen başarıları kulüp başkanına ve destekçilerine yansıtmak mümkündür. Spor kulüpleri dernekler kanunu çerçevesinde çalışmalarını yürüttükleri için, kamu idarelerine göre daha esnek bir yapıya sahiptirler. Belediyeler bu esnek yapıya daha sıcak bakmaktadırlar.

Bu sebeplerle belediyeler spora bu arz talep dengesini gözeterek yaklaşmaktadır. Ancak, belediyeler kulüpler eliyle kaynaklarını elit spora aktarırken, halka hizmet sorumluluğunu yerine getirmemektedir. Belediyeler kendi idari sistemleri içinde yer almayan kulüplere bütçesinde pay ayırıp, doğrudan kaynak aktaramadığından, belediye müteahhitlerinden bağış alarak veya belediye şirketlerinden bağış yaptırarak bu işlevi gerçekleştirmektedirler.

Kamu kurumları halka hizmet ulaştırırken belli kriterlere uymak zorundadır. Bu kriterler alan uzmanları tarafından belirlenir. Spor alanında kamu hizmet kriterleri belirlenmiştir.

Tablo 14: Kamu-Özel-Gönüllü ve Ticari Rekreasyon Hizmetleri

	KAMU REKREASYONU	ÖZEL VE GÖNÜLLÜ KURULUŞ REKREASYONU	TİCARİ REKREASYON
FELSEFE	Serbest zamanların verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla toplumdaki tüm bireylerin yaşamlarını üretken, enerjik ve mutlu hale getirmek.	Katılımcıların (mensupların) yaşamlarını zenginleştirici rekreasyon imkanları yaratmak. Bunu yaparken bireysel ve grup etkinliklerine ağırlık vermek. Özünde kar amacı gütmemek.	Halkın isteklerini tatmin ederek gelir sağlamak. Rekreasyon için ve rekreasyondan para kazanma.
AMAÇ VE HEDEFLER	Toplumdaki bireylerin sosyal, fiziksel, eğitsel, kültürel ve genel gelişim ve mutluluğu için rekreasyon imkanları yaratmak.	Kamu rekreasyonu amaçları benzeri, ancak üyelere, yaş gruplarına, kurumun ihtiyaçları göz önünde bulundurularak organize edilir.	Müşterilere cazip gelen etkinlikler ve programlar ortaya koymak. Rekabet isteklerine cevap vermek. Kazanç sağlamak. Halka hizmet etmek.
YÖNETİM BİÇİMİ	Devlet ve yerel yönetimler (bakanlıklar, valilikler, belediyeler, ilçe teşkilatları, vb.).	Dernekler, gençlik kuruluşları, izcilik kuruluşları, kampçılık merkezleri, vb.	Şirketler, sendikalar, ortaklıklar, özel girişimciler. Örneğin sinema endüstrisi, TV-radyo şirketleri, tatil şirketleri, step-aerobik salonları, buz pateni tesisleri v.b.
FİNANS	Öncelikli olarak bütçe imkanları, toplanan vergiler, bağışlar, kampanyalar, hizmet aidatları.	Bağışlar, kampanya gelirleri, burslar, üyelik aidatları, gayrimenkul gelirleri, vb.	İş sahipleri veya sponsorlar. Kullanıcılardan alınan aidatlar günlük aidatlar ve üyelik aidatları.

PROGRAM	Geniş katılımlı etkinlikler ve programlar organize etmek. Bu programlar tüm yıl boyunca süren ve yer, yaş, cinsiyet, sosyal ve ekonomik seviyeye hitap edecek.	Guruplara özgü özel programlar ve etkinlikler. Bunu yaparken kurumun amaç ve hedefleri esas alınacaktır.	Giderleri karşılayacak gelir getirici girişimler (yasal anlamda devlet ve yerel yasa ve yönetmeliklere sadık kalarak).
ÜYELİK	Sınırsız-herkese açık.	Yalnız kurum ve kuruluşun üyelerine yönelik. Örneğin yaş, cinsiyet vb. özellikler ile sınırlı.	Ekonomik güç veya statü veya diğer üyelik kriterler.
TESİSLER	Kamu binaları, parklar (milli parklar, illere ait ve belediye parkları), spor saha ve tesisleri, oyun alanları, çocuk bahçeleri, stadyumlar, kamplar, müzeler, plajlar, okul tesisleri.	Kulüpler, gençlik merkezleri, kamp mekanları, oyun alanları, yaşlılar evi siteleri vb.	Kulüpler, tatil siteleri, tiyatro-sinema gibi mekanlar, çay evi, stadyum, halı saha, tenis kortu, yüzme havuzu vb. mekanlar.
YÖNETİCİLİK	Çok sayıda insana hitap eden geniş kapsamlı rekreasyon programlarının mesleki eğitim görmüş profesyonel kişiler tarafından yürütülmesi. Profesyonel kişiler dışında gönüllülerden yararlanma.	Profesyonel yöneticilerin organizasyonunda gönüllüler, sosyal çalışma kuruluşları mensupları, istihdam profesyonel çalışanlar kanalıyla. Gönüllüler ve ücretli çalışanlar.	İşveren tarafından eğitim verilen, yetiştirilen, meslek içi öğrenim gören, kendinden maksimum verim alınan kişiler. Gönüllü yok.

Düzce Dernekler İl Müdürlüğü kayıtlarına göre; 01.03.2009 tarihi itibariyle, Düzce ili genelinde toplam doksan spor kulübü vardır. Bu kulüplerin elli altısı Düzce merkez ilçededir. Bu elli altı kulüpten biri de Düzce Belediyespor Kulübü'dür.

Düzce Belediyesi, sporla ilgili hizmetlerini, su, kanalizasyon ve yol gibi diğer hizmetleri gibi, hizmet etmek zorunda olduğu yüz bin civarında vatandaşa, kamu yararı gereğince, eşitlik ilkesini zedelemeyen en etkili biçimde ulaştırmak zorundadır. Bir mahallenin yolunu asfaltlarken diğerini asfaltlamamak ne kadar yanlışsa, bir spor kulübüne yatırım yaparken diğer spor kulüplerini mahrum bırakmak ve bu kaynaklarla diğer kulüplere karşı mücadele etmek çok daha fazla yanlıştır.

Düzce Belediyesi, spor kulübü faaliyeti yaparken, yüz bin kişi için harcanması gereken kaynağın bir kısmını veya tamamını kendi kulübüne aktararak, hem halk için harcanması gereken kaynakların bir spor kulübünde erimesine, hem de diğer elli beş spor kulübüne karşı haksız bir rekabete sebep olmaktadır.

İşte bu nedenlerle, sınırlı kaynakları az sayıda insana kulüp faaliyeti yaptırarak sarf etmek yerine, mümkün olduğu kadar çok insana, ayırım gözetmeden, öncelikli alanlar belirleyerek ve toplumun beklentilerine cevap verecek bir felsefeyle donatılmış spor birimleri kurulmalıdır.

5.2.2. Organizasyon Yapısı

5393 sayılı belediye kanunu belediyeleri hizmet vereceği nüfusa göre gruplandırmış ve birim ve kadrolarını belli normlara bağlamıştır. Düzce Belediyesi, bu normlara göre B-3 grubu belediyeler arasında yer almaktadır.

Tablo 15: B-3 Grubunda Yer Alan Belediyeler

B - 3 (100.000 – 149.999 NÜFUS) GRUBUNDA YER ALAN BELEDİYELER			
İL	BELEDİYE ADI	NÜFUS U	BELEDİYE TÜRÜ
İĞDIR	İğdır	59.880	İl Belediyesi
DÜZCE	Düzce	60.025	İl Belediyesi
ÇANKIRI	Çankırı	62.508	İl Belediyesi
KASTAMONU	Kastamonu	64.606	İl Belediyesi
MARDİN	Mardin	65.072	İl Belediyesi
NEVŞEHİR	Nevşehir	67.864	İl Belediyesi
KİLİS	Kilis	71.364	İl Belediyesi
YALOVA	Yalova	72.757	İl Belediyesi
YOZGAT	Yozgat	73.930	İl Belediyesi
AMASYA	Amasya	74.618	İl Belediyesi
NİĞDE	Niğde	78.088	İl Belediyesi
RİZE	Rize	78.144	İl Belediyesi
KIRŞEHİR	Kırşehir	88.105	İl Belediyesi

Düzce belediyesi, 03/07/2005 tarihli 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda oluşturulan normlara göre teşkilat yapısını düzenlemiştir.

Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur. Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafî yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur (5393 sayılı kanun, 2005, s.10).

İhtiyaca göre oluşturulacak birimler, belediye tiplerine göre belirlenmiştir. Düzce belediyesi B3 grup belediyeler arasında olduğundan birim ve personel tablosu aşağıdaki gibidir.

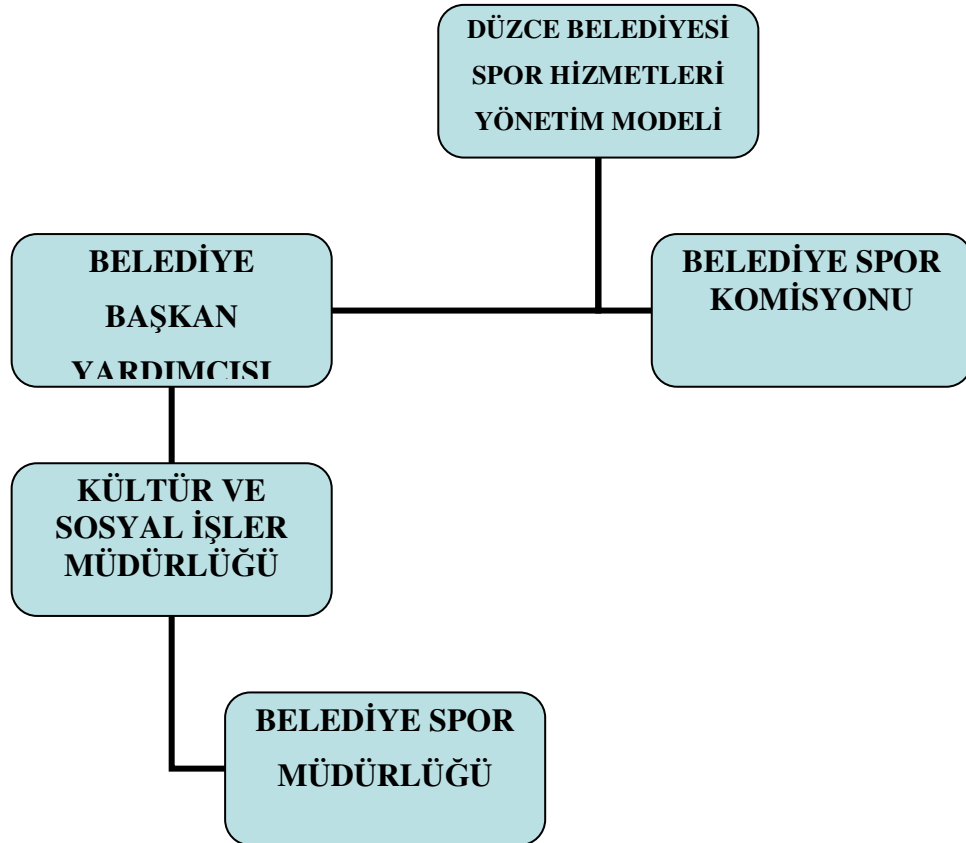
Tablo 16: B3 Grubu Belediyelerin Birim ve Personel Tablosu

B3	
100 000-149 000	ADET
BELEDİYE BAŞKAN YARDIMCISI	2
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ	1
MALİ HİZMETLER MÜDÜRÜ	1
FEN İŞLERİ MÜDÜRÜ	1
İMAR VE ŞEHİRCİLİK MÜDÜRÜ	1
TEMİZLİK İŞLERİ MÜDÜRÜ	1
İTFAİYE MÜDÜRÜ	1
ZABITA MÜDÜRÜ	1
HUKUK İŞLERİ MÜDÜRÜ	1
VETERİNER İŞLERİ MÜDÜRÜ	1
DİĞER MÜDÜRLER(*) Tablo 3: Belediyelerin Norm Kadro Birim Müdürlükleri	7
ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ	1
UZMAN	4
ŞEF	24
AVUKAT	2
MALİ HİZMETLER UZMANI	2
MALİ HİZMETLER UZMAN YARDIMCISI	1
İDARİ PERSONEL(**)	55
TEKNİK PERSONEL(**)	45
SAĞLIK PERSONELİ(**)	12
YARDIMCI HİZMET PERSONELİ(**)	8
İTFAİYE AMİRİ	2
İTFAİYE ÇAVUŞU	4
İTFAİYE ERİ	44
ZABITA AMİRİ	2
ZABITA KOMİSERİ	8
ZABITA MEMURU	48
MEMUR KADROLARI TOPLAMI	280
SÜREKLİ İŞÇİ KADROLARI TOPLAMI	140

(<http://rega.basbakanlik.gov.tr/main.aspx?home>)

Düzce Belediyesi, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü teşkil edilmiştir. Spor hizmetlerini bu müdürlük bünyesinde yürütmektedir. Belediye Spor Müdürlüğü,

Belediyespor'un yerini alarak halka daha sağlıklı hizmet üretebilecektir. Belediye Spor Müdürlüğü yönetim modeli mevcut mevzuat çerçevesinde şu şekilde dizayn edilebilir:

Şekil 7: Düzce Belediyesi Spor Hizmetleri Yönetim Modeli

Düzce Belediyesi spor hizmetleri, mevcut yasal çerçeveye uygun olarak Belediye Başkanı veya bir başkan yardımcısına bağlı olarak, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde Belediye Spor Müdürlüğü adı altında yürütülmelidir. Belediye Spor Müdürlüğü'nün hizmet kalitesini ve etkinliğini arttırmak amacıyla Belediye Spor komisyonu oluşturulmalıdır. Bu komisyonun oluşumu için ayrıca bir yasal düzenlemeye ihtiyaç yoktur. Komisyonun yasal gerekçesi mevcuttur.

5272 sayılı kanunun 25. maddesine göre; Belediye meclisi, her dönem başı toplantısında, üyeleri arasından seçilecek en az üç en fazla beş kişiden oluşan ihtisas

komisyonları kurabilir. İhtisas komisyonları, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşturulur. İhtisas komisyonlarının görev alanına giren işler bu komisyonlarda görüşüldükten sonra belediye meclisinde karara bağlanır.

Mahalle muhtarları ve ildeki kamu kuruluşlarının amirleri ile ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, sendikalar ve gündemdeki konularla ilgili sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, oy hakkı olmaksızın kendi görev ve faaliyet alanlarına giren konuların görüşüldüğü ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilir ve görüş bildirebilir. Komisyon çalışmalarında uzman kişilerden yararlanılabilir (5272 sayılı kanun, 2004: 11).

Belediye Spor Komisyonu bir belediye başkan yardımcısının başkanlığında, Belediye Meclis Üyeleri, Belediye Spor Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, İl Spor Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve üniversiteden alan uzman akademisyenlerin katılımıyla oluşur.

Rekreasyon alanında geniş halk kesimlerine hizmet götüren çok sayıda kurum ve kuruluş mevcuttur. Yerel yönetimlerin önemli bir özelliği de bu kuruluşlar arasında ilişkileri mümkün olduğunca koordine etmektir. Çoğu kez, organizasyonlar aynı hedef kitleye yönelik hizmetler sunarken, diğer taraftan hizmetlerin toplumun geniş bir kesimine götürülememesi söz konusudur. Yerel yönetimler bu boşlukları gidermek amacıyla, dayanışma ve işbölümü içinde bu hizmetlere yönelik verimi arttırabilirler (Moblely, 2006: 3).

Belediyeler, yetki ve imkan bakımından diğer bütün kurum ve kuruluşları yönlendirebilecek, halka en yakın kamu kurumu olarak şehirde her türlü hizmette koordinasyonu sağlayabilir. Belediye Spor Komisyonu, şehrin spor alanında halka ulaşacak ve elit spora katkı sağlayacak her türlü çalışmayı koordine edebilir. Ancak bu şekilde etkili ve verimli hizmet üretmek mümkün olabilir. Ayrıca belediyeler,

kulüp kurarak veya şehrin futbol kulübünü sahiplenerek uygulamaya çalıştıkları spora sahip çıkma rolünü gerçeğe döndürmüş olurlar.

5.2.3. Mali Yapı

Belediyelerin, çok geniş bir perspektifte halka hizmet sorumluluğuna sahip olmaları, bu hizmetleri sağlayacak kaynaklara sahip olmalarını gerektirir. Ancak ülkemizde belediyelerin mali imkanları bu zenginliğe sahip değildir. Bu sebeple merkezi yönetimin yerel yönetimlere hem yetki hem de kaynak devretmesi gerekmektedir.

Belediyelerin finansmanı, devlete ait diğer kuruluşların finanse edildiği gibi olacaktır. Daha net söylemek gerekirse, ilave devlet yardımı gereklidir. Ayrıca yerel yönetimler gelir kaynaklarını arttırıcı yöntemler ve yeni vergiler düşünebilirler. (Mobley, 2006, s. 3).

Kamu yararına olan hizmetler ABD’de uzun yıllar hep sorun olmuştur. Bu programları desteklemek için gerekli gelir kaynakları öncelikli olarak bu hizmetler için ödenen ücretler ve giriş aidatlarıdır. Bugün ABD’de rekreasyon ve parklar bütçeleri bu hizmet ücretleri ve aidatlardan karşılanmaktadır. Halka yönelik birçok programın tesislere giriş ve aktivite katılım ücreti yoktur. Ancak yoğun organizasyon gerektiren, farklı ekipman ve özel tesislere ihtiyaç duyulan program ve hizmetlere ücret alınmaktadır. Spor ligleri, turnuvalar, beceri kursları, yüzme havuzlarına giriş, golf sahalarını kullanım ücretli programlara örnek olarak gösterilebilir. Bu aktiviteler genellikle özel bir mekan ve ortamda organize edilen, kapsamlı bir organizasyon gerektiren, ayrıntılı işletmecilik ve yöneticilik becerilerine ihtiyaç duyulan programlardır. Ücretsiz ve ücretli aktiviteler arasında hep bir hassas denge mevcuttur. Çoğu kez mali durumu iyi olmayan çok sayıda bireyin, rekreasyonel deneyimlere öncelikle sahip olması gerekmektedir. Bu anlamda yüksek hizmet ücretlerinden kaçınmak tercih edilmelidir (Mobley, 2006: 3).

Mali imkanlar ne kadar geniş olursa olsun, doğru yönetilmeyen kaynaklar israf edilecektir. Bu sebeple belediye spor müdürlüğü, hazırlanacak stratejik plan doğrultusunda oluşturulacak bütçeyi en verimli şekilde kullanarak, kaynakların amaçlar doğrultusunda sarf edilmesi sağlanacaktır. Bu yönetim yapılanması, yeni kaynaklar oluşturma ve sponsorluk çalışmalarını sistematik bir şekilde yürütecektir.

5.2.4. Personel

Her hizmet birimi kendi amaçlarına hizmet edebilecek alanında eğitim almış, kalifiye personelle çalışmalıdır. Ülkemizde Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu mezunları, belediye spor müdürlüklerinde çalışabilecek nitelikte eğitim almaktadır. Bu mezunlar arasından organizasyon ve halkla ilişkiler becerisi seçilerek istihdam edilmelidir.

Rekreasyon, çok geniş bir alanı kapsadığından ve bir çok aktiviteyi içerdiğinden, bütün bu hizmet ve programlara cevap verecek tam zamanlı çalışan personel bulundurmamak imkansızdır. Yerel yönetimler, tam zamanlı veya kısmi zamanlı personeli, okullarda öğretmen ve antrenör tayin eder gibi istihdam etmektedirler. Ancak, rekreasyon ve park birimlerinin operasyonel başarısı, toplumun istek, ilgi ve beklentilerini bilen, rekreasyonla ilgili felsefe, konsept ve amaçlara hakim yetişmiş personele sahip olmaktan geçmektedir. Bu yöneticiler, çeşitli ve farklı programları planlayabilen, organize eden ve yürürlüğe koyan kişiler olmalıdır. Farklı tesisleri yönetebilecek birikime sahip, çeşitli program ve hizmetleri organize edebilecek beceri ve özelliklere sahip liderler olmalıdırlar (Mobley, 2006: 4).

Ülkemizdeki kamu personel politikaları giderek belli standartlara bağlı hale getirilmektedir. Yine de populist, ideolojik ve ahbap çavuş ilişkilerine dayalı olmayan personelleşmenin tamamen bittiği söylenemez. Ancak sadece devlet memurluğu sınavı kazanmış kişileri işe almak doğru değildir. Bu sebeple, işe almada iki aşamalı bir süreç uygulanmalıdır.

Önce kamu personel standartlarına uygun kişiler belirlenip, bunlar arasından referansları, deneyimleri ve en önemlisi becerileri yapılacak işlerde deneyerek birim kültürüne uyum sağlayacak kişiler seçilmelidir.

Çoğu kez yerel yönetimler, rekreasyon ve park yönetimi felsefesine ve konseptlerine hakim olmayan veya bu alanda çok az bilgiye sahip olan kişileri politik atamalarla göreve getirmektedirler. Bu yöneticiler, neredeyse her zaman, birimlerine uygun elemanlar bulma konusunda, yetersiz kalmaktadırlar. Programları başlatırken, bir yandan mesleki formasyonlarını tamamlamış liderler bulmak, diğer yandan da programları yürürlüğe koymak kolay değildir (Moblely, 2006:4).

Belediye Spor Müdürlüğü personeli, belediyenin spor hizmetlerini karşılamaya yetmeyecektir. Bu sebeple gönüllülerden yararlanılabilir. Alanında deneyim sahibi, birim kültürüyle uyumlu çalışabilecek iyi referanslara sahip kişiler iş ve görev tanımları yapılarak çalıştırılabilir.

Belediye; sağlık, eğitim, spor, çevre, sosyal hizmet ve yardım, kütüphane, park, trafik ve kültür hizmetleriyle, yaşlılara, kadın ve çocuklara, özürlülere, yoksul ve düşkünlere yönelik hizmetlerin yapılmasında beldede dayanışma ve katılımı sağlamak, hizmetlerde etkinlik, tasarruf ve verimliliği artırmak amacıyla gönüllü kişilerin katılımına yönelik programlar uygular (5272 sayılı kanun, 2004: 31).

5.2.5. Sonuç

Düzce Belediyesi, spor hizmetlerini mevcut yasal düzenlemelere ve halkın beklentilerine uygun, gelişmiş ülkelerde başarıyla uygulanan örneklerine benzer bir yönetim anlayışı ve örgütlenme modeli ile gerçekleştirmelidir. Bu yönetim modeli kurumsallaşarak diğer belediyelerimize örnek olacak bir idari yapı oluşturabilir.

Bu yönetim modeli her şeyden önce ilkelerle hareket etmeli, spor yönetimindeki gelişmeleri takip etmeli ve halkın beklentilerini öncelikle değerlendirmelidir.

Pek çok ülkede belediyeler hizmetlerini daha etkili ve verimli olması için komisyonlar eliyle yürütmektedir. Bu sebeple belediye spor komisyonu kurulması önerilmiştir.

Spor hizmetleri, belediye idari sistemi içerisinde zorunlu olarak yer almalıdır. Kayıt dışı çalışmaları engellemek ve kurumsallaşmak ancak bu şekilde mümkün olabilir.

5.2.6. Yönetmelik Taslağı

Çalışmamızın sonucunda kurulmasını önerdiğimiz Düzce Belediyesi Spor Müdürlüğü için, her belediye hizmet birimi için oluşturulması gereken hizmet yönetmeliğı taslağı hazırlamıştır.

T.C. DÜZCE BELEDİYE BAŞKANLIĞI
SPOR MÜDÜRLÜĞÜ
KURULUŞ, GÖREV VE ÇALIŞMA ESASLARI YÖNETMELİK TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Temel İlkeler

Amaç

MADDE 1 – Bu Yönetmeliğın amacı; Düzce Belediye Başkanlığı Spor Müdürlüğü'nün kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – Bu Yönetmelik, Düzce Belediye Başkanlığı Spor Müdürlüğü'nün kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – Bu Yönetmelik, 03/07/2005 tarihli 5393 sayılı Belediye Kanunu ve diğeri yürürlükteki mevzuata dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

Belediye: Düzce Belediyesini,

Başkanlık: Düzce Belediye Başkanlığını,

Başkan: Düzce Belediye Başkanını,

Başkan Yardımcısı: Düzce Belediyesi Başkan Yardımcısını,

Meclis: Düzce Belediye Meclisini,

Encümen: Düzce Belediye Encümenini,

Komisyon : Belediye Spor komisyonunu,

Müdür: Spor Müdürünü,

Müdürlük: Spor Müdürlüğünü,

Personel: Müdürlüğe bağlı çalışanların tümünü,

İfade eder.

Temel İlkeler

MADDE 5 – Düzce Belediye Başkanlığı Spor Müdürlüğü tüm çalışmalarında;

- (1) Karar alma, uygulama ve eylemlerde katılımcılık ve şeffaflık,
- (2) Hizmetlerin temin ve sunumunda bilimsellik, yerindelik ve ihtiyaca uygunluk,
- (3) Ölçülebilirlik ve hesap verebilirlik,

- (4) Gönüllülük
- (5) Uygulamalarda adalet ve hizmette eşitlik,
- (6) Belediye kaynaklarının kullanımında etkinlik ve verimlilik,
- (7) Hizmetlerde geçici çözümler ve anlık kararlar yerine sürdürülebilirlik, temel ilkelerini esas alır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş, Personel ve Bağlılık

Kuruluş

MADDE 6 – (1) Düzce Belediye Başkanlığı Spor Müdürlüğü ve Belediye Spor Komisyonu, 5272 sayılı kanun ve 22/02/2009 tarihli 26442 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik” gereğince, Düzce Belediye Meclisinin 10/09/2009 tarih ve 29 / 381 sayılı kararıyla kurulmuştur.

(1) Düzce Belediye Spor Komisyonu, bir belediye başkan yardımcısının başkanlığında, İki Belediye Meclis Üyesi, İki İl Genel Meclisi Üyesi, Belediye Spor Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, İl Spor Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve komisyonca uygun bulunan uzmanların, gönüllü katılımıyla oluşur.

a) Yetki ve Sorumlulukları

Komisyon, Düzce Belediyesi'nin sporla ilgili stratejik planı ve faaliyet raporunu onaylar ve Belediye Meclisine sunar.

Komisyon, Düzce Belediyesi spor politika ve stratejilerini belirler.

Belediye Spor Müdürlüğü'nün hazırladığı proje ve çalışma programını onaylar.

Komisyon, Düzce’de spor alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlar.

Komisyon ayda bir, üyelerin ilk toplantıda belirleyeceği bir gün ve saatte toplanır. Bunun dışında belediye spor müdürünün davetiyle toplanır.

(2) Düzce Belediye Başkanlığı Spor Müdürlüğünün teşkilat yapısı;

- a) İdari İşler,
- b) Basın ve Halkla İlişkiler,
- c) Tesisler,
- d) Eğitim,

alt birimlerinden oluşur.

Personel

MADDE 7 – Düzce Belediye Başkanlığı Spor Müdürlüğü’nde bir Müdür ile mer’i norm kadro mevzuatına uygun nitelik ve sayıda personel göre yapar. Bunun dışında ücretli ve gönüllü görevliler çalıştırır.

Bağlılık

MADDE 8 – Spor Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürü’ne bağlıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Müdürlüğün Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 9 – Spor Müdürlüğü, mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla aşağıdaki görevleri yürütür.

- a) Mümkin olduğu kadar çok insanın spor yapabileceği alan ve tesisler oluşturur, organizasyonlar düzenler.
- b) Hiçbir ayırım gözetmeden, bilimsel veriler ışığında ve halkın talepleri doğrultusunda öncelikli hizmet alanları ve faaliyetleri belirler.
- c) Halkın belediye spor hizmetleri ile ilgili beklentileri ile ilgili görüş ve düşüncelerini tespit eder. Bu amaçla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapar veya yaptırır.
- d) Belediye Başkanlığı tarafından belirlenen amaç, ilke ve talimatlarla ilgili mevzuata uygun olarak Belediyenin spor hizmetleri kapsamında yer alan etkinliklerini, değişen koşullara uygun bir şekilde seçenekli olarak belirleyip Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü onayına sunar, onaylanmış seçenekleri ilgili birimlerle koordine ederek uygular, veri tabanı ve ihtiyaç tablosunu düzenler
- e) Müdürlüğün faaliyetleri için gerekli olabilecek, ortam, araç, gereç ve teknolojiyi belirler.
- f) Sporcu ve kulüpleri teşvik edici ödüllerle destekler.
- g) Spor alan ve tesislerinin planlama ve projelendirme çalışmalarına katılır. İşletme ve bakımını yapar veya yaptırır.
- h) Spor kurs ve okulları açar.
- ı) Yapılacak spor faaliyetleriyle ilgili özel ve tüzel kişilerle işbirliği yapar.
- i) Spor Komisyonu sekreteryasını yürütür.
- j) Halkın spor bilincini geliştirmek ve belediye spor faaliyetleri hakkında halkı bilgilendirmek amacıyla; kitap, broşür, dergi, afiş, internet sitesi vb hazırlar, her türlü iletişim araçlarıyla halka ulaşmasını sağlar.
- k) Basınla gerekli iletişimin sağlanması, haberlerin izlenmesi, değerlendirilmesi ve arşivlenmesi Belediye hizmetleri ve spor amaçlı yayınlar hazırlamak ve organizasyonu yapmak.

Personelin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 10 – Bu yönetmeliğin 9. maddesinde belirtilen temel görev, yetki ve sorumlulukları, mevzuat ve Belediye Başkanı'nın veya görevlendirdiği Başkan

Yardımcısının onayıyla görev pozisyonları belirlenir. Bu bağlamda istihdam edilenler belirtilen görevleri ifa ederler:

(1) Spor Müdürü

- a) Harcama yetkilisi ve ihale yetkilisi olarak görev yapmak.
- b) Müdürlüğe bağlı birimlerin koordinasyonu ve takibini yapmak.
- c) Personeli yönetmek ve yönlendirmek, yetişmesini sağlamak, çalışmalarını kontrol etmek ve koordinasyonu sağlamak,
- d) Her türlü faaliyet ve organizasyonu denetlemek; kontrol etmek.
- e) Sporla ilgili projeler geliştirmek ve Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne sunmak.
- f) Spor komisyonu toplantılarına katılmak
- g) Yayın faaliyetlerini (Dergi, broşür, internet sitesi vb.) organize etmek ve yürütmek.
- h) Yıllık, aylık çalışma programları; aylık, haftalık faaliyet raporlarını Belediye Spor Komisyonu ve Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne sunmak.
- i) Müdürlüğü her platformda temsil etmek.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Genel Sorumluluklar

MADDE 11 – Spor Müdürlüğünde çalışan tüm personel;

- (1) Tüm faaliyetlere ilgili kanun, tüzük, yönetmelik, genelge, tebliğ, iş metotları ve diğer ilgili yürürlükteki mevzuata riayet eder,
- (2) Müdürlüğün faaliyet alanına giren görevleri en kısa zamanda ve tam olarak yerine getirir,
- (3) Hiçbir fark gözetmeden her vatandaşa eşit davranır,

- (4) Beceri ve mesleki bilgi açısından kendini geliştirir, bu amaçlı etkinliklere istekli olarak katılır,
- (5) Bulunduğu pozisyonun gerektirdiği vasıfları kazanmak için gerekli çabayı ortaya koyar,
- (6) İşbölümü esasları dahilinde, eş düzey ve diğer pozisyonlarla koordinasyon içerisinde çalışır,
- (7) Verilen işi öngörülen bütçe sınırları içerisinde kalarak en az maliyetle yerine getirir,
- (8) Kendisinin verimli ve etkin çalışmasına yardım edecek bütün konularda bilgisini devamlı artırır,
- (9) Faaliyeti için amirince talep edilen veya faydalı gördüğü bütün raporları eksiksiz hazırlar,
- (10) Verilen direktife uygun iş ve işlemleri gerçekleştirir,
- (11) Yaptığı işle ilgili evrak ve bilgileri sürekli kontrol eder,
- (12) Başkanlığa ilişkin bilgilerin dışarı sızması hususunda azami itina ve dikkati gösterir, yaptıkları, yapacakları işleri gizli tutar, bu konuda yetkili ve ilgililerden başkasına açıklamalarda bulunmaz,
- (13) Herhangi bir nedenle görevlerinden ayrılan personel, korumak ve saklamakla yükümlü olduğu evrak, malzeme ve demirbaşları sağlam ve eksiksiz teslim eder,
- (14) Müdürlüğü ilgilendiren çeşitli hizmetlerin uyumlu ve düzenli yürütülmesi, personel arasındaki ahengin sağlanması için herkes gayret gösterir.

Evrak Kayıt Sistemi ve Yazışmalar

MADDE 12 – Müdürlüğe gelen ve giden her evrak bekletilmeksizin, tarih ve sayılarına göre kayda alınarak ilgili evrak defterinde izlenir. Kaydı yapılan evrak yetkili tarafından ilgisine havale edilir. Personel, yapılması gerekli işlemleri zamanında ve noksansız yapmakla yükümlüdür.

Yazışmalar sınıflandırılarak standart dosya planına göre dosyalanır ve arşiv sistemine göre korunur. Belediye birimleri arasındaki yazışmalar müdürün imzası ile

yürütülür. Belediye dışı yazışmalar Başkan ya da görevlendireceği Başkan Yardımcısının imzası ile yürütülür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 13 – İşbu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde yürürlükteki ilgili mevzuat hükümlerine uyulur.

Yürürlük

MADDE 14 – Bu yönetmelik hükümleri; Düzce Belediye Meclisinin onayından sonra yayımı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – Bu yönetmelik hükümlerini Düzce Belediye Başkanlığı yürütür.

BÖLÜM VI

ÖNERİLER

6.1. Alana Yönelik Öneriler

Ülkemizdeki belediye hizmetleri, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü tarafından yönlendirilmektedir. Belediye hizmetlerinin politika, strateji, verimlilik ve etkililik açısından değerlendirilmesi yapılmalıdır. Elde edilen veriler, periyodik olarak spor bilimi uzmanlarıyla değerlendirilerek belediye spor hizmetleri sistemi sürekli yenilenmelidir. Tek tip yönetim uygulamaları yerine yerel farklılıklara uyumlu, gelişmeye açık, esnek ama yönetim felsefesi ve ilkeleri bütün belediyelerce uygulanacak bir yönetim sistemi oluşturulmalıdır.

Spor bilimleri ve diğer ilgili alan uzmanlarının katılımıyla, belediye spor hizmetlerinin felsefi ve idari yapılanmasının tartışılacağı bilimsel toplantılar yapılmalı ve farklı yönetim uygulamaları denenerek belediyelerin spor hizmetlerinin ufku sürekli geliştirilmelidir.

Ülkemizdeki belediye hizmetleri, 5393 sayılı Belediye Kanunuyla hizmet birimleri ve kadro yönünden belli standartlara kavuşturulmuştur. Ancak bu hizmet birimleri ve kadrolar spor hizmetleri açısından yeniden ele alınarak, her belediye teşkilatında Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü zorunlu birim haline getirilmeli ve bu müdürlük bünyesinde Spor Müdürlüğü, ayrı bir birim olarak teşkil edilmelidir.

Belediye spor hizmetlerinde koordinasyonun sağlanması amacıyla; bir belediye başkan yardımcısının başkanlığında, Belediye ve İl Genel Meclis Üyeleri, Belediye Spor Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, İl Spor Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve komisyonca uygun bulunan uzmanların katılımıyla Belediye Spor Komisyonu oluşturulmalıdır.

Spor Müdürlüğü birimi idareci ve personel yönünden, her belediye formuna uygun olarak standartlar oluşturularak teşkil edilmelidir. Birim personelinin spor alanında eğitim görmüş kişilerden seçilmesi şartı koyulmalıdır. Kadrolu personelin yanında yarı zamanlı ve gönüllü personellerin görev alabileceği bir personel politikası oluşturulmalıdır.

Spor Müdürlüğü bütçesi, Belediye ve Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bütçesinde belirlenmiş ayrı bir bütçesi olabilir. Bunun dışında, sponsorluk ve diğer kaynaklarla bütçe imkanları zenginleştirilmelidir.

Spor Müdürlüğü, halka spor alışkanlığı ve spor bilinci kazandırmak amacıyla; eğitim çalışmalarına önem vermeli, okul spor faaliyetlerini tesis, araç gereç ve organizasyon bakımından desteklemelidir. Ayrıca, spor okulları ve kursları açarak sporcu, antrenör ve hakem yetiştirmeye katkıda bulunmalı, seyirci eğitimi programları düzenlemelidir. Bu çalışmalarda, yerel basınla işbirliği yapılmalı, toplumun önde gelenlerinden ve halkla ilişkiler uzmanlarından yararlanılmalıdır.

Belediye imar planlarında spor alanları ve tesisleriyle ilgili, normlar oluşturularak gerekli tahsisler yapılmalıdır. Okul bahçeleri ve parklarda spor alanları ve salonları yapılmalıdır. Belediyeler kulüp kurmak veya tek bir kulübü sahiplenmek yerine, bütün amatör kulüplere tesis, araç gereç ve organizasyon desteği vermelidir.

Spor hizmetlerinde halkın ilgi ve beklentileri de göz önünde bulundurularak, öncelikli hizmet alanları belirlenmelidir.

Hazırlanacak belediye spor yönetimi modelinin alanda denenmesi için Avrupa Birliği destekli bir proje haline getirilerek, projeye Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Üniversite, büyükşehir, il, ilçe ve belde belediyeleri ve yurtdışından başka belediye ve ilgili kuruluşları da katılarak daha geniş kapsamlı ve uzun soluklu bir çalışma ile Avrupa Birliği standartlarında belediye spor yönetimi geliştirilebilir.

6.2. Araştırmaya Yönelik Öneriler

Araştırma modeli, ölkemizdeki diğer belediyeler için uygulanabilir.

Araştırma modeli, nicel bir çalışmayla desteklenerek tekrarlanabilir.

Araştırma modeli, sadece spor bilimi uzmanlarıyla nicel bir çalışmayla desteklenerek uygulanabilir

Ölkemizdeki belediyelerin başkanları ve spor birimleri yöneticileri ile belediyelerin spor hizmetleriyle ilgili çalışma yapılabilir.

KAYNAKÇA

Aksoy, Yıldız. “Üsküdar İlçesi Açık Yeşil Alan Durumunun İncelenmesi”, Ekoloji Dergisi, 2004. <http://www.ekolojidergisi.com.tr/resimler/52-8.pdf>, 2009.

Ankara Büyükşehir Belediyesi İnternet Sitesi, [http://www.ankara.bel.gov.tr/AbbSayfalari / hizmet_birimleri/sosyal_hizmetler/ genclik ve cocuk sube mudurlugu/](http://www.ankara.bel.gov.tr/AbbSayfalari/hizmet_birimleri/sosyal_hizmetler/genclik_ve_cocuk_sube_mudurlugu/) 2008.

Austin Belediyesi İnternet Sitesi, <http://www.ci.austin.tx.us/parks/downloads/recprogrampinciples.doc>, 2009.

Balıkesir Belediyesi İnternet Sitesi, <http://www.balikesir.bel.tr/faaliyetler.ph>, 2008.

Başesgioğlu, Murat. “Mahalli İdareler Reformu”, Yeni Türkiye Dergisi, 1998, sayı:20.

Bellingham Belediyesi İnternet Sitesi, <http://www.cob.org/documents/parks/development>, 2008.

Beyaz Martı Taraftar Oluşumu İnternet Sitesi, [http://www.grupbeyazmarti.com / ibrahimbalcı07/04/2008.htm](http://www.grupbeyazmarti.com/ibrahimbalcı07/04/2008.htm)

Bizim Antalya Gazetesi İnternet Sitesi, [http://www.bizimantalya.com/ kepezden_100_fitness_park-12674.html](http://www.bizimantalya.com/kepezden_100_fitness_park-12674.html), 2008.

Bromage, Arthur. Municipal Government and Administration, Appleton-Century-Crofts Inc., New York, 1950.

Bursa Belediyesi İnternet Sitesi, http://www.bursa-bld.gov.tr/bbb_i_dari2.asp?sayfa=ust&id=2008.

Çoban, Bilal. “ Spor Hizmetlerin İlişkin Halkın Belediyelerden Beklentileri (Elazığ Belediyesi Örneği)”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara, 2001.

Çorum Belediyesi İnternet Sitesi, <http://www.corum.bel.tr/bpi.asp>, 2008.

Devecioğlu, Sebahattin. “Türkiye’de Spor Sektörü Stratejilerinin Geliştirilmesi”, <http://www.ekospor.com/> 2009.

Doğan, İsmail. “Türk Futbolunda Potansiyel İstanbul Ruhu ve Şiddet”, **Düşünen Siyaset**. Yıl: 1, Sayı: 2, Mart 1999.

Düzce Belediyesi İnternet Sitesi, <http://www.duzce.bel.tr>, 2009.

Düzce Belediyespor Kulübü, 2004-2009 Faaliyet Raporu, 2009.

Erdemli, Atilla. **İnsan, Spor ve Olimpizm: Spor Felsefesi Yazıları**, İstanbul: Sarmal Yayınları, 1996.

[Fırat Üniversitesi Personel Bilgi Sayfası](http://www.firat.edu.tr/personel/yayinlar/fua_9/9_31144.pdf) İnternet Sitesi, [perweb.firat.edu.tr /personel /yayinlar/fua_9/9_31144.pdf](http://www.firat.edu.tr/personel/yayinlar/fua_9/9_31144.pdf), 2008.

Gökmen, H. ve diğerleri. Yükseköğrenim Öğrencilerinin Serbest Zaman Etkinlikleri Kendilerini Gerçekleştirme Düzeyleri, MEGSB Yayını, Ankara, 1985.

Habertürk Haber Portalı İnternet Sitesi, <http://www.htspor.com/spor-yazilari/8634-yazar-2009>

Huser Tekin Oktay’ın Kişisel Sitesi, [http://www.hursertekinoktay.com /milano_ buyuksehirbelediyespor.htm](http://www.hursertekinoktay.com/milano_buyuksehirbelediyespor.htm), 2008.

İskenderun Belediyesi İnternet Sitesi, <http://www.iskenderun.bel.tr/index.php,2008>.

İşcan, Fehmi, “**Türklerde Spor**” Milli Eğitim Basımevi, yayın no; 55, Ankara, 1988.

İzmir Büyükşehir Belediyesi İnternet Sitesi, <http://www.izmir.bel.tr/orgSemaDetail.asp?birimID=68&oID=50>, 2009.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor A.Ş. İnternet Sitesi, <http://www.sporas.com.tr/index.php?page=sub&f=m&s=1&href=1>, 2008.

Kadıköy Belediyesi İnternet Sitesi, <http://yeni.kadikoy.bel.tr/altsayfa.jsp?pid=20>, 2008.

Kalaycıoğlu, Ersin & Sarıbay, Ali Yaşar. **Türkiye’de Politik Değişim ve Modernleşme**, Alfa Yayınları, İstanbul, 2000.

Kasap, Hasan. “Halkın Spor Kültürünün Gelişiminde Yerel Yönetimlerin Avantajları”, **Sağlıklı Kentler Birliği Toplantısı**, Eskişehir, 2006.

Kaya, E. ve diğerleri. **Modern Kent Yönetimi**, Okutan Yayıncılık, İstanbul, 2007.

Kepez Belediyesi İnternet Sitesi, <http://www.kepez-bld.gov.tr/?syf=25>, 2008.

Kesim, Ümit. “Yerel Yönetimlerde Rekreasyon Program ve Hizmetleri”, **Sağlıklı Kentler Birliği Toplantısı**, Eskişehir, 2006.

Keten, Mustafa. **Türkiye’de Spor**. Ankara: 1993.

Kırbaş S. ve diğerleri. “Ortaöğretimde Gençleri Şiddete Yönelten Nedenler ve Şiddeti Engellemede Spor Aktivitelerinin Rolünün İncelenmesi”, **Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Kongre Kitabı**, Muğla, 2006.

Körfez Manşet Gazetesi İnternet Sitesi, <http://www.korfezmanset.com/default.aspx?Action=Author&AID=96,2009>.

KUTER, Füsün Ö., “Yerel Yönetimlerde Spor Kulüplerinin İşlevi”, **Sağlıklı Kentler Birliği Toplantısı**, Eskişehir, 2006. <http://www.sporbilim.com/index.php?s=icerik&katid=100&id=192>, 2008.

Los Angeles Belediyesi İnternet Sitesi, <http://www.laparks.org/dos/sports/sports.htm>, 2009.

Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü İnternet Sitesi, http://www.mahalli-idareler.gov.tr/Home/Dokumanlar/5747_gore_bel_son_durumu.doc, 2008.

McLean, Mary. **Municipal Recreation Administration**, İnternational City Manager Assocation, Chicago, 1960.

Mobley, Tony. “Yerel Yönetimlerin Halkın Rekreasyon ve Park İhtiyaç ve Hizmetlerini Karşılamadaki Rolü”, **Sağlıklı Kentler Birliği Toplantısı**, Eskişehir, 2006.

Mudanya Belediyesi İnternet Sitesi, <http://www.mudanya.bel.tr/index.php?module=Tanitim&file=kultur>, 2009.

Muğla Belediyesi İnternet Sitesi, <http://www.mugla-bld.gov.tr/birimler/organizasyonsemasi01.html>, 2008.

New York Belediyesi İnternet Sitesi, http://www.nycgovparks.org/sub_opportunities_volunteer_opportunities.html, 2009.

Orhun, Adnan. “Okul Beden Eğitimi Sporundan Yeni Didaktik Yaklaşımlar”, **Spor Bilimleri 1. Ulusal Sempozyumu**, 15-16 Mart 1990, Ankara.

Önver, M.. Karakuş S. “Ulusal ve Resmi Bayram Kutlamalarının Analizi” **9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, Muğla, 2006, ss. 990-992.

Osaka Belediyesi İnternet Sitesi, <http://www.city.osaka.jp/yutoritomidori/english/index.html>, 2009.

Özcan, Koray. “Sürdürülebilir Kentsel Gelişmede Açık Yeşil Alanların Rolü”, Ekoloji Dergisi, 2006. <http://www.ekolojidergisi.com.tr/resimler/60-5.pdf>

Özsoy, Selami. “Kamuoyunun Spor Medyasından Beklentilerinin Nitel ve Nicel Yönden Değerlendirilmesi” Yayınlanmamış Doktora Tezi, **Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, 2008.

Pehlivan, Zekai. **Spormetre - Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, 2004, II (2)

Pembroke City Belediyesi İnternet Sitesi, <http://www.ppines.com/finance/pdfs/budget-2002/009-recreation/229-parks-and-recreation.pdf>, 2009.

Reno Belediyesi İnternet Sitesi, <http://www.cityofreno.com/Index.aspx?page=1612>, 2009.

Roseville Belediyesi İnternet Sitesi, http://www.roseville.ca.us/parks/contact_us/budget.asp#budget_overview, 2009.

Sabah Gazetesi İnternet Sitesi, http://arsiv.sabah.com.tr/2008/09/11/haber_881A68C9E7C144D28375E4EBE949F689.html, 2009.

San Diego Belediyesi İnternet Sitesi, <http://www.sandiego.gov/park-and-recreation/general-info/mission.shtml>, 2009.

Saanich Belediyesi İnternet Sitesi, http://www.saanich.ca/municipal/orgchart/pdfs/saanich_orgchart.pdf, 2008.

Seraslan, Zahit. “Spor Pazarlaması” Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul, 1990.

Sivrkaya, Ömer. “Belediyelerin Sporla İlgili İşlevleri” Yayınlanmamış Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu, 2000.

Spor Bilim İnternet Sitesi, <http://www.sporbilim.com/index.php?s=icerik&katid=78&id=172>, 2009.

Spor Stüdyo Haber Portalı İnternet Sitesi, [http://www.sporstudyo.com /Voleybol/ Genel/49609/voleybol-liglerindegorunum.html](http://www.sporstudyo.com/Voleybol/Genel/49609/voleybol-liglerindegorunum.html), 2009.

Şahin, Mustafa Y. “Sporun Topluma Yaygınlaştırılmasında Belediyelerin Rolü ve Önemi (İç Anadolu Bölgesi Örneği)” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara, 2002.

Şentürk, Hulusi. **Belediyeler İçin Kent Hukuku v Kentli Hakları Rehberi**, <http://www.platodanismanlik.com/v2/images/k20.doc>, 2008.

Tortop, Nuri ve İSBİR, Eyüp ve AYKAÇ, Burhan. **Yönetim Bilimi**. Ankara: Yargı Yayınevi, 1999.

Türk Basket Haber Portalı İnternet Sitesi, [http://www.turkbasket.com/haber/ index](http://www.turkbasket.com/haber/index), 2009.

Türkiye Cumhuriyeti Resmi Gazete İnternet Sitesi, [http://rega.basbakanlik.gov.tr /main.aspx?home](http://rega.basbakanlik.gov.tr/main.aspx?home), 2008.

Türkiye Futbol Federasyonu İnternet Sitesi, <http://www.tff.org/default.aspx?pageid=86>, 2008.

Türkiye Voleybol Federasyonu İnternet Sitesi, <http://www.voleybol.org.tr/> Sezonlar /2008-2009_sezonu/Ligler/Puan/2008.

Tosun ,Kemal. **İşletme Yönetimi Genel Esaslar**. İşletme Fakültesi Yayın No:226, İstanbul, 1990.

Wisconcin Eyaleti İnternet Sitesi, <http://oser.state.wi.us/docview.asp?docid=4011>, 2009.

Yazıcıoğlu, Recep. “Devletin Ekonomi İçindeki Ağırlığı ve Yerinden Yönetim”, Yeni Türkiye Dergisi, 1998, sayı:20.

Yetim, Azmi. **Sosyoloji ve Spor**, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 2005.

Yozgat Belediyesi İnternet Sitesi,<http://www.yozgat-bld.gov.tr/> 2008.

YÖK İnternet Sitesi, <http://tez2.yok.gov.tr/tez.htm>, 2009.

Zorba, Erdal ve diğerleri. **Herkes İçin Spor**. İstanbul: Morpa Yayınları, 2005.

VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı. Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu, <http://ekutup.dpt.gov.tr/egitim/beden/oik530.pdf>, 2008.

5272 Sayılı Kanun, <http://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k5272.html>, 2008.

5393 Sayılı Belediye Kanunu, <http://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k5393.html>, 2008.

5747 Sayılı Belediye Kanunu, <http://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k5747.html>, 2008.

EKLER

Ek A. Sivil Toplum Kuruluşu Temsilcileriyle Yapılan Görüşme Formu

Ek B. Spor Otoriteleriyle Yapılan Görüşme Formu

Ek C. Özgeçmiş

EK A**SİVİL TOPLUM KURULUŞU TEMSİLİLERİYLE YAPILAN
GÖRÜŞME FORMU****A- KİMLİK BİLGİLERİ**

Adı Soyadı :

Yaşı :

Cinsiyeti :

Medeni Hali :

Eğitim Durumu :

Mesleği :

S.T.K. Görevi :

Kaç yıldır Düzce'de yaşıyorsunuz ?:

B- SORULAR

1- Düzce'de halkın spora ilgisini nasıl değerlendiriyorsunuz ?

2- Bu ilgiyi etkileyen sebepler nelerdir ?

3- Günlük yaşantınızda sporun yeri nedir ?

4- İlgi duyduğunuz spor branşları nelerdir ?

5- Spor yapıyor musunuz ?

6- Geçmiş yaşantınızda sporla ilgili neler yaptınız ?

- 7- Sizce Düzce'de spor hizmeti anlamında ne gibi çalışmalar yapılıyor ?
- 8- Bu hizmetleri gerçekleştirme noktasında kimlere yada hangi kurumlara görev düşüyor ?
- 9- Sizce halka spor hizmeti sunmak adına neler yapılmalıdır ?
- 10- Düzce Belediyesi'nin spor hizmetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz ?
- 11- Bir Sivil Toplum Kuruluşu temsilcisi / Spor camiasının önde gelen bir ferdi olarak Düzce Belediye'sine spor hizmetleriyle ilgili ne tavsiye edersiniz ?
- 12- Belediye başkanının Düzcspor'a başkan olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz ?

EK B**SPOR OTORİTELERİYLE YAPILAN GÖRÜŞME FORMU****A- KİMLİK BİLGİLERİ**

Adı Soyadı :

Yaşı :

Cinsiyeti :

Medeni Hali :

Eğitim Durumu :

Mesleği :

Görevi :

Kısaca özgeçmişinizden bahseder misiniz ?

B- SORULAR

1- Ülkemizde yaygın sporu, yani halkın spora katılımını nasıl değerlendiriyorsunuz ?

2- Yaygın sporun gelişmesindeki etkenleri düşündüğünüzde ülkemizin artıları ve eksileri nelerdir ?

3- Değerlendirdiğiniz bu artılar ve eksiler çerçevesinde ülkemizde yaygın sporun gelişmesi adına ne gibi çalışmalar yapılmalıdır?

4- Yaygın sporun gelişmesi adına yapılacak çalışmalarda belediyelerin rolü ne olmalıdır ?

5- Belediyelerin spora hizmet adına yaptığı çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz ?

6- Sizce bir belediyenin spor yönetim işlevi hangi esaslar üzerine kurulmalıdır ?

7- Yaşadığımız şehrin belediye başkanı siz olsaydınız spora hizmet adına neler yapardınız, nasıl bir model uygulardınız ?

EK C**ÖZGEÇMİŞ**

Adı Soyadı : Ömer SİVRİKAYA
Sürekli Adresi : Karaca HacıMusa Mh. Memur-Sen Evleri KB6 5/8 DÜZCE
Doğum Yeri ve Yılı : Düzce, 1973
Yabancı Dili : İngilizce
İlköğretim : Fevzi Çakmak İlkokulu, 1982
Ortaöğretim : Düzce İ.H. Lisesi, 1990
Lisans : A.İ.B. Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği, 1995.
Yüksek Lisans : Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2000.
Anabilim Dalı : Spor Yöneticiliği
Bilim Dalı : Spor Yönetim Bilimleri
Yayımları :

Sivrikaya Ö ; Doğu G.; Kesim Ü. “Belediyelerin Sporla İlgili İşlevleri (Düzce Belediyesi Örneği” Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi, Sayı:2 Cilt:11, Nisan 2002, ss 25-40.

Sivrikaya Ö.; Mirzeoğlu N.; Ekmekçi R.; Uçan, Y. “Okullar Arası Spor Organizasyonlarında İl Milli Eğitim Müdürlüğü İle Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Arasındaki Çatışma Nedenleri” 9. Uluslar arası Spor Bilimleri Kongresi. 3-5 Kasım 2006 Muğla.

Sivrikaya Ö.; Mirzeoğlu N.; Ekmekçi R.; Uçan, Y. “Okullar Arası Spor Organizasyonlarında İl Milli Eğitim Müdürlüğü İle Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Arasındaki Çatışma Nedenleri” Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı:2 Cilt:1, Temmuz 2008, ss 139-148.

Çalışma Hayatı :

- 1995 Y. Karavaiz köyü ilkokulu, Araban / Gaziantep- Sınıf Öğretmeni
1996 50.Yıl İlköğretim Okulu, Bolu- Sınıf Öğretmeni
1998 Superlit İlköğretim Okulu, Kaynaşlı / Düzce- Sınıf Öğretmeni
1999 Fatih İlköğretim Okulu, Düzce- Sınıf Öğretmeni

Diğer Özellikler

- 1992-1995 yıllarında Arslan Spor Kulübü Yönetim Kurulu Üyeliği,
2000-2004 yıllarında İzci Liderliği,
2000 yılında Düzce İl Gelişme Planı Hazırlık Komisyonu Üyeliği,
2000 Düzce İl Gelişme Planı Değerlendirme Komisyonu Üyeliği,
2001-2004 yıllarında Eğitim-Bir-Sen Düzce Şubesi Yönetim Kurulu Üyeliği,
2004-2007 yıllarında Eğitim-Bir-Sen Düzce Şube Başkanlığı,
2004-2006 yıllarında Düzce İl Divan Heyeti Sekreteryaya Yöneticiliği,
2002-2008 yıllarında Memur-Sen Düzce İl Yönetim Kurulu Üyeliği,
2006-2008 S.S. Memurkent Yapı Kooperatifi Başkan Yardımcılığı
2007 yılından beri Düzce Ayışığı Derneği başkan yardımcısıdır.